

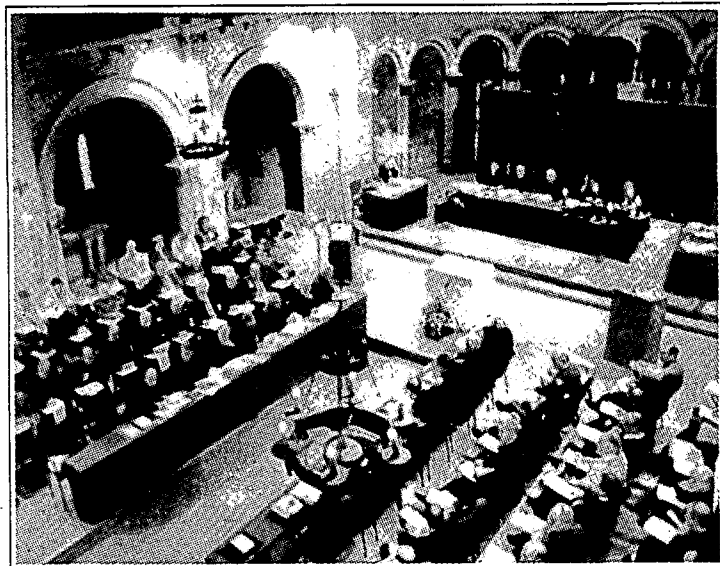
Segons el diari vaticà els latifundistes estan sabotejant el diàleg

L'Osservatore romano dóna suport a Mons. Samuel Ruiz

«Hi ha qui revifa el foc en la crisi de Chiapas, l'estat meridional mexicà, on fa un any va explotar la revolta zapatista. Mentre el govern federal afirma estar disposat a reprendre les negociacions de pau amb l'Exèrcit Zapatista d'Alliberament Nacional, els latifundistes i els potentats econòmics de la regió cerquen, amb tots els mitjans, sabotejar el diàleg i provocar l'enfrontament armat i el vessament de sang». Així comença el text publicat per l'Osservatore romano, el 22 de febrer passat, que surt en defensa de Mons. Samuel Ruiz. Aquest fet s'interpreta com un suport de Joan Pau II a la seva tasca de mediador de pau.

Més informació a pàg. 6

Desbloquejat el tema dels procediments a la segona sessió

El Concili avança pel camí de la pluralitat i la integració

Com diem en el nostre editorial *Concili: primer 25 per cent* l'assemblea es troba ja en el primer replà. S'han flexibilitzat els mètodes de treball i es parla amb llibertat. Això es bo. Els membres del Concili, però, hauran d'estar prou atents al fet que aquesta llibertat s'expressi sempre des de la confiança i des de la comunió, i no es limiti a la crítica i a la reivindicació. A més de l'editorial, a pàg. 2, Núria Oriol i Carles Armengol informen i comenten sobre el desenvolupament de la segona sessió del Concili.

pàgs. 9-11

El papir conté la pregària eucarística més antiga del món

El Dr. Ramon Roca-Puig publica l'Anàfora de Barcelona

Per primera vegada, ha estat publicada íntegrament l'Anàfora de Barcelona, un text del s. II que és anterior a la *Traditio Apostòlica* d'Hipòlit, per tant, la pregària eucarística més antiga que es coneix fins ara. Sobre aquest esdeveniment, informa Josep-Rafael Carreras de Nadal.

pàg. 25

SUMARI

6

Nota de la Comissió Permanent de l'Episcopat sobre el clima social del país

IV

Centenari del naixement de sant Joan de Déu, per Francesc Gamissans

VII

Meditacions conciliars. La penitència, per Pere Tena

17

Documents de la Santa Seu i de l'Episcopat francès sobre Mons. Gaillot

23

Religió i reforma educativa, per Josep Miró i Ardèvol

Editorial

Concili: primer 25 per cent

Dos caps de setmana sobre vuit, un tema debatut sobre quatre... Hem cobert el primer quart de Concili, quantitativament parlant. ¿Com es veu el seu futur, des d'aquest primer replà?

Nosaltres pensem que el Concili ha arrencat francament bé. Això no vol pas dir que sigui una bassa d'oli, o la lectura d'un guió prefixat, o una recensió cofoia de realitats positives. Si fos tot això, no hi aniria de bé.

Aquest Concili, per voluntat expressa dels seus convocants, compta amb un nombre elevat de preveres i de laics amb vot consultiu. És natural, doncs, que els parers exposats a l'aula conciliar siguin també nombrosos i diversos. Tots els participants han estat cridats a pronunciar-se sobre les propostes que vénen de l'etapa diocesana, a través dels relators de cada tema, aprovant-les, o reelaborant-les, o suggerint-ne de noves. En fer-ho, cada

membre expressa les seves inquietuds de creient en temps difícils i les dels seus germans més propers. Entre tots reflecteixen una àmplia realitat sobre la qual, a la llum de l'Esperit, caldrà discernir. Amb la sinceritat del seu diàleg compleixen la missió que els ha estat confiada, ni que això, en algun moment, faci més difícil el treball.

A la vista de les cròniques i dels comentaris conciliaris que han anat apareixent, gosem aventurar uns suggeriments.

Convindria que el Concili generés en les nostres esglésies un clima de més confiança entre tots: laics i religiosos, preveres i bisbes. Ens hem d'atorgar mútuament la confiança que, fins i tot, quan dissentim, cerquem el bé de l'Església. Sense aquesta confiança no ens escoltarem i, sobretot, no ens sentirem. El més incòmode dels mestres conciliaris —si existia— mereix atenció.

La confiança ens fa solidaris i evita que parlem de l'Església o d'una part d'ella com si no fóssim nosaltres mateixos. La cultura de la comunió és força més difícil que la de la condemna del germà o la de la reivindicació. Però és la nostra.

També és difícil, però també és la nostra, la cultura de la conversió, diferent de la cultura de la simple crítica.

Ens agradaria que la direcció del Concili es mantingués en la línia ja estrenada de flexibilització en els mètodes de treball, a fi d'assegurar la prioritat de l'esperit sobre la lletra. I ens agradaria que els membres conciliaris, amb un sà pragmatisme, impulsessin propostes de renovació possible. Més que a un castell de focs d'artifici, el nostre Concili hauria d'assemblar-se a una llar de foc que conforti la nostra societat enfredorida amb l'escalf de l'Evangeli.

Tribuna

Elogi de la comunió

Ferran Guillén

Escolapi

¿Heu tingut alguna vegada experiència d'excomunió?

No em refereixo ara a la pena canònica, sinó al fet psicològic següent: en les nostres relacions humanes amb els més pròxims, ens pot arribar de sentir d'una forma intuitiva i immediata, que l'altre ens ha exclòs, que ha tallat amb nosaltres, que sobre un punt, i fins i tot, sobre la nostra presència personal, no hi ha res a fer, estem com esborrats. No cal dir que sentir-se així, exclòs, fins i tot condemnat, és una experiència molt penosa. Sobretot, si els lligams que ens uneixen amb aquesta persona són profunds i entranyables. Per això les excomunionis familiars són autèntiques tragèdies.

Girem la truita.

¿Heu tingut alguna vegada experiència de comunió?

És exactament el contrari. Es tracta del sentiment viscut d'una manera intuitiva i immediata, de ser compresos, de ser gaire-

bé dirfem endevinats, de què el fons de les nostres inquietuds i joies té una acollida en l'altre i un ressò harmònic alt, que fins i tot, supera i clarifica la nostra consciència, i ens dóna l'embriagadora experiència de la unitat espiritual. «Grande cosa es entender un alma» deia santa Teresa.

No cal dir que l'experiència d'excomunió i l'experiència de comunió, tal com hem intentat descriure, no són massa freqüents, i per això mateix en el nostre cor resten com a fites inesborrables de memòria espiritual.

No cal insistir tampoc en la joia de la comunió, que ens fa entreveure, en aquesta transparència mútua, lluminosa i cordial, el veritable goig de la comunitat. Tota comunitat humana té en la comunió el seu cim, el seu perquè, la seva esperança.

«La joia de la comunió, que ens fa entreveure, en aquesta transparència mútua, lluminosa i cordial, el veritable goig de la comunitat»

Doncs bé, aquesta mútua compenetració en la transparència que és tan difícil, que es trenca tan fàcilment i que ens arriba alguna vegada com un do inesperat i exultant a nivell purament humà, constitueix l'experiència original de la fe en Jesucrist.

«...allò que hem viscut i sentit, us ho anunciem també a vosaltres a fi que també vosaltres tingueu comunió —koinonia— amb nosaltres. I la nostra comunió és amb el Pare i amb el seu Fill Jesucrist. I us escrivim aquestes coses a fi que la joia sigui plena» (1Jn 1,3-4).

Quan sentint el missatge evangèlic diem el sí de la fe, portats per la gràcia de l'Esperit Sant, i se'ns dóna en el sagrament de la Comunió de sentir-nos il·luminats, compresos i estimats, per l'Amor etern de Déu en el seu Fill, la joia d'aquesta comunió supera tota experiència i tota paraula possibles. Així com l'angoixa de l'excomunió de la gràcia pel nostre pecat,

supera tota tristor i tota obscuritat imaginables. En ambdós casos hi ha quelcom de metafísic.

Ara bé, el miracle de la comunió amb Déu per Jesucrist té també un reflex en la mirada nova i definitiva envers el germà. En Crist i per Crist, em sento definitivament unit a tots els qui Ell coneix i estima amb Amor creador i redemptor. I aquí també, el goig en l'Esperit d'aquesta veritable comunió dels sants va més enllà d'imatges i paraules.

Ja compremem que només el cel és la comunió total. Aquí, en la fe, cal obrir-nos a la comunió, perseverar en la comunió, enfortir la comunió pels llaços de l'amor en l'Esperit. El germà no és mai un enemic. Els seus veritables enemics són els meus mateixos enemics, i es diuen: «món, dimoni i carn», en el sentit bíblic dels mots.

Evangelitzar és invitar a la comunió, perquè la koinonia és com l'essència de l'Església, és l'experiència del miracle de la seva unitat en Jesús, el fruit de l'esperança que ens dóna la vocació a la qual hem estat cridats:

«Un sol i un sol Esperit... Un sol Senyor, una sola fe, un sol baptisme, un sol Déu i Pare de tots, que és damunt de tots, per tots i en tots» (Ef 4,4-6).

CATALUNYA
CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collé, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Joan Salvador, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Xavier Bardulet, VIC

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Redacció, administració, publicitat i autoedició:
C/ Puiggari 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88,
Fax 490 20 35

Impressora: Publiograf, S.A. Passatge Valeri Serra, 30,
08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra,
Gibraltar i Portugal 9.880 Ptes.
Resta d'Europa: 20.384 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbò, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardevol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrúbias i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per
MEMBRE DE LA UGIP

L'Església clama a favor de la llibertat religiosa

Vaticà

Cal respectar les minories religioses

ROMA/GINEBRA.- Els membres de minories religioses no haurien de ser considerats a cap Estat com a ciutadans de segona classe, assenyala Mons. Paul Tabet, observador de la Santa Seu, durant la 51a. sessió de la Comissió de drets de l'home de l'ONU, reunida a Ginebra durant la primera quinzena del mes de febrer.

La Santa Seu ha advocat vigorosament a favor de la llibertat religiosa. Segons l'Església catòlica, la llibertat religiosa és un dels drets fonamentals de la persona humana.

Mons. Tabet va constatar que un gran nombre de situacions, d'incidents i polítiques governamentals demostren que la llibertat religiosa no és sempre respectada en el món. Una societat digna d'aquest nom ha de respectar de manera total i efectiva la dignitat de la persona, de la qual deriven els

seus drets fonamentals. La societat té en conseqüència el deure de garantir que tots els ciutadans puguin gaudir de llibertat de religió, especialment, aquells que tenen la condició de minoria a causa de la seva creença.

Així, «l'exercici del dret a la llibertat de religió no pot ser considerat com una concessió feta per l'Estat a aquells que resideixen en el seu territori», va declarar Mons. Tabet. Per altra banda, la garantia d'aquest dret no pot ser considerat com una excepció.

És anormal que un Estat prevegi per a les religions dispositius jurídics o administratius més restrictius que els que regeixen per altres organitzacions.

La Santa Seu desitja igualment que el marc legal que asseguri l'existència de les religions en la societat, sigui d'acord amb els standards del dret internacional. Això implica «la possibilitat de sancionar els abusos eventuais que podrien ser comesos en la manifestació de la religió».

Alguns Estats no solament no acorden una plena llibertat de religió a tots els seus habitants sinó que els sotmeten també a una persecució oberta o larvada. Altres, creu la Santa Seu, van més enllà de les seves competències immiscint-se en el funcionament intern de les religions i no respectant les

seves estructures i la seva organització pròpies. Segons l'Església catòlica, és lamentable que els Estats «afavoreixin un sistema religiós únic, amb la conseqüència d'excloure, almenys de fet, les altres religions».

La Santa Seu, va continuar Mons. Tabet, és conscient que les religions poden ser perseguides, a causa de manifestacions d'extremisme, com a factors d'intolerància més que d'harmonia social. Aleshores les religions temudes com un risc per la pau i la seguretat, més que com una riquesa i una aportació al desenvolupament cultural i social.

Però no reconèixer l'aportació específica dels creients i de les religions al bé comú és «el fruit d'un laïcisme que no deixa l'espai necessari a les manifestacions exteriors legítimes de la religió», va concloure. (APIC)

El Sant Pare va rebre l'antic bisbe anglicà de Londres esdevingut catòlic

El Dr. Leonard i la seva muller al Vaticà

ROMA.— El Papa Joan Pau II ha rebut recentment en audiència privada l'antic bisbe anglicà de Londres, convertit al catolicisme, el Dr. Graham Leonard, acompanyat de la seva esposa. És des de l'any passat sacerdot catòlic.

Mons. Leonard, de 73 anys d'edat, va ser admès a l'Església catòlica l'abril del 1994, i va rebre, sota condició, l'ordenació sacerdotal catòlica. Graham Leonard porta sempre la seva creu pectoral i el seu anell de bisbe anglicà; «sense valor sacramental», manifestà el Vaticà, en senyal de respecte per la funció que ha ocupat en l'Església anglicana.

Sis-cents preveres i quatre bisbes anglicans han demanat ser admesos a l'Església catòlica. La prudència és necessària pel que fa a això al Vaticà, amb desig de «delicadesa» enfront l'Església anglicana.

Pel novembre del 1992, el Sínode general de l'Església d'Anglaterra havia votat l'accés de les dones al sacerdot. Immediatament, 215 preveres deixaren l'Església anglicana en senyal de protesta. Molts més estarien disposats a fer el mateix, però esperen saber com serà reglamentat definitivament el seu accés a l'Església catòlica.

Recentment, s'ha captat en els mitjans catòlics de Londres que Roma hauria atorgat a la Conferència de bisbes catòlics d'Anglaterra i del País de Gal·les el poder, que la Santa Seu es reservava fins ara de decidir quins seran els preveres anglicans convertits (casats la major part) que podrien exercir el seu ministeri com a preveres catòlics. Els bisbes d'Anglaterra i del País de Gal·les discutiran les facilitats acordades per la Santa Seu durant l'assemblea del proper mes d'abril. Una reserva queda: els preveres casats, transfuges de l'Església anglicana no podran rebre el càrrec de rector de parròquia.

Tanmateix, se sap que el Vaticà creu que l'acolliment en l'Església catòlica dels preveres anglicans hauria de ser competència de la Santa Seu. (CIP)

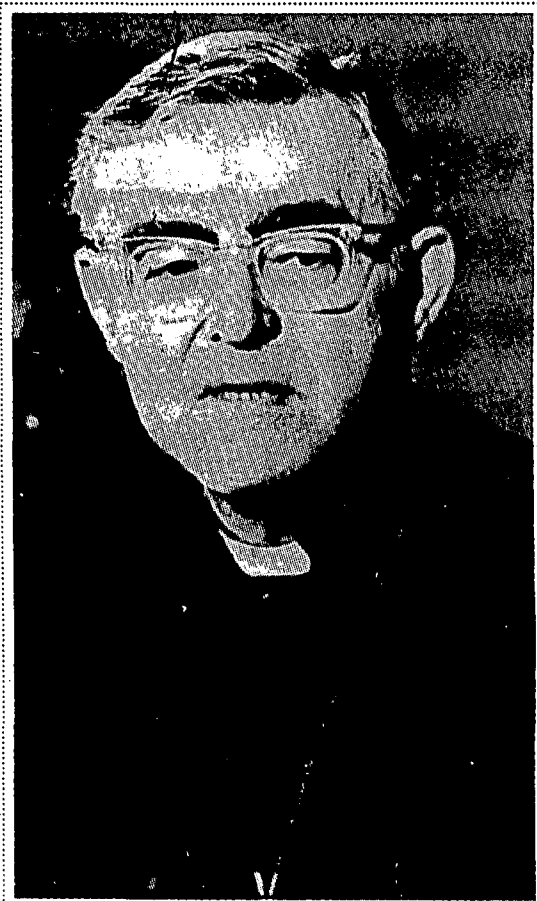
El Papa posa com a exemple a santa Francesca Cabrini

Integrar-se al país on s'emigra

ROMA.— El diumenge, dia 19 de febrer, durant el rés de l'Angelus, davant d'uns dotze mil pelegrins aplegats a la plaça de Sant Pere, Joan Pau II va demanar respecte i amor fratern vers els emigrants, cada cop més nombrosos, «com a germans i germanes», que arriben des de països llunyans buscant treball.

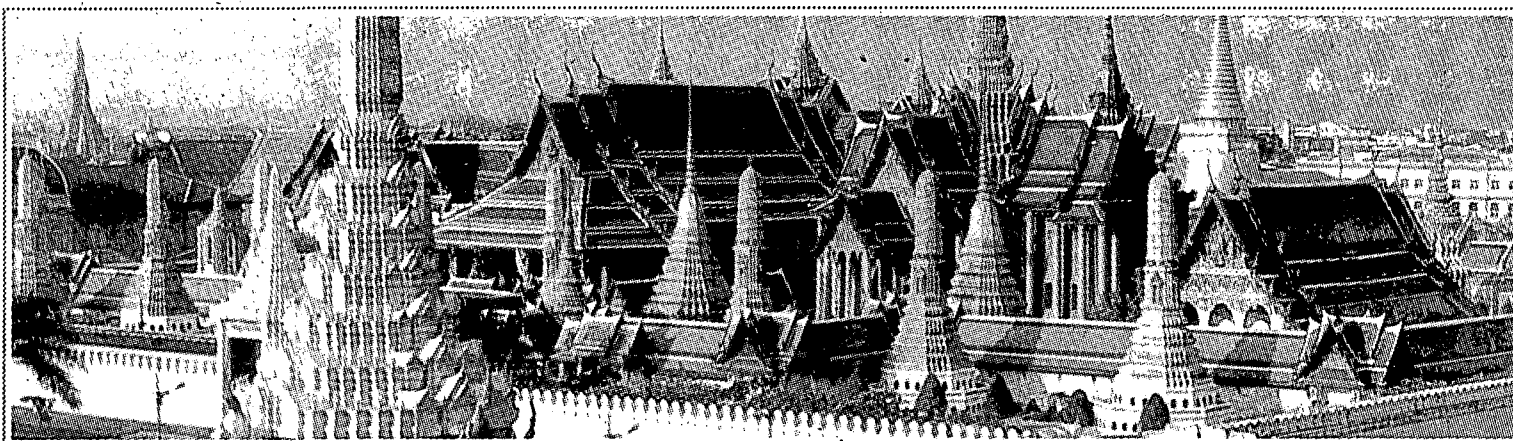
El Pontífex va posar com a exemple l'actitud de la santa italiana Francesca Cabrini, honorada per l'Església com a patrona dels emigrants. En diumenges anteriors va esmentar altres dues grans dones de l'Església: Santa Catarina de Siena i santa Brígida de Suècia.

Després d'afirmar que l'emigració, encara avui, és un camp de gran actualitat, el Sant Pare va destacar que els emigrants que, actualment, es mouen «des de països en vies de desenvolupament vers la societat del benestar», manifesten ara, «i tal vegada en el futur», el problema de la «necessitat de recíproca comprensió, d'acollida i d'integració». Per això i «per construir el futur», seguint l'exemple de la mare Cabrini, va indicar el Papa, «es requereixen homes i dones de pau». «La mare Cabrini —va afegir— encara que no renegà de l'amor a Itàlia, la seva pàtria, prengué la nacionalitat nord-americana i s'integrà profundament en el poble de Déu al qual Déu l'havia cridat». Joan Pau II digué finalment que «no és difícil captar l'actualitat d'aquest testimoni». (EFE)

Del 20 d'abril al 3 de maig de 1995

TAILÀNDIA

EL MÓN SIAMÈS

Bangkok i el seu entorn fins a l'illa de Pucke passant per Chiang Rai i les terres del nord

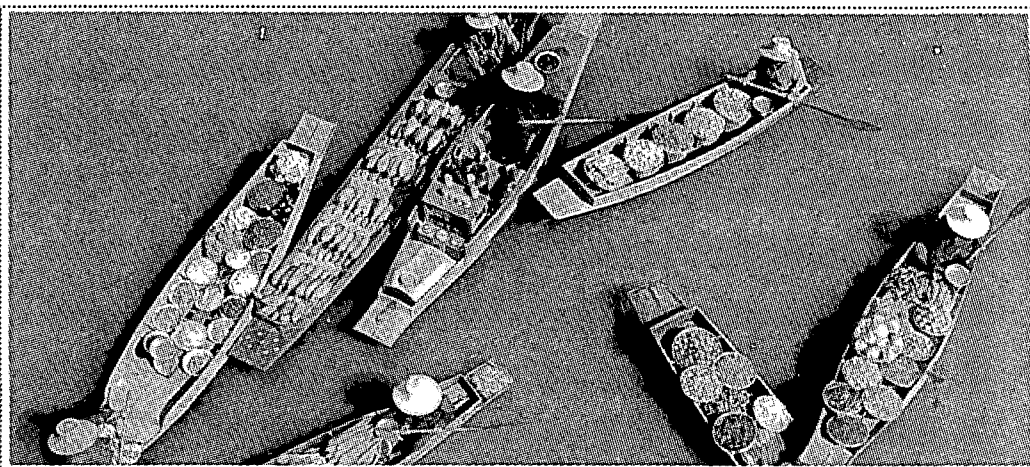
Pensió completa - Vols regulars fins a Bangkok i Pucket

Autocars gran turisme - Trajectes amb llanxa i piragua - Dinars en restaurants
Assegurances

Oberta la inscripció

Visitant:

- Bangkok • Damnoen Suduak
- Bang Pa In • Ayutthava
- Kampaenghets • Sukhothai • Uttaradit
- Nan • Wat Phuyin • Wat Thuinin
- Chiang Rai • Triangle d'or
- Akkha • Chiang Mai • Pucket

poblacions indígenes / indústries artesanals

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: 301 37 18

A Espanya més de 5.000 persones esperen un trasplantament d'òrgans

La donació d'òrgans, una mostra d'amor fratern

MÀLAGA.— «Ningú no ha de sentir-se obligat ni coaccionat a ser donant. Però és una manera molt bonica de viure la fraternitat humana i cristiana», afirma el bisbe de Màlaga, Mons. Antonio Dorado, en una carta sobre la donació d'òrgans. El prelat es dirigeix als seus fidels recordant l'èxit que ha obtingut l'associació «Mensajeros de la Paz» en la seva campanya per a l'adopció de disminuïts físics i psíquics.

Mons. Dorado recorda que gràcies als trasplantaments d'òrgans s'han obert possibilitats de vida per a malalts que semblaven irremeiablement condemnats a morir. Segons les dades que facilita el prelat, més de 5.000 persones esperen a Espanya un trasplantament i la mitjana d'espera per rebre un ronyó és superior als tres anys.

Aclareix el bisbe de Màlaga que l'Església no sols no posa obstacles per la donació d'òrgans, «sinó que anima tots els cristians —i tots els homes de bona voluntat— a exercir aquesta nova possibilitat de viure l'amor fratern». Però subratlla, «això sí, respectant les pautes legals i ètiques que tan bé coneixen els nostres professionals, i de les quals han d'informar sempre els interessats en donar els seus òrgans. Tant l'Organització Mundial de la Salut com l'Església han fet aportacions molt riques i matisades en aquest camp».

El prelat també destaca que Andalusia està per sota de la mitjana nacional pel que fa a donacions d'òrgans, «potser —assenyala— per manca d'informació o per pura mandra». Així, recomana els seus fidels que es prenguin seriosament «aquesta manera de viure la fraternitat, per aconseguir un canvi en els nostres hàbits». També aconsella que demanin informació als professionals de la medicina sobre el carnet de donants, les condicions necessàries i l'eficàcia d'aquesta ajuda, i que el que prengui la decisió de ser donant ho comuniqui als seus familiars. (SIC)

Ho afirma monsenyor Delicado Baeza

La publicitat és més influent que la veritat

VALLADOLID.— «Amb la fragmentació de la veritat i dels valors, el sentit de la vida humana va a la deriva», afirma l'arquebisbe de Valladolid, Mons. José Delicado, en una carta del 19 de febrer passat, on continua el tema de la setmana anterior sobre la cultura de la tolerància.

L'arquebisbe explica que aquest any l'ONU el dedica a la tolerància, adreçada a mantenir la pau, la justícia, el respecte als drets humans i la promoció del progrés social, segons la dignitat de la persona humana i les llibertats públiques. Recorda que la tolerància com actitud, ha d'arrelar no sols en l'esperit de les persones, sinó també en els dispositius del funcionament social i polític que regeixen i formen els vincles humans.

Tanmateix, el prelat assenyala que «la tolerància podria tenir les connotacions negatives que semblen estar sorgint en la cultura dominant: la publicitat és tossuda i més influent que la veritat. El risc és que s'imposa a la societat, cada vegada més

indefensa, el relativisme, la indiferència i fins i tot la mentida».

«A vegades, hom parla de tolerància —afegeix— per confondre al públic, i exerceix una nova forma de totalitarisme per configurar l'home de manera que estigui d'acord amb aquests interessos: com més visqui l'home en la superfície, la societat, i la societat com a massa, millor per a la realització o imposició d'aquest projecte».

Segons Mons. Delicado, «aquesta cultura amorfa produeix actituds passives en els deures i dissol la força de les conviccions, actuant com un veritable opi del poble». Per últim, l'arquebisbe de Valladolid afegeix: «aquesta tolerància, que s'assembla més a l'apatia o al conformisme, és un risc que exigeix discerniment en el moment present. La mateixa democràcia perillaria si s'imposés la falsa tolerància d'una societat malalta o debilitada moralment». (SIC)

Espanya

Les titulacions eclesiàstiques tindran efectes civils

MADRID.— El Consell de Ministres ha aprovat un Reial Decret que desenvolupa l'article XI de l'Acord entre l'Estat espanyol i la Santa Seu de gener de 1979 sobre el reconeixement d'efectes civils als títols eclesiàstics i la convalidació d'estudis eclesiàstics fets en facultats i centres superiors de l'Església.

El Reial Decret contempla el reconeixement a efectes civils d'estudis com Teologia, Ciències Religioses, Sagrada Escripura, Litúrgia, Història Eclesiàstica, etc. Els efectes civils en cada cas es referiran a les equivalències de diplomàtic, llicenciat i doctor. El Decret, però, no regula el reconeixement de títols com Pedagogia, Psicologia, Filosofia o Sociologia, ja que aquestes titulacions es regulen per un conveni de l'any 1962. (E)

La figura dels teòlegs Rahner, De Lubac i Bea

MADRID.— El centre Pedro Arrupe fer un cicle de conferències a la seva seu sobre *Tres teòlegs del segle XX: Karl Rahner, Henri de Lubac i Agustín Bea*, teòlegs jesuïtes europeus.

L'aula Pedro Arrupe va voler retre homenatge amb aquest cicle de conferències a les aportacions d'aquests teòlegs en diferents camps de la Teologia Sistemàtica: la qüestió de Déu, l'Església i l'Ecumenisme, recordant l'originalitat de les seves intuïcions en aquestes qüestions i veient l'evolució que aquestes han tingut fins als nostres dies. (SIC)

Més de 8.000 religioses espanyoles treballen a Hispanoamèrica

MADRID.— Segons informació de l'OCSHA hi ha arreu del món, especialment als països d'Hispanoamèrica, 2.245 sacerdots seculars espanyols, provinents de totes les diòcesis, dels quals continuen a Amèrica 458. A ells cal afegir uns altres 483 sacerdots espanyols que pertanyen a Fidei Domum, a l'Institut Espanyol de Missions Estrangeres (IEME) i a d'altres organismes. A més hi ha una gran presència de Congregacions religioses: 6.375 religiosos i 8.323 religioses. (SIC)

Nota de la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola

Espanya

«Cal que els responsables de la vida pública i de les institucions ofereixin signes de credibilitat»

MADRID.— Els bisbes de la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal espanyola han fet públic un comunicat sobre la situació actual, en el qual manifesten la seva «profunda preocupació davant del clima de frustració, sospita i desesperança que viu el nostre país».

«Cal —ha afirmat el Secretari de la Conferència Episcopal, Mons. José Sánchez— que els responsables de la vida pública i de les institucions ofereixin signes de credibilitat, que demostrin que en les seves conductes preval el servei al bé comú davant a altres interessos personals o de grup. Per a poder exigir responsabilitat i solidaritat al nostre poble, aquest necessita percebre en les persones públiques signes palpables d'honradesa, de servei al bé comú i de solidaritat».

«D'altra manera, —afegí— la desconfiança en les persones i ins-

titucions anirà en augment, amb el risc que això comporta d'injusta generalització, de desànim i de desconfiança en les institucions democràtiques».

Mons Sánchez ha apuntat que la situació actual que viu el nostre país té una arrel moral. «S'han de recuperar uns valors morals per tal que la convivència pugui estar garantida més enllà del que és legal. Les persones han d'actuar des d'uns principis. Nos és el nostre paper denunciar situacions concretes sinó el clima social».

Els bisbes recorden la seva ex-

hortació «La veritat us farà lliures» del 1990 i el deteriorament que ha sofert la societat, «per l'aparició de nous fets de corrupció i per la gravetat de les qüestions implicades en alguns processos actualment en curs sobre delictes contra la vida i la llibertat de les persones. Mentrestant, assenyalen que no ha cessat l'atur i per desgràcia tampoc no ha desaparegut la violència terrorista». Igualment constaten que ha crescut «el clima de relativisme moral i de permissivitat, al qual han contribuït alguns mitjans de comunicació social, que exalten comportaments desordenats i posen en ridícul els valors religiosos i morals».

Eleva el nivell moral

Per això, els bisbes espanyols, «estem convençuts que cal elevar

el nivell moral de la nostra societat. Ens hem pronunciat amb fermesa en contra d'aquells articles del Reial Decret pel qual es regula l'ensenyament de la Religió en els centres públics, perquè no es garanteix una sòlida formació ètica dels alumnes». Els membres de la Comissió Permanent han coincidit en la valoració de la gravetat d'aquesta mesura i en les conseqüències negatives per a l'educació de la joventut espanyola. Per això insisteixen en que cal que es mobilitzin totes les persones i institucions implicades en l'educació.

Demanen que funcionin els mecanismes del sistema democràtic

Reconeixen com un fenomen positiu la demanda social generalitzada d'aclariment dels fets, de

restauració de la justícia conculcada i de recuperació de valors. Per això ens unim a aquesta demanda.

«Demanem —continuen— que funcionin correctament, i amb la deguda celeritat, els mecanismes del sistema democràtic, tant pel que fa a la ràpida clarificació dels fets i l'objectiva informació, com a l'aplicació de les mesures correctores de conducta immorals i al funcionament adequat de les institucions». En aquest sentit, Mons. Sánchez va posar clar que hi ha moltes instàncies que han d'actuar, a més dels jutges, per tal que funcioni el país, en les quals ha inclòs a la família o a l'Església. (SIC)

Internacional

El bisbe de San Cristobal de las Casas: «El Vaticà per una mediació de pau»

El Papa dóna suport a monsenyor Ruiz

CIUTAT DEL VATICÀ.- «Monsenyor Ruiz no abandonarà la seva diòcesi». Decisiva intervenció de l'*Osservatore Romano*, el diari de la Santa Seu, en defensa del bisbe de San Cristóbal de las Casas, Samuel Ruiz García, aquests dies perseguit per les organitzacions latifundistes contràries al seu intent en defensa dels camperols de Chiapas:

«Hi ha qui revifa el foc de la crisi de Chiapas», escriu el diari del Papa, indicant amb noms i cognoms els responsables dels desordres desencadenats a la regió mexicana. «Els latifundistes i els potentats econòmics de Chiapas —acusa l'*Osservatore*— busquen amb tots els mitjans sabotjar el diàleg i provocar el xoc armat i el vessament de sang». El diari vaticà afirma, a més, que «en l'origen dels atacs contra monsenyor Ruiz hi ha la temptativa de mediació que el bisbe està acomplint per fer aconseguir sense «vessament de sang» les «justes reivindicacions» dels camperols explotats des de fa segles.

En una entrevista concedida al diari *La Jornada*, el bisbe Ruiz ha revelat que «diverses acusacions han estat trameses a Roma» contra ell. «Per això hem obert un diàleg clarificador, en un esforç de revisió de la nostra conducta», va dir. Però mai el Vaticà no li ha demanat que renunciés al paper de mediador de la pau, «una pau que no sigui només absència de violència». Per a Ruiz, els latifundistes volen «desacreditar» el paper de l'Església per tallar el camí a la «possibilitat real i concreta» d'una negociació.

Mèxico: augmenta la inquietud per la crisi de Chiapas

ROMA.- Sobre l'augment de la inquietud per la crisi de l'estat de Chiapas transcrivim aquest article aparegut a l'*Osservatore Romano*, en la seva edició del 22 de febrer.

Algú revifa el foc en la crisi de Chiapas, l'Estat meridional mexicà on va esclatar, fa un any, la revolta *zapatista*. Mentre el govern federal diu que està disposat a reprendre les negociacions de pau amb l'Exèrcit Zapatista d'Alliberament Nacional (EZLN), els latifundistes i potentats econòmics de la regió busquen per tots els mitjans sabotjar el diàleg i provocar el xoc armat i el vessament de sang.

Diumenge a la tarda —diuen les Agències de premsa internacionals— mig miler d'extremistes a sou dels agraris van atacar la catedral de San Cristóbal de las Casas, amb esclògans ofensius i amenaçadors contra el bisbe Mons. Samuel Ruiz García. En defensa de l'Església i del seu pastor s'aplegaren indis i camperols, alguns dels quals foren ferits a cops de pedra i garrotades. El setge va durar almenys una hora, fins que van intervenir les forces de la policia que obligaren a allunyar-se als extremites. Durant els incidents foren destruïts els vitralls de la catedral.

Aquest xoc entre agraris d'un costat, i indis i bracers per l'altre, és emblemàtic de la crisi sorgida a Chiapas. Els indígens, descendents dels antics

Maya, i els camperols pobres estan aixecant el cap, per desempellegar-se de l'explotació econòmica-social i de la marginació política. A l'altre front de la barricada, hi ha els latifundistes i l'alta burgesia que no admeten variacions, ni que siguin graduals o parcials, de l'actual pla social i s'esforcen perquè l'exèrcit federal aniquili l'EZLN.

En aquest context ambiental, els atacs contra Mons. Ruiz s'expliquen pel fet que des de fa un any el bisbe està desenvolupant un paper mediador per conjurar un conflicte sagnant i propiciar una solució de la crisi que posi fi a la revolta, i aculli alhora les justes reivindicacions de la massa pobre i explotada de la seva diòcesi. No obstant la violenta contestació del diumenge i les precedents pressions i intimidacions de tota mena, Mons. Ruiz ha assegurat que no abandonarà la seva diòcesi.

La crisi de Chiapas sembla que ha entrat en una nova fase. El govern federal, després d'haver recorregut a l'exèrcit per recuperar la ciutat i els pobles que des de fa un any eren en mans o sota control dels *zapatistes*, ha proposat la represa del diàleg de pau. L'EZLN, els militants del qual s'han refugiat a la selva Lacandona, posen com a condició el diàleg la retirada de les forces militars de Chiapas. Mentrestant, amb el temor de quedar implicats en encontres armats, milers de persones abandonen els pobles que es troben al voltant de la selva Lacandona.

La congregació general del jesuïtes fa un mes i mig que dura, i acabarà a finals de març

Adaptar i simplificar la seva legislació

ROMA.— Segons alguns participants, de la XXXIV Congregació general de la Companyia de Jesús no sortiran novetats substancials sobre la col·laboració amb els laics. Els afers de major interès han estat estudiats per les comissions de justícia i d'inculturació. La congregació que porta reunida un mes i mig, acabarà en principi a finals de març, encara que té un límit de temps i, fins i tot, es podria convocar una segona sessió.

M.C.

La congregació és qui decideix autònomament el fi dels treballs. Entre els afers que més interès han despertat en l'opinió pública hi ha el de la possibilitat que els laics puguin vincular-se a la Companyia. Segons l'opinió de diverses fonts no es probable que canviï l'actual situació. En la Companyia de Jesús mai no ha existit un orde tercer, i els laics que col·laboren amb els jesuïtes prefereixen mantenir la seva identitat. De totes maneres la qüestió encara es debat en la congregació i caldrà esperar les conclusions definitives per veure com queda.

La legislació

Un dels temes més importants

que es tracten en aquesta Congregació General és el relatiu a la legislació de la Companyia de Jesús, que després del Concili i la publicació del nou Codi de Dret Canònic s'ha de revisar per adaptar-la a la nova normativa i simplificar-la.

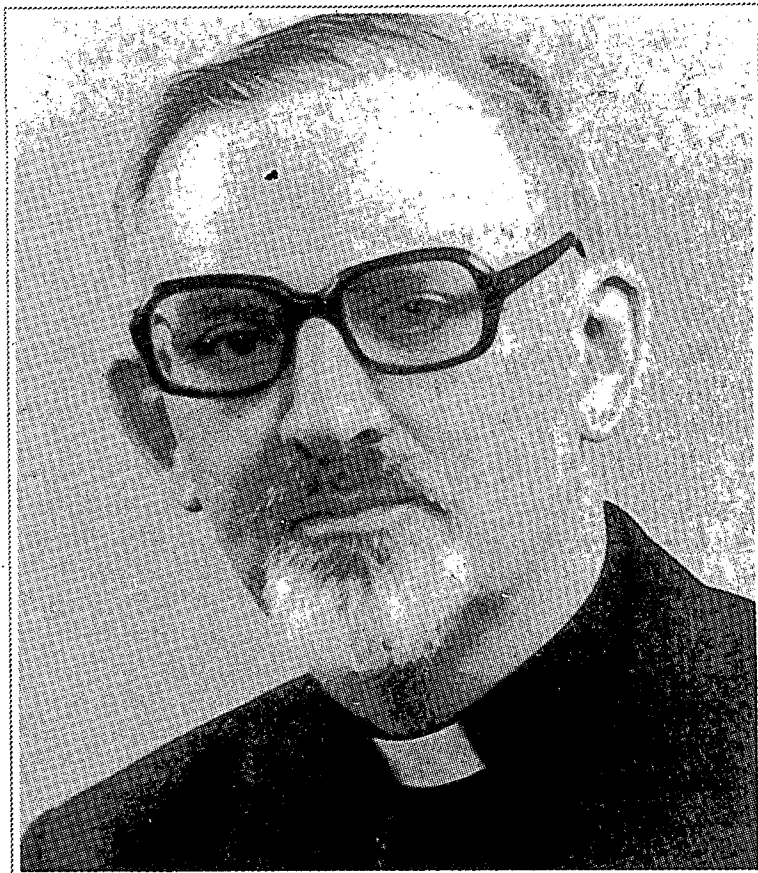
Ja el 1976, un grup d'experts va recomanar que es fes un estudi clarificador de la legislació. Aleshores, el pare Arrupe, preposit general, va nomenar una comissió dos anys més tard. L'any 1983, la Congregació General va donar al nou preposit, el pare Kolvenbach, el mandat de preparar una revisió de la legislació de la Companyia, la qual hauria de sometre's a l'aprovació de la següent Congregació General. Kolvenbach va donar les línies directrius per a aquest treball que són clari-

ficar, adaptar i simplificar la legislació, limitant-se a les constitucions i decrets de les congregacions generals.

—«Això no vol dir que les Constitucions canviïn—diu un dels assistents a l'actual Congregació—, perquè el text de les constitucions, com a centre vital de la Companyia, quedarà intacte».

L'economia

Quan es va fundar la Companyia, hi havia una societat en la qual es podia viure de les almoines, en la qual els professors no tenien sous, ara els jesuïtes que són professors d'Universitat tenen els seus sous. Fa uns anys es va separar l'economia de les comunitats de la de les obres, pensant que les primeres podrien tenir dificultats, i en realitat s'ha vist que passa tot el contrari. Tot això s'ha de revisar. «En la Congregació general participen jesuïtes d'arreu del món, de diferents procedències i ambients. Hi ha jesuïtes de l'Est, que han sofert persecució per ser religiosos, que han sofert condemnes de nou anys de camp de concentració, altres que han

El pare Kolvenbach, actual preposit general de la Companyia president nat de la Congregació

acompanyat comunitats indígenes per la serra. Una de les comissions és la de la inculturació, i s'ha intentat conèixer millor les altres cultures. Per exemple, hem assistit a una Eucaristia celebrada amb la litúrgia de l'Índia, que començava amb la processó de les dones dansaires, en la qual els celebrants estaven asseguts a terra».

El president nat de la Congregació és el general, el pare Kolvenbach, que presideix les assemblees generals, encara que el moderador és un altre membre. «A més, rep tots els participants, un a un, i quan el veiem a les vuit del matí ja té tots els temes preparats. Això vol dir que s'ha d'aixecar molt

aviat, a dos quarts de quatre, perquè abans de les reunions celebra la missa i dedica molt de temps a l'oració», explica un dels assistents.

Signe extern

Un dels afers que també s'ha plantejat és com s'ha d'identificar el jesuïta. «Com que la majoria no duu vestidura talar, hi ha el perill que ens convertim en invisibles, i això és el que ens preguntem: fins a quin punt som massa invisibles»; ha comentat un dels participants en aquesta XXXIV Congregació General de la Companyia de Jesús.

Chatenay Malabry.— El líder de l'Església copta chenouda III, a la foto amb una creu a la mà, va inaugurar una nova església copta i va consagrar dos bisbes cotes francesos a Chatenay Malabry, al sud de París, el 12 de febrer passat

EL MIRACLE

La CASA D'ESPIRITUALITAT del Santuari d'El Miracle, sota la direcció dels monjos benedictins d'El Miracle i de Montserrat i atesa per les Germanes de la Fraternitat de Maria Verge, organitza un

RECÉS PER A MATRIMONIS els dies 1 i 2 d'abril

- El director serà el P. Lluís Planas, monjo.
- Començarà el dissapte al matí i acabarà el diumenge a la tarda.
- Servei de guarderia sol·licitant-ho prèviament.

PER A INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS
TEL. (973) 48 00 45 - FAX (973) 48 02 43
CASA D'ESPIRITUALITAT
25287 EL MIRACLE (EL SOLSONÈS)

Declaracions del Nunci, monsenyor John Bukovsky, salesià

Romania: A nivell pastoral les Esglésies tenen llibertat

BUCAREST.— Després de treballar durant 18 anys com a expert del sud-est d'Europa al Vaticà, John Bukovsky resideix actualment a Romania des del novembre de 1990. Va néixer l'any 1924 a la diòcesi de Nitra (Eslovàquia) i sap molts idiomes. Durant una visita al Secretariat d'Ajuda a l'Església Necessitada, va presentar alguns projectes a favor de l'Església catòlica grega a Romania.

Richard Blum

—Excel·lència vostè ha seguit el desenvolupament de les Esglésies a Romania durant l'última dècada i gairebé des de l'alliberament del Nunci ha viscut en aquest país. Quines són actualment les més grans preocupacions dels catòlics a Romania?

—La nostra més gran preocupació és l'Església catòlica grega. L'any 1700 es va unir a Roma i el desembre del 1948 el règim comunista la va fer desaparèixer. Llavors hi havia 1,8 milions de creients units al país, que reaccionaven de tres maneres diferents. Uns es passaren a l'Església ortodoxa que estava admesa per part de l'Estat, d'altres van canviar a l'Església catòlica romana (latina) i una altra se'n va anar a la clandestinitat. El març del 1990 es nomenaren nous bisbes per als dos ritus. Com que la majoria dels sacerdots greco-catòlics són molt grans i malalts, actualment, la nostra preocupació és la manca de sacerdots.

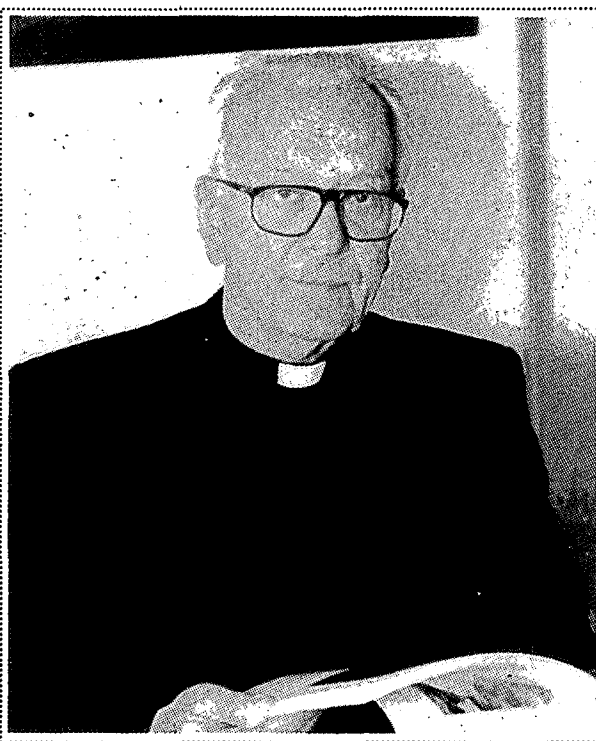
Però es van poder obrir quatre seminaris i esperem una milloria d'aquí a pocs anys.

—¿Sota el comunisme es tolerava l'Església llatina?

—Sí, però les dues Esglésies ara es troben davant el gran problema de haver d'establir estructures eclesiàstiques d'acord amb les reformes vaticanes. Això es refereix tant a la litúrgia com també al nou dret canònic i a la tasca parroquial o pastoral. L'Església catòlica grega té congregacions femenines i masculines, com els Basilians, les germanes de la Mare de Déu i els Assumpcionistes. A l'Església llatina hi ha franciscanes i germanes de Maria Ward. La congregació masculina més forta són els franciscans. Aquestes comunitats estan en vies de reconstrucció i necessiten ajuda. Una de les raons de la meua visita a Ajuda a l'Església Necessitada és donar a conèixer tot això.

—¿Com està actualment la relació entre l'Església catòlica i l'Església ortodoxa?

—Els catòlics dels dos ritus en

aquest moment constitueixen el 7 per cent de la població, mentre el 85 per cent és ortodoxa. Per a la Constitució, totes les Esglésies són lliures i iguals. Sens dubte, es tracta aquí d'una igualtat proporcional. L'ajuda per als catòlics és segons el seu reduït nombre de fidels. Els edificis es tomaren tant als catòlics com també als ortodoxos, si no estaven ocupats per l'Estat. Hi ha problemes entre parròquies greco-catòliques i ortodoxes, perquè l'estat comunista va donar la majoria dels edificis eclesiàstics a l'Església ortodoxa els quals no seran retornats.

El que és fonamental és buscar una solució pacífica, la qual cosa serà possible a través del diàleg. Sí, tot i així, no s'arriben a eliminar les tensions es construïran nous i petits temples per als fidels greco-catòlics.

—Tradicionalment l'Església ortodoxa s'identifica amb la nació romanesa.

—Per això s'esforça per aconseguir el reconeixement com a Església nacional. En els últims deu anys l'Església ortodoxa va contribuir molt a l'ecumenisme a nivell teològic. Però, cal tenir present que

Internacional

nòmés amb la llibertat va començar el diàleg. Per a totes les Esglésies el diàleg encara és una cosa nova, però a poc a poc s'entenen. Un progrés va ser l'octavari per la unitat dels cristians el gener del 1994, perquè representants de l'Església catòlica romana i de l'Església ortodoxa es varen visitar mútuament en les catedrals i pregaren junts.

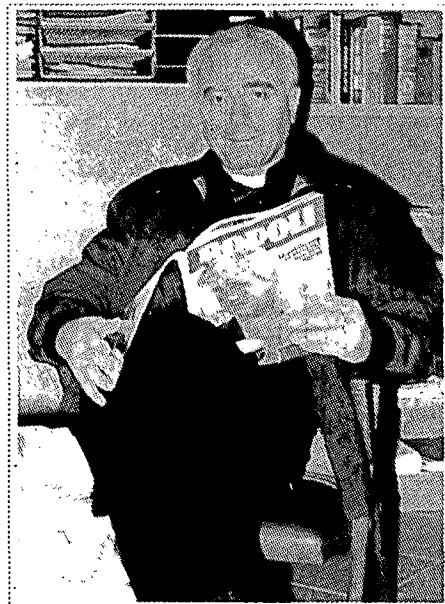
—¿Què pot fer l'Església catòlica per a la reconciliació de les nacionalitats a Romania?

—Fonamentalment, pregar per a la reconciliació. En el fons és un problema polític que s'ha de solucionar a nivell polític. Des de la meua visió, la situació és més o menys aquesta: Dels 1,12 milions de catòlics arreu de Romania són 670.000 d'idioma hongarès, 360.000 romanès, 70.000 de parla alemanya i a més a més, uns 7.000 catòlics bulgars, 3.000 eslovacs, 4.000 txecs i 4.000 croats. En total, hi ha set nacionalitats a l'Església catòlica. La situació de les minories referent a escoles, periòdics, llibertat de premsa, etc. ha millorat molt. El conflicte més gran és el que hi ha entre hongaresos i romanesos. De 1,62 milions d'hongaresos a Romania, el 41 per cent són catòlics, 47% reformats i un 6 per cent són unitaris. Aquests números diuen que el conflicte no és un problema de confessions, sinó un problema històric de nacionalitats. En el fons, les Esglésies tenen llibertat a nivell pastoral. Certament en alguns casos encara hi ha injustícies, les quals no es poden solucionar. El procés de democratització a Romania avança millor que el que a vegades es llegeix a la premsa. Sens dubte, la Constitució està a nivell europeu.

ITALIA

«Popoli», una gran revista missional dels jesuïtes

MILÀ.— La revista *Popoli* editada pels Jesuïtes missioners italians es una de les més antigues de la premsa missionera italiana. Va néixer el desembre del 1914 a Venècia amb la finalitat de «narrar i promoure la gran tasca de les Missions», segons va escriure el director, pare Giuseppe Petazzi, en l'editorial del primer número. La finalitat de la seva fundació, no és sols d'informar, sinó també de formar cada vegada més una profunda consciència cristiana en el lector. L'any 1954 es va deixar de fer el format quadern per passar a un format més gran, tipus revista. *Popoli*, que està en la línia del Concili, sempre ha estat caracteritzada com a «l'instrument d'educació missionera permanent de la família», segons paraules de Pau VI amb motiu de la Jornada Misionera Mundial de l'any 1976. Actualment, la revista continua en aquesta línia concentrant els seus esforços a ser accessible a tots els temes dins la comunió de l'Església i al respecte dels valors culturals dins del poble. (*Il Segno*)

Pare Giuseppe Bellucci, actual director de «Popoli»

Què desitgeu per l'Escola del vostre Fill?

- ☒ Una llarga experiència educativa
- ☒ Una atenció personalitzada
- ☒ Tracte familiar
- ☒ Un arrelament en els valors cristians
- ☒ Autoconfiança en el seu futur

Plans Especials:
Projecte Brúixola
(Anglès des dels 2 anys)
Nivells:
Infantil d'1 a 5 anys
Primària
EGB, ESO, BUP, COU.

Escola
Verge de la Pau

FUNDACIÓ ESCOLES
PARROQUIALS

Alacant, 17 08022 Barcelona
FFCC BONANOVA - bus: 14 - 16 - 70 - 74
☎ 211 57 02

En el segon cap de setmana del Concili

A poc a poc, sintonitzar les freqüències

SANT CUGAT DEL VALLEL.— Encara que costi, la maquinària del Concili es comença a moure. Costa, sobretot, perquè s'ha fet difícil trobar el punt just de mètode per a funcionar. Però sembla que la rigidesa s'ha pogut resoldre i que els propers caps de setmana fluïran més en el desenvolupament de la programació prevista. Es clar que això també és una necessitat per a poder acomplir els terminis previstos pel 4 de juny. Els nombrosos membres conciliaris, amb criteris ben diferenciats, van integrant les tensions, l'esperit crític, el diàleg i la fidelitat eclesial. Fruit d'aquesta necessitat d'integració, es va ajornar fins el proper cap de setmana la votació del document de la primera ponència, el qual ha estat remodelat.

Núria Oriol i Palarea

Quan el divendres al vespre, el secretariat del Concili va decretar tancar el primer bloc, era inevitable que el dissabte l'aula conciliar demanés un reenfocament general de la qüestió i que el document incorporés els suggeriments de l'assemblea. Després de la reunió urgent del consell de la presidència i la junta del consell, a la qual també van ser cridats Ramon Oller, Joan Estruch i Ramon Pasqual, es va decidir traspasar la votació per al proper cap de setmana.

També es va decidir votar una «declaració d'intencions» (amb obtenir 144 vots a favor dels 153 emesos) que els ponents ja havien preparat a partir de les intervencions del primer cap de setmana. Segons manifestà Ramon Prat: «Significa un sí a la responsabilitat de ser hereus del missatge de Crist, el reconeixement del pluralisme dins i fora de l'Església, que ens fa feliços, el diàleg de fraternitat amb el món contemporani (sense condemnar-lo ni voler-lo dominar) i que tots hem d'aprendre els uns i dels altres». Com diu el text: «L'Església és una i pluriforme, no monolítica. Els qui se senten més propers al pol de la renovació sàpi-guen aprendre dels altres que hi ha un perill real d'autodissolució i de pèrdua de la identitat cristiana, i els qui se senten més propers al pol del manteniment de les certesas sàpi-guen aprendre dels altres que és un perill real tant l'adopció de posicions de dominació com de tancament en una pura posició defensiva».

A aquest to conciliador va ajudar molt la intervenció de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles, el qual va demanar serenitat d'ànims, ensems que recordava que «es tracta d'unir parers i donar esperança, amb una actitud positiva, creadora d'il·lusions».

Impulsar el paper del laicat

Durant el cap de setmana es van fer nombroses intervencions referides a la corres-

ponsabilitat del laicat. Es va destacar que aquest fos la cara pública de l'Església i que cal escoltar especialment els joves. Cal que es reconegui el protagonisme dels laics en l'Evangelització. Sobre el paper de la dona a l'Església es va insistir a aprofitar totes les possibilitats de participació de la dona en les responsabilitats eclesials i a no tractar-les com un tema a part. Cal destacar l'anècdota que es va escollir el quart moderador i que en aquest cas va ser moderadora en la persona de Maria Magaroles, nomenada per l'arquebisbat de Tarragona. La qual, després d'una intervenció que recordava la voluntat de normalitzar el paper de la dona en la vida

nativa a la religió catòlica, A Catalunya podria adoptar la forma d'una classe de cultura religiosa.

Altres intervencions es van referir a l'acollida dels esposos casats civilment, les parelles de fet i els divorciats tornats a casar. Van demanar que s'afrontés la situació i es creés un tribunal únic interdiocesà que es fes càrrec d'aquests casos. També es va parlar de millorar i replantejar els curssets de preparació al matrimoni i es va demanar que ja en la catequesi es comencés a preparar per al matrimoni. En aquest tema va planar l'ombra crítica d'alguns casos de nul·litats eclesiàstiques concedides a famosos que després s'han tornat a casar i que, segons el bisbe de Girona, Jaume Camprodon, contrasta amb la rigidesa metodològica que se segueix habitualment. El Dr. Carles Soler, però, va recordar «que s'han concedit moltes nul·litats a gent anònima i que no fa soroll».

D'igual manera es va parlar de donar suport a les institucions que acullen les mares que volen ocultar l'embaràs, tot i que matisen que la vida no s'ha d'amagar i que és millor dir que són institucions que acu-

D'esquerra a dreta: el bisbe Joan Carrera, el bisbe Carles Soler, Mn. Ramon Prat i Mn. Xavier Morlans

eclesial, va respondre que «no necessitem protecció, perquè no som una espècie en vies d'extinció». En tot cas, els membres conciliaris van decidir votar-hi.

D'altra banda, també es va parlar de la participació dels cristians en la política. Es va demanar que es creïn mitjans per donar suport a aquest col·lectiu i que el Concili inciti els cristians a participar en el món polític, sempre que respectin el pluralisme.

Monsenyor Joan Enric Vives, bisbe auxiliar de Barcelona va explicar com estava actualment la qüestió de l'assignatura alter-

llen mares solteres. El reconeixement del paper de la família a la societat amb la necessitat de presentar nous models alhora que es dona suport als pares que eduquen en la fe, i el tema de la moral sexual, com per exemple l'actitud de l'Església davant el control de la natalitat, van ser altres punts destacats.

Finalment, algunes intervencions van demanar potenciar els gabinets de comunicació diocesans i interdiocesans, la creació de mitjans propis de l'Església, la revisió dels programes religiosos que s'emeten per

Concili al dia

la televisió i l'impuls del setmanari *Catalunya Cristiana*. Cal evitar que amb aquesta acció es derivin repercussions negatives com en el cas de la COPE.

La renovació continguda en la segona ponència

Diumenge eal matí es va reprendre la sessió plenària, després del treball de grups, i es va presentar la segona ponència «La Paraula de Déu i els sacraments en les nostres Esglésies», dividida en tres blocs: La paraula de Déu, eix central de la vida cristiana; El diumenge i l'Eucaristia dominical i La Pastoral Sagramental. El pare Bernabé Dalmau, monjo de Montserrat i relator d'aquest segon document va dir que és pretén potenciar el coneixement bíblic, dotar-se d'una sola versió dels textos bíblics i ajudar a descobrir el lligam entre la Paraula de Déu i els signes dels temps. En el document es tracten les dificultats que planteja la mobilitat de les famílies durant el cap de setmana i se'n demana un estudi al Centre d'Estudis Pastoral. També es proposa la redacció d'un «Directori-Marc de la pastoral sacramental», amb una especial atenció a aquells que només demanen celebrar un sacrament esporàdicament. Finalment, el text remarca la centralitat del diumenge com a expressió de la resurrecció de Jesús, de reunió eclesial, de festa i de descans.

En aquesta sessió va intervenir el bisbe Joan Carrera que va dir «que entre tots hem d'assumir les qüestions de moral i disciplina general de l'Església sobre les que trobem dificultats, enlloc d'exculpar-nos els uns als altres. Per això, cal discernir el missatge de Jesús i convertir-nos a Ell».

Uns punts que es va demanar durant el segon cap de setmana conciliar va ser enviar a Roma diverses propostes, encara que no estiguessin directament vinculades al Concili, sobre temes com l'ordenació de les dones i altres qüestions. L'abat de Montserrat, Sebastià Bardolet, en fer-se portaveu d'una part de l'assemblea, va apuntar que era agosarat i creatiu enviar un text sobre la postura de l'Església catalana respecte a aquests afers. Tanmateix, els bisbes Pere Tena i Joan Carrera van considerar que no era oportú. Que el Concili «no es podia convertir en una plataforma reivindicativa» —en paraules del Dr. Carrera—.

«I va recordar que ja hi ha canals per tal que els bisbes facin arribar a l'Església Universal les preocupacions dels fidels, com les visites periòdiques al Sant Pare i la presència en el col·legi cardenalici».

En la propera sessió de treball es votaran les propostes del primer tema i es debateran les de la segona ponència. S'espera una sessió interessant, forta, en la qual s'hauran de revisar algunes concepcions que estan en joc sobre la mateixa Església i el seu lloc en el món actual. Per sort, en l'ambient es respira confiança.

Desbloqueig i eclosió de pluralitat

Concili al dia

Avançant per camins de diàleg, pluralitat i integració

«Catalunya Cristiana» segueix el pols del Concili! Català, aquesta vegada, a través de l'anàlisi i les reflexions de Carles Armengol, director de l'Escola de l'Esplai de Barcelona i membre del Concili per designació de l'arquebisbe Ricard M. Carles. L'escrit està marcat per un to positiu i esperançat.

Carles Armengol i Siscars

El primer cap de setmana de sessions conciliars va desbloquejar alguns aspectes del procediment de treball a seguir. En el segon d'aquests caps de setmana, no sense tensió, i gràcies a intervencions molt precises i ben formulades i fonamentades, d'alguns membres del concili, s'han fet nous passos per flexibilitzar els procediments per tal que el debat de les qüestions es produeixi a fons i perquè el concili sigui una oportunitat aprofitada.

Quan tant s'ha insistit, i amb raó, en l'actitud d'escolta en vers l'Esperit que ens parla, quan tant s'ha posat de relleu que cal fugir de les postures prefixades, que cal dialogar amb autenticitat, amb receptivitat, amb autèntica voluntat d'escolta, els procediments han de ser conseqüents.

El cardenal Carles, arquebisbe de Barcelona, en la breu locució d'obertura de les sessions d'aquest segon cap de setmana demanava, precisament, actituds en aquesta línia, com ara desmarcar-se d'allò que pugui induir a la por, a la fixació i «ens tanqui a la novetat que podem descobrir en les sessions»; «és important, va dir, no mirar de salvar situacions, sinó d'unir parers i donar esperança». També va demanar una actitud crítica davant certes idees i situacions, «però, va afegir, serà molt important que no siguem únicament instància crítica, sinó actitud positiva, creadora d'actituds i d'il·lusions».

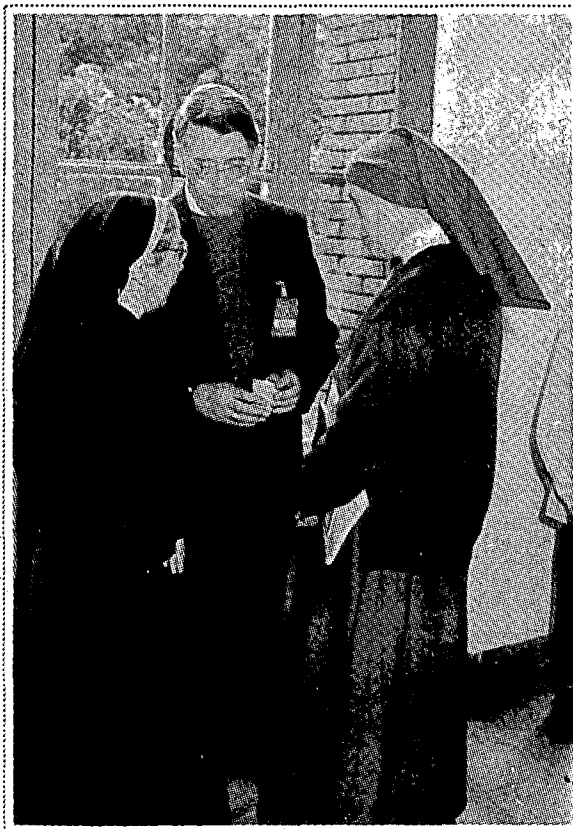
Aquest segon cap de setmana ha estat també el de l'eclosió de la pluralitat existent a l'aula conciliar. Les diferents sensibilitats, els diferents sectors, les diferents realitats pastorals estan d'alguna manera presents a l'aula. Al Concili no hi ha una representació proporcional de grups o estaments a la manera d'un parlament. No és aquest el seu model. Però la representativitat de conjunt de membres del Concili abasta si no totes gairebé totes les realitats eclesials. Les intervencions i propostes que s'han pogut escoltar ja al llarg d'aquestes primeres sessions en són una mostra significativa.

És molt significatiu que el primer i per ara únic text votat ho hagi estat gairebé per unanimitat. Un text que suposa una declaració d'intencions de fons sobre el primer

tema —Anunciar l'evangelí a la nostra societat—, on es recull, entre altres proposicions de gran fondària, la voluntat de reconciliació no tant sols de persones sinó de grups i tendències. Aquest primer text votat haurà de ser un punt de referència important en els propers debats.

El pes de les expectatives

Acabat el segon cap de setmana es pot afirmar que el Concili avança. Encara que modesta, ja té una primera fita en el text esmentat. S'han presentat moltes propostes al 1r. tema. Sovint matisacions o aspectes complementaris més que no pas noves propostes. S'ha debatut a fons l'orientació ge-

Els membres del Concili aprofiten les estones de descans per fer un diàleg més informal

neral del tema. Es van cercant camins adients per al treball conciliar i es van expressant preocupacions de tota mena. Amb tot, potser resta la sensació de que encara no s'ha trobat de manera precisa el to que el Concili ha de tenir. El to que el Concili pot donar a l'Església a Catalunya i pot oferir a la societat catalana.

No han passat en va 238 anys. Tants anys sense Concilis Provincials a la Tarragonense ens han deixat sense referències directes per encarar-ne l'actual.

Sobre el Concili, com no podia ser d'altra manera s'hi projecten tota mena d'expectatives legítimes, valuoses, però a voltes difícils d'integrar.

Un concili és una situació extraordinària, potser massa, i això comporta també que les expectatives creixin i l'agenda del Concili s'allargui. ¿Com no aprofitar el Concili per llançar un missatge a la societat catalana sobre el qual l'Església vol ser i vol fer? ¿Com no aprofitar el Concili per demanar solament perdó pels errors de l'Església a Catalunya, tal com demana Joan Pau II en motiu de l'adveniment del 3r. Mil·lenni?

D'altra banda, ¿el Concili no ha de reconèixer el treball i l'esforç del que sovint de manera humil i callada, s'està fent en vistes a l'evangelització i a l'atenció pastoral del nostre poble que és molt i bo? ¿Pot renunciar el Concili a elaborar propostes concretes, operatives, que impulsin i renovin en el que calgui l'acció pastoral i intensifiquin la tasca evangelitzadora, que és el gran objectiu del Concili? Però... ¿no és cert que sovint la renovació pastoral exigeix un canvi d'actituds difícil d'operativitzar o concretar en una proposta pràctica?

Es tracta de cercar eficàcia. El Concili no és una convenció d'estudiosos, ni un pur intercanvi de parers, sinó un procés de treball que necessita conclusions. Però ¿quina mena d'eficàcia és la que necessitem pastoralment? L'eficàcia de la conversió no es fruit d'un pragmatisme a ultrança. ¿Com fer un Concili eficaç evangèlicament?

S'ha insistit força en la necessitat de marcar prioritats i la presidència ja ha avançat la possibilitat de fer un document que reculli aquestes prioritats dins de les propostes ja votades o acceptades. Però les prioritats s'han de fixar des de l'anàlisi profund d'allò que és més urgent i d'allò que és més important. La consciència de la unitat que constitueix el poble al qual s'adreça la tasca conciliar, no treu que les diferències demogràfiques, geogràfiques i sociològiques entre les diferents diòcesis, fins i tot dins d'una mateixa diòcesi, siguin tals que plantegin urgències diferents i, fins i tot, respostes diferents.

Com, doncs, ¿marcar i delimitar clarament prioritats sense desatendre determinats sectors o realitats que esperen una paraula del Concili?

I encara... tenint clars els límits jurídics de les matèries que poden ser objecte de decisió per part del Concili, ¿pot, aquest, renunciar a deixar constància de les situacions pastoralment difícils o complexes que es donen, per exemple, en relació a alguns aspectes del magisteri de l'Església o del dret canònic?

D'altra banda i assumint la real missió, ¿no és tasca conciliar l'anar a fons en l'assumir aquestes dificultats i complexitats i cercar tots els mitjans pastorals per afrontar-les?

Si es vol respondre a tot, farem un Concili inviable o interminable. No és forassenyat pensar que aquest Concili, que haurà de renunciar a moltes coses en pro de la seva mateixa viabilitat, ha de suposar no un fet aïllat sinó la represa d'una tradició de treball sinodal de les Esglésies a Catalunya.

Reconciliació i integració

Però evidentment la conclusió principal del Concili no serà que cal tornar-lo a convocar. Encara és prematur parlar de les grans conclusions o prioritats. I un humil col·lectiu humà que malda per trobar paraules justes, actituds positives i gestos eficaços, amb immensa bona voluntat, però amb gran dificultat.

El repte és anar assolint junt a un bon mètode de treball aquest to precís que el Concili ha d'assolir entre tants requeriments i expectatives, que mai acontentarà a tothom, però que ha d'esdevenir útil, intel·ligible i encoratjador.

En aquest sentit, i pel que fa al primer tema conciliar, l'equip de la ponència està desplegant una admirable dedicació amb paciència, intel·ligència i bona voluntat i està assumint un treball ingent des d'una actitud de gran receptivitat.

També en aquest cap de setmana el relator ha presentat de manera molt brillant, clara, ordenada i precisa, el document de treball del segon tema —La Paraula de Déu i els sacraments— que es començarà a estudiar en les properes reunions.

La declaració d'intencions sobre el primer tema, aprovada en aquestes sessions, també està plenament en el camí d'assolir aquest to positiu, reconeixent la missió essencial que és fer arribar el missatge de Crist a tot el país. Reconeixent, també, serenament i sense condemnar, el caràcter secular i plural de la societat catalana, però assumint les conseqüències d'aquesta situació pel que fa l'evangelització, amb exquisit respecte, demanant perdó quan no s'ha actuat així, expressant desitjos de pau i reconciliació començant en el si de la pròpia Església. El mateix document afirma que el Concili està cridat a ser reconciliació generosa de grups i tendències reconeixent i acceptant la pluralitat que enriqueix. L'Església és una i pluriforme, no pas monolítica. Així es mostra també el Concili en els seus treballs i en la seva pràctica.

Aquest cap de setmana, com l'anterior, hi ha hagut expressions d'opinió plural expressades amb convicció i amb plena llibertat i ens hem retrobat en ferma unitat pregant i celebrant i compartint el pa de l'Eucaristia. Com també ens recordava el cardenal Carles, la unitat entre treball i pregària té ple sentit en el si de les sessions conciliars per tal que siguin un signe del que tots volem per l'Església a Catalunya.

«El magisteri episcopal no pot desentendre's del mestratge dels teòlegs»

Concili al dia

Armand Puig va tenir la responsabilitat de conduir el recés que tots els bisbes de Catalunya van fer per a preparar-se millor de cara al Concili de la Tarraconense. Confessa que es va sentir una mica cohibit, al principi, amb un cert temor per si no encertava el to i els continguts de la proposta que li havien fet. Però, somriu, i amb la satisfacció de qui sap que ha superat una prova, afirma que es va sentir còmode, ja que «els bisbes són gent afectuosa i amical, amb ganes d'acceptar el servei que jo els podia prestar des de la meua condició de prevere i biblista».

Núria Oriol Palarea

Armand Puig és fill de la Selva del Camp i als deu anys va entrar al Seminari de Tarragona. Va cursar teologia i el 1983 a Roma va doctorar-se en Ciències Bíbliques a la Pontifícia Comissió Bíblica amb una tesi sobre la paràbola de les deu verges. Dos anys abans havia estat ordenat prevere. Per les seves tasques diverses, entre les quals destaquen la coordinació de l'equip que va fer la Bíblia Catalana Interconfessional i per ser vice-rector del Seminari Major Interdiocesà des de 1988, es va creure que era la persona adient per dirigir el recés

als bisbes catalans. També participaren com a membre el Concili Provincial.

«El recés va anar molt bé. El tema que vaig escollir va ser sobre els capítols 1-3 del llibre de l'Apocalipsi, en concret les cartes a les set esglésies de l'Àsia a les quals va destinada la revelació profètica de Joan. Es tractava de glossar la frase programàtica del text: «Qui tingui orelles, que escolti què diu l'Esperit a les esglésies» (frase citada en Ap 2:7 per primera vegada). De tots és sabut que el lema del Concili Provincial Tarraconense s'ha inspirat en aquesta frase. Jo vaig parlar, sobretot, del Nou Testament, amb referències constants a l'Antic.

Armand Puig es va basar en l'Apocalipsi per conduir el recés

—¿Va ser un monòleg o van haver-hi col·loquis?

—Vaig desglossar el tema en tres parts, corresponents a tres exposicions, una per dia: la primera va ser una visió preparatòria, basada en Ap 1:9-20; la segona les cartes a les esglésies d'Efes, Esmirna i Pèrgam, corresponent a Ap 2:1-17; i la tercera, les cartes a les esglésies de

Tiatira, Sardes, Filadèlfia i Laodicea d'Ap. 2:18-3:22. Després de l'exposició, hi havia temps llarg per la reflexió personal, si bé alguns bisbes, de manera voluntària i espontània, van decidir trobar-se per intercanviar opinions sobre el que s'havia dit. Jo no hi vaig assistir. En canvi, i a tall d'anècdota, sé que més d'un bisbe, en sentir el comentari d'algunes de les set cartes, va dir en veu baixa al seu veí: «Aquesta és lameua!» —se li escapa un som-

riure i divertit afegeix—: Establir analogies, de vegades no és gens difícil! Si algú està interessat en un intent de lectura espiritual d'aquestes set cartes, explico que el text sortirà publicat íntegrament en la col·lecció «Emaus» del Centre de Pastoral Litúrgica. El bisbe Pere Tena ha acceptat gentilmente de prologar aquesta publicació.

—Els teòlegs intenteu explicar la fe, però els bisbes en són mestres pel seu ministeri. ¿No imposa parlar als mestres?

—El bisbe és guia i mestre del poble de Déu. Un dels seus deures ineludibles és l'explicació actualitzada de la Sagrada Escripura, ja que tota l'Església es troba sota la paraula de Déu i viu a la llum d'aquesta Paraula. Per tant, el bisbe és un oient i un proclamador de la Paraula: primerament, com tot batejat, rep la paraula de Déu i se la fa seva, i aquest és un motiu principal de conversió; en segon lloc pel seu ministeri segellat amb el do de l'Esperit, ha d'Instruir els fidels, obrint-los els tresors de la Paraula i procurant que ressoni en els seus cors. Això ho fa ajudat per l'Esperit Sant i, per aquest motiu, el seu magisteri és cert i veraç.

Ara bé, quan interpreta la Paraula, no ho fa al marge de la fe de tots els batejats ni al marge de la realitat present, és a dir, dels signes dels temps. Proclamar la Paraula implica escoltar la veu de Déu, però també el batec de la humanitat sencera, en l'Església i des de l'Església. Precisament, un dels serveis eclesials més necessaris és el que duem a terme els teòlegs i biblistes,

escrutadors del sentit dels textos inspirats, hermenutes de les doctrines que configuren la gran Tradició de l'Església, i expositors de l'acte de fe encarnat en un temps i unes persones determinades. Dit tot això, es pot comprendre que el magisteri episcopal no pot desentendre's del mestratge dels teòlegs, si bé aquest, com a servei d'Església que és, no pot afliurar la comunió amb el magisteri dels bisbes.

—Si alguna persona s'hagués d'adreçar als bisbes, ¿quins consells li donarieu?

—Li diria que no es preocupés gaire, perquè un bisbe, en tant que pastor, està prou acostumat a escoltar els preveres i els fidels. De vegades, la gent senzilla fa aquest comentari: «Han canviat tant les coses! Ara, pots parlar als bisbes!». Aquesta constatació reflecteix un estil nou, marcat per la proximitat i la voluntat de diàleg. A aquestes dues virtuts, necessàries de part dels pastors, hi han de correspondre dues altres virtuts, imprescindibles de part dels preveres i laics: la sinceritat i el sentit d'Església.

—¿Aniria bé que també els bisbes tinguessin una formació continuada sobre la Bíblia, per exemple?

—Bé... els bisbes no són persones superdotades. Saben allò que han estudiat, reflexionat i viscut, això sí, amb una experiència vital rica i contrastada, marcada sovint pel seny i la ponderació. Pensaria, doncs, que la formació continuada o reciclatge també els pertoca, si és que volen dur a terme amb garanties la tasca que els ha estat confiada. De fet, més que de grans coneixements exegetics, que demanen moltes hores d'estudi, es tracta de llegir, reflexionar i pregar amb la Bíblia a les mans. Aquesta és la urgència del nostre temps: que tota l'Església es deixi allisonar per la Paraula i hi confirmi la seva vida. És l'enunciat que trobem en el document 2 del nostre Concili: «La paraula de Déu, eix central de la vida cristiana».

De la tradició conciliar de les Esglésies al diàleg ecumènic

J.B.

SANT CUGAT DEL VALLÈS.— Representants de diverses denominacions cristianes de Catalunya —catòlics, ortodoxos, anglicans i evangèlics— el dia 11 de febrer van reflexionar sobre la tradició conciliar de les Esglésies al Casal Borja.

Es va comprovar, a través de l'intercanvi preparat per Joan Bada, Jaume Hereu, Gabriel Amat i Guillem Corra, que el qualificatiu conciliar o sinodal pot ser aplicat indistintament a la trajectòria de totes les Esglésies. Es va veure clarament que en la mesura que els uns i els altres escolten i s'escolta, s'acompleix la missió de l'Església, cridada a la unitat «per tal que el món cregui».

Usar les diferències com a impuls de renovació

En aquest sentit, les diferències de fons i de procediment juguen a favor del poble de Déu, ateses

en global les seves exigències de creixença, tant vertical com horitzontal. El secret consisteix, en tot cas, en adonar-se'n a temps. En primer lloc, actuar segons les circumstàncies i de cara al desplegament de vida de la comunitat eclesial, animada per l'Esperit, i en segon lloc per posar-se al seu servei, a través de programes d'acció compartida, en resposta als reptes que es tenen al davant «per tal que el seu Regne arribi». D'aquí, la necessitat cada dia més urgent de diàleg ecumènic.

Les actituds obertes i dialogants, filles de l'esperit ecumènic, beneficien tothom. Així, amb aquesta confessió va acabar el IX Retrobament Ecumènic, convocat pel Centre Ecumènic de Catalunya. En relació als anteriors, una mica més esperançat, per això es va plantar una alzina jove al redós del Casal Borja, el qual, pel fet que acull les sessions conciliars, s'ha convertit en un espai més pròxim de recepció i projecció de les aspiracions conciliars de totes les Esglésies.

Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre i per convalscenties. Poques places.

Tel. 427 44 53.

Tarragona

Presentat a la catedral el llibre, «Concilis Provincials Tarraconenses»

«Un retrat polític i social, on l'Església estava immersa»

El dimecres 15 de febrer, es va presentar el llibre «Els Concilis Provincials Tarraconenses», del qual n'és autor, el doctor en Història de la Facultat de Teologia de Catalunya, Josep Maria Marquès. Aquest volum que s'inclou dins la col·lecció «Clàssics del Cristianisme», ha estat editat per Proa i la Fundació Enciclopèdia Catalana.

Joan Boronat

TARRAGONA.— L'acte protocolari va tenir com a marc l'antic refectori dels canonges, al claustre de la catedral de Tarragona, presidit per l'arquebisbe Ramon Torrella. El va encetar mossèn Joan Aragonès, degà del Capítol Catedralici, que va cedir la paraula al doctor Enric Olivé, director del Museu d'Història de la ciutat, encarregat de presentar el llibre.

La defensa del patrimoni

Olivé va destacar en el seu parlament la vinculació de la ciutat amb la seu metropolitana de Tarragona, al llarg de tota la història, assenyalant que «això es reflecteix en el llibre, que va més enllà de les qüestions dogmàtiques i conciliars; és a la vegada un retrat polític i social, on l'Església es trobava immersa». Així mateix va indicar que sovint els Concilis de la Tarraconense tractaven més, la defensa del patrimoni de l'Església que no pas els aspectes doctrinals, destacant també

«la defensa de la predicació en la llengua materna, és a dir, en català, ja al segle XVI».

Disset segles de tradició

Per la seva banda l'autor del llibre, Josep Maria Marquès va comentar que «els Concilis de la Tarraconense tenen el seu origen al segle IV; per tant són disset segles de tradició conciliar i es xifra en uns 180 els celebrats. El volum recull

L'arquebisbe Ramon Torrella va presidir l'acte de presentació del llibre

aproximadament un trenta per cent dels textos conciliars». Marquès va explicar que «els Tarraconenses van arribar a formar part de la cultura pròpia de Catalunya, ja que alguns d'ells eren llegits quatre vegades a l'any al poble cristià a les esglésies».

Josep Maria Marquès va declarar a la premsa que «mai no s'havia donat tanta importància al poble cristià de Catalunya per fer sentir la seva veu. Aquells antics concilis podien semblar democràtics però eren elitistes. Ara, 238 anys després, aquest ofereix moltes possibilitats de ser un reflex d'allò que volen els cristians de Catalunya».

Una voluntat compartida

L'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella va matisar que «la convocatòria de l'actual concili no va ser fruit d'una espontaneïtat. Ans al contrari. Va respondre a un alè imprimit per la celebració dels 900 anys de la restauració de la metròpoli tarragonina, ratificat per la trobada de convivència de 700 preveres de tot Catalunya a Poblet. La iniciativa va respondre a una voluntat compartida amb els germans de l'episcopat català».

El doctor Torrella ha tingut una motivació especial a l'hora de convocar el Concili de la Tarraconense, donat que durant molts anys ha treballat a través del Secretariat per la Unitat dels Cristians. Tal com va expressar, «l'ecumenisme ha d'avançar a través dels concilis i els sínodes».

Altrament el doctor Ramon Torrella va afirmar que la celebració del present Concili «ha estat possible gràcies a la llibertat de què gaudim. Els cardenals Vidal i Barraquer i Arriba i Castro van fer un intent al respecte, que no va fructificar, per la poca disponibilitat de la mateixa Església i les circumstàncies polítiques».

Fets i criteris

RAMON
TORRELLA
CASCANTE

Arquebisbe de Tarragona i Primat

¿Vivim en una societat secularitzada?

No és fàcil respondre a aquest interrogant. Caldrà abans que ens plantejem uns passos graduals. En primer lloc hem de recordar que quan parlem de la nostra societat occidental, aquesta acostuma a ser definida amb el concepte de *secularització*.

Si fem un examen semàntic hem de dir que la secularització és un procés que es desenvolupa al llarg de diferents segles i que condueix l'home occidental a apartar el seu pensament, la seva activitat i la seva vida de la influència de l'Església i a afirmar la seva autonomia.

La secularitat, entesa com l'autonomia de les realitats temporals i la valoració de l'home i de la història, és un fet positiu que ha estat reconegut pel Concili Vaticà II (cf. *Gaudium et spes*, 36).

El secularisme és una ideologia immanentista i atea tancada a la transcendència i als valors religiosos que oblidava el respecte a l'home en totes les seves dimensions i que al final el condueix a la seva esclavitud.

Joan Pau II es preguntava: «qui és i com es presenta la imatge de l'home europeu *secularitzat*». Responia: «podem dir que és un home de tal manera compromès en la tasca d'edificar la *ciutat terrenal* que ha perdut de vista o ha exclòs voluntàriament la *ciutat de Déu* (...). A l'Oest la persona ha estat immolada al benestar; a l'Est ha estat sacrificada a l'estructura» (cf. *Discurs al IV Simposi del Consell de les Conferències Episcopals Europees*, Roma, 11 d'octubre de 1985).

Cinc anys més tard el Papa parlava a l'assemblea general de la Conferència Episcopal italiana i els deia: «s'obren noves possibilitats de prendre consciència de les arrels cristianes d'Europa i de fer fructificar, en el present i en el futur la limfa vital que prové d'aquestes arrels (...) I encara que amb forces diversificades, són, de fet, comuns als països de l'Europa de l'Est i de l'Oest els reptes de la secularització i del materialisme pràctic, si ja no és ideològic (*O.R.*, 19 de maig, 1990).

No hi ha dubte que avui en la grandesa dels èxits obtinguts en l'àmbit del món visible, i en el conjunt de les conquestes realitzades per la ciència i per la tècnica, l'home troba un *alibi* en aparença suficient. Li sembla que el món el serveix sense fer-lo dependre d'ell. És com si l'home oblidés la seva caducitat i la seva necessitat de transcendència.

Quan parlem, doncs, de secularització hem de tenir en compte el seu significat ambigu i polivalent: immanentisme, pèrdua de la transcendència, desecristianització, reducció de la fe a la vida privada i afebliment del sentit de pertinença a l'Església.

Per a la missió d'impulsar una nova evangelització fan falta avui evangelitzadors ben preparats: que coneguin a fons el cor de l'home actual i que siguin missatgers de l'Evangeli, experts en humanitat i contemplatius de Déu.

L'INSTITUT FILOSÒFIC DE BALMESIANA I LA SOCIETAT INTERNACIONAL TOMÀS D'AQUINO

l'inviten a la presentació del volum I de l'obra

«EL PENSAMIENTO DE STO. TOMÁS DE AQUINO PARA EL HOMBRE DE HOY»

d'Abelardo Lobato, Armando Segura i Eudaldo Forment
(Editorial EDICEP, 1995)

que farà

el Dr. Francisco Canals Vidal
vice-president 1r de la SITA.

presidirà l'acte

l'Emm. Mons. Ricard Maria Carles Gordó
arquebisbe de Barcelona

el dia 6 de març, dilluns, a les 19.00 hores
a l'aula magna de Balmesiana (c/. Duran i Bas, 9)

Urgell

El Seminari reviu la festa de sant Tomàs

Fermí Casal
va afirmar
que sant
Tomàs
resta com
un far
permanent

Antoni Mirabet

LA SEU D'URGELL.— Una conferència sobre sant Tomàs, la concelebració eucarística i un aperitiu van ser els actes celebrats al Seminari diocesà per commemorar la festivitat del patró dels estudiants.

Fermí Casal, professor de teologia, va glossar la vida i el pensament de sant Tomàs d'Aquino. El *Bou Mut* va parlar i «va deixar una obra immensa i d'una qualitat de primer ordre». «El *diví Tomàs*, el *doctor Comú* va assumir el pensament d'Aristòtil per expressar la fe cristiana. Va aconseguir convertir «aquella aigua en vi a partir de la seguretat de la seva fe i de la salut de la seva raó», va dir Fermí Casal. Tomàs va respectar l'autonomia de la

filosofia i de la teologia i va fixar la seva relació. Avui el pensament tomista ha entrat en una crisi, però sant Tomàs «resta com un far permanent». El repte dels pensadors cristians és «esdevenir creadors com Tomàs de la seguretat joiosa de la fe», com possiblement ho faria avui el geni.

Antoni Saboya, degà del claustre de professors, va presidir la concelebració eucarística i va predicar l'homília.

Els actes van servir per recuperar la memòria de la festa més solemne i entranyable que antigament celebraven professors i alumnes del Seminari: novena, missa solemne amb panegíric, vetllada musical i literària i competicions esportives.

Girona

XVI Trobada de rectors de santuaris de Catalunya i Balears

Jaume Reixach

SANT FELIU DE PALLEROLS.— Un dels aspectes de la Pastoral de Turisme és potenciar la vida dels santuaris. La nostra diòcesi de Girona va ser definida per Mn. Constanç, de la Casa Missió de Banyoles, com un *bisbat marià*. Crec, però, que aquesta definició descriptiva es podria aplicar igualment a tots els bisbats catalans. Podríem dir que Catalunya és —sencera— un admirable bisbat marià. I bé, els dies 6 i 7 de març està prevista una gran trobada de rectors de santuaris a Girona, concretament al santuari de la Salut de Sant Feliu de Pallerols.

Mn. Salvador Batalla, coordinador del Secretariat de Santuaris de Catalunya i les Illes, explica perquè s'ha triat aquest santuari i no un altre per a la XVI Trobada.

«La Salut ha estat pràcticament tancat durant molts anys. Per iniciativa del nostre bisbe Jaume, i amb l'ajut d'una comissió gestora, el santuari ha estat rehabilitat. Ara disposa d'una hostatgeria nova i moderna. Ha estat una experiència difícil i controvertida, però és també una demostració palpable d'una nova dinàmica pastoral. El santuari de la Salut ha posat els seus serveis al dia. Els assistents a la Trobada ho podran comprovar fàcilment. Entre els quals, cal que hi destaquem Mons. Giovanni Cheli, president del Pontifici Consell de Migrants i Itinerants, acompanyat per Mons. Pere Calime, responsable de Turisme i Santuaris de l'esmentat Consell Pontifici. Com veureu, els rectors de santuaris piquen alt. De fet, els santuaris ja ho solen ser, d'enlairats. El santuari de la Salut es dreça a 1.280 metres. I ofereix una panoràmica excel·lent sobre la vall d'Hostoles».

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

El testimoni d'un savi poc estètic

Al Col·legi Major de Nobles Irlandesos de Salamanca teníem de tant en tant conferències sobre temes diversos. Més d'una vegada hi fou convidat un professor d'història de l'art, que no sols havia aprofundit en la matèria, sinó que s'havia deixat penetrar pel món de les arts plàstiques. El seu aspecte extern era la negació de l'art. Tenia una notable acumulació de defectes físics, que li donaven un aspecte estrany.

Malgrat tot, les seves conferències eren atraients, lúcides, bellíssimes. Un dia, al mig d'una brillant dissertació, que ens tenia a tots embadalits, de sobte va callar, va mirar al nostre entorn, va respirar a fons i ens va dir: «Ara, senyors, voldria, mentre els parlo d'aquestes coses tan belles, no ser com sóc...» I es va posar a enumerar cruament els seus nombrosos i evidents defectes físics. La nostra mirada de sorpresa, d'agraïment i de simpatia —sense que ningú vagi dir res— fou per a ell la millor prova, un cop més, que la paraula el transformava del tot. I que, en mirar-lo, no el veïem pas com era físicament, sinó com es manifestava espiritualment i estèticament.

I és que l'esperit fins pot transformar l'aparença física; i encara més, l'aspecte espiritual. Què és, sinó això, la conversió.

Ens podria passar per alt l'inici de la Quaresma. L'Església vol que l'actitud, que hauria de ser l'habitual dels cristians, de conversió i d'autoexigència, es faci més conscient i s'incrementi en uns moments determinats de l'any: i aquest n'és un. Aquesta crida renovada a la conversió i a la penitència no és pas una inclinació insana a cercar el que hi ha de dolent, d'imperfecte, de malaltís en un mateix. És més aviat una manera joiosa de sentir-se en camí de salvació, dels qui, pel fet de ser gent de fe, saben que Jesús va venir a cercar els qui se senten pecadors, necessitats de penitència, i no els autosuficients, que es consideren perfectes o capaços d'arribar-ho a ser amb les seves pròpies forces.

Una forma cristiana de cercar el trobament amb el Senyor com a Salvador, és fer servir el camí que ens ofereix ell mateix en el sagrament de la Reconciliació o penitència. Aquest temps de Quaresma seria santificador per a la diòcesi si ens apropéssim tots a la Reconciliació i ho fèssim amb l'esperit esperançat en la capacitat de renovació que la gràcia ens ofereix. I això, no sols per amor a la voluntat del Pare, que ens vol perfectes com ho és ell, sinó també per amor autèntic als germans, convençuts que, en tota circumstància dolorosa de la història dels homes, hi ha arrels profundes de situacions de pecat personals i col·lectives, que estan reclamant dels creients que en siguem conscients i que ens en convertim.

No podem oblidar la totalitat del misteri pasqual que es renova en nosaltres mitjançant el penediment: morir al pecat per poder renéixer a unes realitats millors. Com el Divendres Sant no té sentit si oblidem el matí de Pasqua, tampoc no en té el penediment sense viure el goig del perdó, ni la conversió sense la llum d'una vida més propera al Senyor, ni la penitència sense l'alegria de saber que estem fent la voluntat del Pare.

Solsona

Projecte Jove de Mans Unides solsonina

«Vam veure una Església carregada d'entusiasme comprensiva i acollidora»

El «Full diocesà» de la nostra diòcesi, sota el títol «Tots cap a Amèrica amb el nostre jovent», ens explicava que el bisbe Antoni havia saludat un grup de joves que Mans Unides diocesana enviava al Tercer Món, després d'un curset preparatori de dos anys. I els deia: «Espero que al vostre retorn us plantejareu seriosament què vol dir això de treballar pel Tercer Món». A fe que l'han ben cregut! Aprofitant la reunió conjunta amb els responsables solsonins d'aquesta entitat —després del retorn de cinc d'aquests grups—, al Seminari de Solsona, em complau ser testimoni de les seves experiències.

Lluís Badia i Torras

Després dels dos anys d'estudis seriosos sobre les realitats del Tercer Món, aquest grup de joves han anat unes setmanes d'estiu a veure i a viure, sobre el terreny, els problemes que els havien traspassat d'una manera teòrica d'aquells països americans, on algun dels missioners (sacerdots, religiosos i laics) solsonins fa anys que hi treballen. Havien estudiat i també havien treballat per pagar-se el viatge, si bé han agraït la inesperada i important aportació del Memorial Josep Breu de l'arquebisbat de Barcelona.

Els grups que han anat i tornat de l'experiència i els seus llocs de destí han estat els següents:

A Maldonado (Uruguai) amb Mn. Sebastià Pijuan; Núria López (Tàrraga) i Ferran Pujolar (Navàs). A José Pedro Varela (Uruguai), amb Mn. Antoni Clavé; Lourdes Busquets (Gironella), Albert Serra (Solsona) i Claustre Segué (Solsona). A Guajará-Mirim (Brasil), amb el P. Josep Roca; Eva Carreras (Gironella), Montserrat Soler (Solsona) i Anna Segué (Solsona). A Río de Janeiro (Brasil) amb la germana Josefa Jubà; Sònia Papell (Bellpuig), i Neus Ribera (Berga). A Barahona (República Dominicana), amb les laïques Maite Gomà i Marta del Astillo; Maria Claustre Pallarès (Solsona), Ramon Riera (Tàrraga) i Montserrat Aldomà (Bellpuig).

Quedava un grup que havia d'anar a Santa Cruz de la Sierra (Bolívia) i que no havent pogut fer el viatge al mateix temps que els altres, hi va anar recentment.

Heus ací les respostes d'aquesta joventut cristiana i valenta de la diòcesi de Solsona, feta pels diferents grups de destí, de retorn de la seva immersió en les realitats del Tercer Món.

—¿Què va ser el que us va impulsar a fer els cursos d'estudi i el viatge?

—Interessades en conèixer la realitat del Tercer Món, buscàvem l'ocasió de poder aprendre, treballar, col·laborar i compartir. Quan vam veure que la delegació solsonina de Mans Unides presentava el Projecte Jove (únic per ara a tot l'Estat espanyol) ho vam creure un encert i vam decidir de participar-hi. El viatge, (que en un principi ens feia un cert respecte) ens va semblar adient per culminar el procés de coneixement i per viure durant un temps en un món que només coneixíem de paraula. (Grup de Guajará-Mirim).

—Tenia consciència que calia fer alguna cosa per alleujar la situ-

el motiu principal. (Grup de Maldonado).

—En un principi vaig decidir que no m'hi apuntava, però em van animar els amics i vaig entrellucar la possibilitat de fer realitat un somni. El desig d'acostar-me al Tercer Món va poder més que tots els raonaments que, em deien de no embarcar-me en un compromís com aquest. Sentia la set de conèixer aquelles realitats i l'afany de justícia d'endinsar-me a l'obra de les ONG i experimentar els seus sentiments. (Grup de Barahona).

—La idea del curset ens va semblar molt temptadora per l'oportunitat que se'ns presentava de conèixer en profunditat (a través dels seminaristes de dos anys de durada) aquesta realitat anomenada

missatge evangèlic d'arreglar-nos al costat dels febles. (Grup de José Pedro Varela).

—¿Ens podríeu dir les vostres impressions principals del viatge?

—El més valuós de la nostra experiència va ser la manera de ser i d'actuar de la gent que hi vam conèixer. Ens vam sentir acollits i estimats des del primer dia. Una de les coses que més ens va agradar va ser l'Església que hi vam conèixer: una Església carregada d'entusiasme, comprensiva i acollidora. Tothom, al poble, era capaç d'explicar-nos una situació concreta en què la parròquia (o el pare Antonio) s'havia fet present a la seva llar. (Grup de José Pedro Varela).

—Alguna de les moltes coses que ens van impressionar va ser la facilitat de somriure d'aquella gent. (Grup de Barahona).

—Quan veus tot allò t'avergonyeixes i penses ¿com podem permetre que persones humanes visquin en unes condicions

considerem que ens ha ajudat a créixer, fent-nos obrir els ulls davant d'aspectes de la vida que aquí tenim molt oblidats: valorar la persona; obrir-se als altres amb senzillesa; mostrar amistat i amor, compartint el poc que es té sense esperar-ne res a canvi i, sobretot, gaudir de la vida i ser feliç. (Grup de Guajará-Mirim).

—¿Teniu alguna anècdota que us sembli interessant per explicar?

—Tallant pa per berenar una colla d'infants (aquell dia diu que es va batre el rècord, perquè se'n

L'estada ens va fer obrir els ulls respecte al fet de valorar la persona, gaudir de la vida i de ser feliç.

van presentar 120) jo tenia por que me'n faltés, però l'organitzadora em va dir que si s'acabava ja trobaria alguna altra cosa. Al final encara en va sobrar una barra. És clar que allà no es fa malbé res. (Grup de Maldonado).

—Un grup de sis persones, entre elles un matrimoni barceloní jove que ja fa temps que és allà i nosaltres, vam anar a la darrera casa de la línia de la selva. Durant el viatge havíem tingut alguna dificultat i vam arribar quan ja havien dinat i amb el sobrant havien convidat uns pagesos veïns. Com que no sabien que hi anàvem, quan vam arribar ja no els quedava res del que havien preparat. Però ens van cuinar mongetes i arròs i com que no els quedava tall ens van donar formatge fregit i suc per beure. Més d'un dia vam veure com un nen que tenia un gelat (no pas com els d'aquí sinó només una bosseta de suc gelat) se'l repartia fins amb vint boques quedant-li per a ell una part molt petita, sense que això li representés cap tipus de problema. (Grup de Guajará-Mirim).

—En les celebracions, el mo-

Els grups del Projecte Jove amb els directius de Mans Unides del bisbat de Solsona

ció injusta que pateix el 80 per cent de la població mundial. Quan es va presentar l'oportunitat del Projecte, no vaig dubtar ni un moment a apuntar-m'hi i realment és la millor experiència que he tingut mai... La idea de fer un viatge a països on et pots sentir útil, va ser

Tercer Món. Ens interessava conèixer les causes reals i profundes de les desigualtats, conscients com érem que les informacions dels mitjans de comunicació són molts cops falses i manipulades. Com a cristians, sentíem també l'obligació moral de ser coherents amb el

tan inhumanes? Impressiona veure que hi ha gent que tenint molt poc és capaç de viure (potser hauríem de dir sobreviure) i encara de compartir amb un desinterès total, el poc que tenen. (Grup de Maldonado).

—L'estada va ser molt positiva;

ment de donar-se la pau s'allarga infinitament, ja que fins que no han anat a fer una abraçada i un petó a tots els reunits, no tornen al banc. Són totalment coneixedors de la realitat catalana i, a part de l'equip de futbol seu, es declaren partidaris del Barça. (Grup de José Pedro Varela).

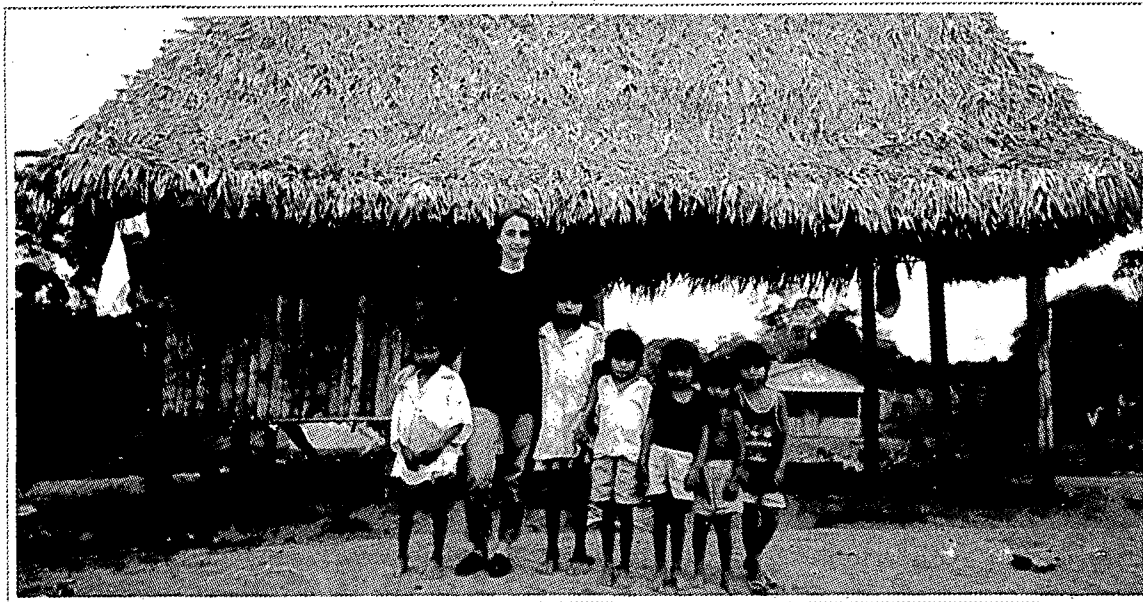
—Ara que ja heu retornat, ¿com valoreu les missions en general?

—Hem pogut constatar allà (a través del contacte amb gent diferent) que el valor de l'amistat està per damunt de tot, sobretot molt per damunt dels valors materials. És una societat capaç de ser solidària... les dificultats d'un veí se les fan seves tota la comunitat. (Grup de Pedro Varela).

—Creiem que són necessaris i urgents els missioners; persones que convisquin amb ells i s'enriqueixin mútuament. (Grup de Barahona).

—Trobem molt important la tasca dels missioners que de forma desinteressada treballen per una societat més justa, situant-se al costat dels pobres i fent-se un més entre ells, compartint i ajudant. (Grup de Guajarà-Mirim).

—Pel que fa a les missions, crec

A la missió de Guajarà-Mirim convivint amb els indis «wari»

que tothom qui va allà ha de tenir molt clar que ell, pel fet de ser del Primer Món, no és pas millor i que no hi va a ensenyar les virtuts del nostre món sinó a compartir i aprendre d'ells. Pel que vaig conèixer, penso que la majoria dels missioners que hi ha allà, això ho tenen molt clar... ajuden primer i evangelitzen després, mantenint-se sempre al costat del poble. (Grup de Maldonado).

—Reflexionant sobre tot el que heu vist, ¿que penseu del nostre Primer Món?

—Penso que fins que no ens posem tots a treballar pels altres,

continuarem sent còmplices de les necessitats del món que clama més igualtat i més justícia. Tots tenim alguna cosa a dir-hi i a fer-hi. (Grup de Barahona).

—Un cop retornats, t'adones de les veritables diferències. Veiem la superficialitat dels valors de la nostra societat: els diners, el consumisme, el poder, la competitivitat, el tenir més passant per damunt dels altres. Tot i que l'egoisme i la injustícia del Primer Món portin a què una minoria posseïm gairebé tots els recursos disponibles, la gent del Tercer Món posseeix una riquesa espiritual molt

important: almenys aquesta, no els la podem prendre mai. El contrast amb el nostre món ens ha fet reflexionar i ens ha portat a voler treballar més que mai per les causes d'aquells països. (Grup de Guajarà-Mirim).

—El Primer Món pot ser el primer en economia o en tecnologia però, pel que fa als valors humans, allò que anomenem Tercer Món ens dóna mil voltes. Un noi uruguaià em deia: «És fàcil donar del que et sobra; el que és difícil és donar d'allò que tu també necessites». Això em va fer pensar que el que fem nosaltres és la primera

acció només. A la gent del Primer Món ens queda molt per aprendre, sobretot respecte a les relacions humanes. La veritable solidaritat i amistat les hem viïst allà. (Grup de Maldonado).

—De retorn, topem de nou amb el nostre món, cada cop més regit pels valors de l'individualisme i de la competitivitat; on es mesuren les coses pels paràmetres d'utilitat i d'eficàcia; es valoren els individus no pel que són sinó pel que tenen; s'idolatra els diners; s'estableixen relacions personals interessades i basades en la hipocresia i no pas en l'amistat, en què es generen sentiments xenòfobs i insolidaris. La nostra primera reacció és d'impotència, però cal que adoptem una actitud constructiva i animada. Seria una injustícia de part nostra si després d'aquesta oportunitat privilegiada, restéssim aturats; això ens esperona a saber-nos comprometre diàriament per un canvi d'actituds personals en la vida quotidiana. (Grup de José Pedro Varela).

Vaig quedar admirat de la tasca i del pensament juvenil cristià que ha promogut Mans Unides de Solsona, no puc fer altra cosa que acabar dient, ben de cor: Amén i gràcies, joventut generosa d'avui!

Clàssics del Cristianisme

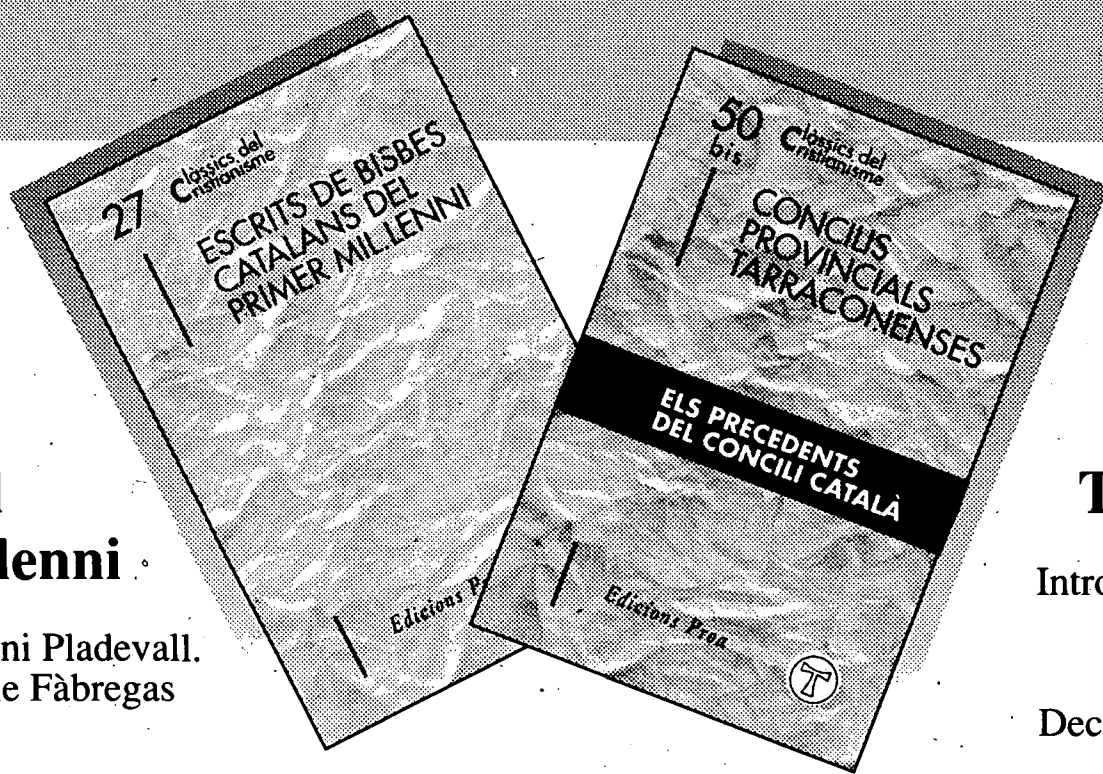
Llibres per a llegir durant el Concili Provincial Tarraconense

27 Escrits de bisbes catalans del primer mil.lenni

Introducció d'Antoni Pladevall.
Traducció de Jaume Fàbregas i Josep Amengual.

Els primers i principals pares conciliars són els bisbes de les diòcesis catalanes. L'actual concili és una bona ocasió de conèixer els escrits de bisbes d'aquestes diòcesis durant el primer mil.lenni.

De venda en llibreries

50 bis Concilis Provincials Tarraconenses

Introducció i traducció de Josep M. Marquès.

Decisions conciliars de la província eclesiàstica Tarraconense, una de les que, al llarg dels segles, ha celebrat amb més assiduïtat reunions sinodals.

Aquests textos mostren l'actuació col·legiada i autònoma de l'Església catalana.

La tradició episcopal i conciliar al servei del Concili Provincial Tarraconense.

Avisos i Comunicats

BARCELONA

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIA

Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax. 415 14 49

• **PREGÀRIES A BARCELONA PEL CONCILI PROVINCIAL TARRACONENSE.**— Organitzades per la Comissió diocesana del Concili, a l'església de la Mare de Déu de l'Esperança (c. Palma de Sant Just, 2, a l'esquerra de la façana principal de la parròquia dels Sts. Just i Pastor), a les 8 del vespre. La pregària corresponental divendres dia 3 de març, la dirigirà Mn. Francesc Muñoz, canonge emèrit de la S.E.C.B. de Barcelona, delegat del Sr. Arquebisbe al Patronat Diocesà de l'Obra benèfic-social del Nen Déu.

• **ANIVERSARI DE LA IMMO-LACIÓ DEL DR. RAMON BALCELLS I MASÓ.**— Celebració de l'eucaristia el dissabte, 4 de març, al Patronat Social Escolar d'Obreres, c/Provença 389, 08010 Barcelona.

• **BALMESIANA (c/Duran i Bas, 9).**— Cicle de conferències sobre

el tema *El patriarca Sant Josep i la seva presència en la vida cristiana*. La cinquena i última conferència tindrà lloc el dimècres, 8 de març, i tractarà el tema: *El culte a sant Josep i el desenvolupament de la devoció a la Sagrada Família de Natzaret. Presència de sant Josep en la vida quotidiana del cristià*.

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA (Fundació Lluís Espinal).**— Fòrum 4rt. Món adreçat als joves: *Obrir-se al Quart Món*. Els dijous 2, 9, 16 i 30 de març; 6, 20, 27 d'abril; 4 de maig de 20 a 21.45 h., a Roger de Llúria 13.

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA (Fundació Lluís Espinal).**— Fòrum 4rt. Món. *La joventut marginada*. Els dijous 9, 16, 23 i 30 de març; 6 d'abril. De 20 a 21.45 h., a Roger de Llúria, 13.

• **CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS.** (Villarroel, 81, baixos. 08011 Barcelona, tel. 323 33 68).— *Rés de Vespres*, de dilluns a dijous, i els divendres 10 i 24 de març. Una estona de pregària enmig del tràfec diari. Els divendres 3, 17 i 31, corresponents a les sessions Conciliars, ens unirem a les *Vespres* que convoca la Comissió diocesana del Concili, a la Capella de Ntra. Sra. de l'Esperança (c. Palma de Sant Just, darrere l'Ajuntament). *Eucaristia-Pregària de Quaresma*. Els diumenges de Quaresma, 5, 12, 19, 26 de març i 2 d'abril, començarem l'Eucaristia amb els salms propis de les Vespres. Ens trobarem com sempre, a les 20h.

• **ORDE DE CAVALLERS DEL SANT SEPULCRE.**— Jubileu del Sant Sepulcre, a la Parròquia Major de Santa Anna, (Rivadeneyra 4), cicle de conferències quaresmals els dies 15, 16 i 17 de març, a les 19.15 h. a càrrec de Mn. Jaume

Aymar i Ragolta, delegat diocesà per als Mitjans de Comunicació social, que desenvoluparà el tema *Oració, dejuni i almoïna, avui*.

• **SEMINARI CONCILIAR DE BARCELONA.**— Enguany el Dia del Seminari se celebrarà el diumenge dia 19 de març. El dissabte, 18 de març, a les 22 h. i a la Capella del Seminari Major, Diputació 231, hi haurà vetlla de pregària per les vocacions, presidida pel bisbe auxiliar i rector del Seminari, Mons. Joan Enric Vives. Diumenge, 19 de març, a les 19.30 h. a la Basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona, ordenació de tretze diaques, presidida pel Sr. Cardenal-Arquebisbe Ricard M. Carles. En la mateixa celebració tindrà lloc l'acte d'homenatge als sacerdots que enguany celebren els 25 i els 50 anys de la seva ordenació. Dilluns, 20 de març, els Seminaris Major i Menor celebren la Solemnitat litúrgica de Sant Josep amb la celebració de l'Eucaristia a les 13 h. i un dinar de germanor.

• **COL·LEGI DE ST. IGNASI.** (c. Carrasco Formiguera 32 - 08017 Barcelona).— El dia 18 de març, celebració dels 25 anys de col·laboració de mares, pares, AA.AA., professors i alumnes en la tasca pastoral infantil. Més informació, tel. 203 90 16.

• **COL·LOQUI EUROPEU DE PARRÒQUIES.** Delegació de Catalunya.— El tema del col·loqui d'aquest any és: *Feu el que Ell us digui* (Jo 2,5). *Comunitats cris-*

tianes i Canvis contemporanis. Tindrà lloc a Praga. Per informació i inscripció, adreceu-vos a: Parròquia de Santa Maria, c/ Santa Maria, 12 - 08720 Vilafranca del Penedès, Tel. (93)-892 06 46 (servei de FAX amb el mateix número). Cal inscriure's abans del 9 d'abril (Diumenge de Rams).

• **VIDA CREIXENT. Moviment cristià de la gent gran.**— *Diàlegs des de la fe*. La trobada corresponent al segon trimestre tindrà lloc el dimarts, 21 de març a les 5 de la tarda a la Parròquia del Roser de Barcelona (Gran Via de les Corts Catalanes, 796 - xamfrà c. Lepant). El tema de reflexió a càrrec del P. Lluís Antoni Sobreroca, és: *Feu tot el que Ell us digui* (Jo 2,5). *¿Què ens diu Jesús avui?* La cloenda de la trobada serà a cura de Joan Viñas i Bona, Coordinador general de Vida Creixent.

• **ESCOLA IGNASIANA D'ESPIRITUALITAT (EIDES) c/ Llúria, 13.**— Divendres, 24 de març, de 19.30 a 21.30, conferència sobre el tema: *Tornar al text dels Exercicis*, pel P. Adolfo Chércoles (entrada lliure). Dissabte, dia 25 de març, Seminari sobre el mateix tema de 10.30 a 13.30 i de 16.30 a 19.30 (Cal inscriure's).

• **RECÉS IGNASIÀ PER A MATRIMONIS.**— Del 24 al 26 de març, dirigit pel P. Cristóbal Sarrias, s.j., Consiliari d'Equips de Matrimonis. Per informació i inscripció: Casa d'Exercicis de St. Ignasi, c/Carrasco Formiguera, 32,

Tel. (93) 203 8862 - 08017 Barcelona.

• **PARRÒQUIA DE LA MARE DE DÉU DEL ROSER** (Gran Via de les Corts Catalanes, 796 - Barcelona).— Dins els actes programats durant l'any que se celebra el 75è aniversari de la fundació d'aquesta Parròquia, el dissabte, 25 de març, a les 11 del matí, tindrà lloc la trobada de feligresos del Roser tot compartint vivències, eucaristia i amistat amb els companys del seu temps que han seguit la vocació sacerdotal o religiosa.

• **DELEGACIÓ EPISCOPAL DE RELIGIOSOS.**— El diumenge, 26 de març, el Sr. Cardenal-Arquebisbe dirigirà un recés per a religioses a la Casa d'Exercicis de Sarrià, c/ Carrasco i Formiguera, 32, Barcelona. Començarà a les 10 del matí i acabarà a les 5 de la tarda.

• **GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT.**— Trobada de Joves amb el lema *Preguem per viure*. Tindrà lloc el 26 de març vinent, al Casal La Salle-Josepets, c/ Marquès de Santa Anna, 7. De 10 del matí a les 6 de la tarda. Per més informació, tel. 217 94 46.

TARRAGONA

• **CONCERTS DE PRIMAVERA.**— Organitzats pels Cors Antis-tiana i Santa Maria, de La Bisbal del Penedès. 1r, Concert, de Sant Josep, 19 de març, a les 6.30 h. de la tarda, Intèrprets: Jonatan Carbo, organista; Coral Laroc. Obres de Purcell, Bach, Casanovas.

Finestral de la caritat

El materialisme no crea esperança

«El materialisme liberal potser crea riquesa (en principi, clar!, per als més rics i amb la utopia que arribarà un dia als més pobres...). Però no crea ni alegria ni esperança per als més dèbils, per als qui pateixen més en la seva misèria». (Ramón Echarren Ystúriz. Bisbe de Canàries).

33.— Esposa separada amb quatre fills. No pot treballar a causa d'un accident. Per cobrir deutes d'alimentació necessita 49.575 ptes.

34.— Matrimoni jove amb tres fills. Ell és a l'atur. L'esposa no pot treballar. Han sol·licitat una ajuda social. Per a despeses d'alimentació els calen 25.000 ptes.

35.— Esposa abandonada amb dos fills. No tenen ingressos. Ha tramitat una ajuda familiar. Per pagar deutes de llum i alimentació els falten 20.381 ptes.

36.— Matrimoni estranger amb

tres fills. Els seus ingressos són insuficients. L'esposa ha d'anar al seu país per malaltia d'un familiar. Per pagar el viatge necessiten 15.000 ptes.

37.— Espòsa separada amb dos fills. S'ha quedat a l'atur. Ha tramitat el subsidi. Per a deutes de lloguer i de dos mesos de guarderia li calen 103.200 ptes.

38.— Senyor sol. Està a l'atur. No té família. Només rep l'ajuda dels amics. Necessita un tractament mèdic especial. Són 48.000 ptes.

39.— Esposa divorciada amb dos fills. Cobra una ajuda per malaltia. Els seus ingressos són insuficients. Per a deutes de lloguer i subministraments, 90.907 ptes.

40.— Matrimoni jove amb una filla. Ambdós estan a l'atur i sense subsidi. La nena està molt malalta. No poden pagar el tractament. Són 60.000 ptes.

41.— Matrimoni amb tres fills. Han hagut de deixar el pis on vivi-

en. Per pagar l'entrada d'un altre pis necessiten 100.000 ptes.

42.— Matrimoni amb dos fills. Van haver de tancar l'empresa familiar. Tenen deutes per valor de 100.000 ptes.

43.— Matrimoni jove amb dos fills. Per fer front a despeses d'habitatge i subministraments els falten 51.705 ptes.

44.— Senyora jubilada. Cobra una mòdica pensió. Per fer arranjaments bàsics al pis on viu necessita 33.675 ptes.

45.— Família amb dos fills. Reben una ajuda familiar. Per a alimentació, 25.410 ptes.

46.— Esposa estrangera abandonada. Té dos fills a càrrec seu. Realitzava feines domèstiques; ara és a l'atur i sense subsidi. Necessita 35.000 ptes.

NOTA: Tots els donatius envieu-los a: CÀRITAS DIOCESANA - Plaça Nova, 1 - 08002 Barcelona. Tel. 301 35 50.

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Text de la Congregació per als Bisbes,
adreçat a l'Episcopat francès

Sobre la destitució de Mons. Gaillot

Catalunya Cristiana ha publicat una àmplia informació de diverses opinions sobre la destitució per part de la Santa Seu de Mons. Gaillot com a bisbe d'Evreux (França). Posem final a l'afer amb dos documents oficials: el text de la Congregació dels Bisbes, i la declaració de la Conferència dels bisbes francesos.

L'ARGUMENTACIÓ DE LA SANTA SEU

«El Sant Pare i diversos organismes de la Santa Seu han rebut nombroses cartes arran de la mesura presa, per mandat del Papa, referent Mons. Jacques Gaillot, aleshores bisbe d'Evreux. Alguns d'aquests comunicants expressen un desig real, sigui a propòsit del mateix bisbe implicat, sigui a propòsit del ministeri que ell pretenia exercir respecte a les persones més allunyades de l'Església o també a les qui li eren oposades. Aquestes cartes tradueixen a vegades un veritable sofriment i una autèntica inquietud.

A les persones i als grups que les signen, es voldria donar aquí alguns elements de resposta:

a) Es comprèn i s'aprecia el seu interès pel compromís d'aquells i d'aquelles que s'esforcen per fer arribar el missatge de Crist i de la seva Església a les persones i als mitjans més diversos. També cal incloure els que intervenen en els mitjans de comunicació.

b) La mesura presa en contra de Mons. Gaillot no ha estat motivada per aquest tipus de compromís, ni pel fet de fer ús dels mitjans de comunicació.

c) Els motius de la decisió que s'ha hagut de prendre amb recança són d'ordre totalment diferent; tendeixen a un aspecte de la missió d'un bisbe, encarregat d'una porció del Poble de Déu: la comunió en la fe de l'Església amb els seus germans en l'episcopat i, en primer lloc, amb el Successor de Pere. És amb això que es compromet cada bisbe quan és ordenat.

d) Ara bé, Mons. Gaillot marcava freqüentment el seu distanciament en relació als ensenyaments oficials de l'Església. I també prenia obertament el sentit contrari, especialment en matèria moral. En aquest camp, el bisbe no pot autoritzar-se a fer prevaler les seves pròpies concepcions per damunt del col·legi episcopal del qual el Papa n'és el cap (referent a la col·legialitat, sovint invocada, caldria rellegir el que precisament n'ha dit el Concili Vaticà II, especialment

en la Constitució sobre l'Església «*Lumen gentium*», en el capítol III).

e) És inexacte afirmar que no hi ha hagut diàleg amb l'interessat abans de prendre la mesura. Al contrari, el diàleg s'ha perllongat durant deu anys, en l'esperit del que recomanen l'Evangeli i sant Pau (cf. Mt 18,15-17); (1C 1,10-13). El diàleg ha tingut lloc tant amb la Santa Seu com amb nombrosos bisbes i el president de la Conferència dels bisbes de França, com n'és testimoni la declaració comuna del cardenal Decourtray i de Mons. Gaillot publicada el 15 de febrer de 1989. Per altra banda, tal com va precisar el comunicat de premsa del 13 de gener proppassat, el Sant Pare, va parlar-ne amb Mons. Gaillot amb motiu de la seva visita *ad limina*. És clar, doncs, que tots els mitjans han estat posats en moviment per tornar a unes relacions harmonioses. Malauradament aquests esforços no han reeixit.

Un bisbe ho és per sempre, també sense diòcesi. Mons. Gaillot roman bisbe amb tots els drets però també amb tots els deures d'un successor dels apòstols, el primer dels quals és el servei de la comunió en la unitat de la veritat.»

DECLARACIÓ DEL CONSELL PERMANENT DE LA CONFERÈNCIA EPISCOPAL FRANCESA

Després de la decisió sobre Mons. Gaillot

La decisió del Sant Pare de deslliurar Mons. Gaillot de la responsabilitat de la diòcesi d'Evreux ha suscitat arreu vives reaccions.

La decisió ha sorprès. Molts no l'han entesa. Ha provocat reaccions de rebuig. A molts llocs, ha fet trontollar la cohesió de la comunitat catòlica i ha posat a prova l'afecte al successor de Pere.

La fraternitat en l'Episcopat ens fan mirar amb gran atenció i preocupació la futura missió de Mons. Gaillot. La nostra responsabilitat de bisbes ens imposa el deure de donar algunes explicacions sobre la decisió i les seves motivacions, com ha fet la Santa Seu.

Mons. Gaillot no és suspecte en el seu apropament a Crist, ni en el seu esforç de presència activa entre els exclosos. Continua essent bisbe de l'Església catòlica. És el que manifesta el fet d'haver-li estat atorgat el títol de bisbe de Parthenia. A l'Església catòlica, tot bisbe ho és d'un lloc. Als que no tenen el càrrec d'una diòcesi, com per exemple en el cas dels bisbes auxiliars, se'ls dona també el títol de bisbe d'una antiga ciutat que en altre temps fou seu d'una diòcesi.

Mons. Gaillot ha estat deslliurat de la responsabilitat de bisbe de la diòcesi d'Evreux. Una decisió en aquest ordre és rara. No pot deixar indiferent el poble cristià i en primer lloc el de la diòcesi afectada. Però no es pot dir de cap manera que no és de conformitat amb l'ensenyament del Concili Vaticà II o al dret de l'Església.

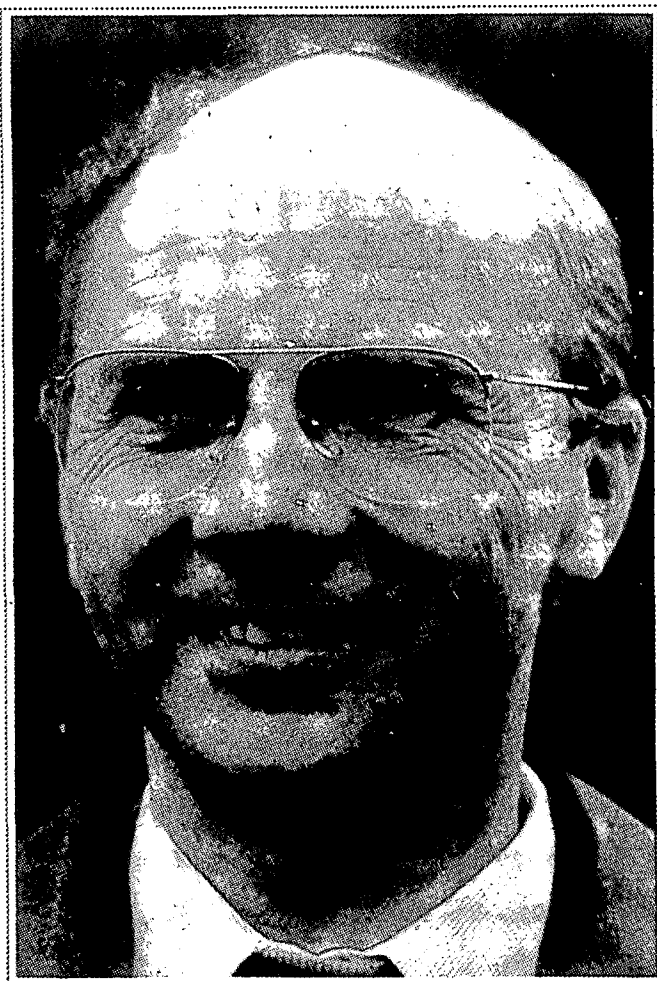
Un bisbe només pot rebre la responsabilitat d'una diòcesi per nomenament del Sobirà Pontífex. Aquest, per raó del seu càrrec, pot transferir un bisbe d'una diòcesi a l'altra. I també pot rellevar un bisbe de la seva responsabilitat respecte de la diòcesi que prèviament li havia estat confiada. Molt segur que, una tal decisió només es pren per una raó molt greu, per exemple quan la unitat en el si del col·legi episcopal presidit pel Papa es amenaçada.

El comunicat publicat per la Santa Seu el 13 de gener, justifica la decisió referent a Mons. Gaillot dient que «el Prelat no s'ha mostrat apte per exercir el ministeri d'unitat que és el primer deure d'un bisbe».

El que està en causa, és, doncs, la creixent distància posada per Mons. Gaillot entre ell i els bisbes, entre ell i el Papa.

Sovint, li ha estat demanat a Mons. Gaillot que respectés la responsabilitat de cada bisbe en la seva diòcesi sigui a França o a l'estranger. Un bon nombre de les seves visites i de les seves intervencions desconexien la situació local i posaven en situació incòmode el bisbe del lloc.

Algunes vegades, els bisbes han refusat veure Mons. Gaillot veritablement massa al marge de la Conferència episcopal. La invitació a

consentir en la pràctica de la col·legialitat li ha estat adreçada moltes vegades, sempre de manera fraternal però a vegades apressant. Cal recordar aquí la declaració comuna del President de la Conferència dels Bisbes de França, aleshores el cardenal Decourtray, i de Mons. Gaillot, publicada el 15 de febrer de 1989. Malgrat aquesta declaració, Mons. Gaillot ha marcat el seu distanciament en relació a diversos punts de disciplina o de moral que tenen implicacions teològiques.

Tots els textos publicats pel Papa no tenen certament la mateixa importància però el Concili demana als fidels «que sigui reconegut amb reverència el seu magisteri suprem (el del Papa) i sincerament acceptades les seves ensenyances, d'acord amb el sentit i la voluntat que manifesta tant per la característica del document, com per la repetició freqüent de la mateixa doctrina o per la forma d'expressar-se» (*Lumen gentium*, 25). ¿Com un bisbe la missió del qual és ajudar el Poble de Déu a viure en la comunió de la fe catòli-

ca pot sostreure's a aquesta regla de conducta?

La decisió feta pública el 13 de gener, ha estat precedida de trobades amb el cardenal Gantin el 1988-1992, per la trobada amb el Papa el gener del 1992, i per notes d'atenció del Nunci Apostòlic. Els bisbes francesos, han invitat sovint a Mons. Gaillot a tenir una actitud menys distant tant envers ells com envers Roma. Cal reconèixer que el diàleg havia esdevingut més difícil en els curs dels darrers mesos. És evident que les dificultats no podien ser resoltes només per l'Episcopat francès. El Papa n'ha tret les conseqüències.

Dit això, la decisió referent a Mons. Gaillot ha suscitat qüestions que retenen la nostra atenció. Anotem alguns punts.

1. Molts catòlics, homes o dones, tenen una responsabilitat en l'Església. L'exerceixen en estreta relació amb altres. La manera com els ha vingut la decisió referent a Mons. Gaillot els ha sensibilitzat en l'exercici de l'autoritat en l'Es-

**ajuda a
l'església necessitada**

EXPOSICIÓ d'una gran col·lecció de:
BÍBLIES INFANTILS

que **Ajuda a l'Església Necessitada** ha distribuït per tot el món, més de **26 milions d'exemplars** traduïts a **86 idiomes** com a mitjà per a l'evangelització

LLOC: Sala d'actes dels PP. Caputxins
Rambla Nova, 105 - TARRAGONA

Dies: 11-12 març 1995 Horari: de 9 a 14 i de 17 a 21 h.
Més informació: A.E.N., Lluís Antúnez 24, 2n. 2a. Tel.: (93) 237 37 63

glésia. I han manifestat el seu temor davant un funcionament eclesial que posaria fi a la concertació i al respecte dels qui tenen una responsabilitat, o en donava l'aparença. Les responsabilitats assumides pels laics no són una concessió. És en virtut del baptisme que els laics participen de la missió que Déu confia a la seva Església.

Una crida s'adreça doncs als laics, als religiosos o religioses, també als ministres ordenats; que tots han de tenir l'ànima de respectar les responsabilitats de cada u evitant, és clar, que s'estableixi una indiferència entre els papers respectius dels uns i dels altres. Hi ha diversitat de funcions en l'únic cos de Crist, ens diu l'apòstol Pau.

2. Les tensions que s'han manifestat han fet aparèixer en les nostres Esglésies diocesanes le diferències, veure les oposicions entre les sensibilitats, les opcions, les diverses maneres de concebre la missió de l'Església i el paper de cadascun dels seus membres,

Els diàlegs s'han reprès malgrat les tensions que semblava que havien estat superades. Una relectura comuna dels textos del Concili Vaticà II permetria retrobar-se més units en el servei de l'evangelització.

Les pràctiques de la sinodalitat

Assemblea de l'episcopat francès a París

en les diòcesis han afavorit l'acceptació de les diferències i la comunió en el respecte d'una legítima diversitat. Però arreu aquests esforços d'acollida, de diàleg i d'escolta s'han de desenvolupar entre preveres, entre ministres ordenats i laics, entre laics, entre bisbes i diocesans.

Enormes progressos s'han de realitzar encara per sobrepassar la simple tolerància i entrar en els debats necessaris sense segona intenció. Hem d'anar més enllà del simple

respecte de les diferències i arribar a retrobar-nos en la fe de l'Església, fonament de la nostra unitat.

3. L'atenció als més pobres forma part de la nostra vida eclesial. És una part essencial i primordial. El fet que Mons. Gaillot hagi esdevingut una figura emblemàtica ens diu com la societat compta amb l'Església per participar en aquest esforç fent-s'hi present. S'injuriaria a les múltiples associacions catòliques i a la multitud dels cristians que treballen per la solidaritat

sense esmentar el seu treball discret i eficaç. Totes les diòcesis han fet i encara fan un immens esforç en aquest punt. Nosaltres n'hem fet el balanç en el marc d'una Assemblea plenària extraordinària dels bisbes de França, l'abril del 1994, a París.

Nosaltres vivim en una societat ferida per les situacions d'exclusió o de precarietat. A més, nombroses persones que no estan forçosament en la necessitat, viuen també en situació difícil: inestabilitat del treball, dificultats de trobar-ne, difi-

cultats de salut, dificultats en la vida conjugal i familiar, dificultats dels infants i els joves privats d'un entorn afectiu normal. I, per damunt de tot, la manca d'un horitzó espiritual per respondre a la pregunta: «¿Per què visc?»

La duresa de la nostra època ens invita a manifestar més l'atenció benevolent, la compassió, la misericòrdia i l'amor.

4. Finalment, una vegada més, nosaltres hem comprovat el paper preponderant del mitjà de comunicació en la nostra societat. Són les places públiques dels temps moderns. Afaïçonem la nostra cultura i el nostre llenguatge. Són un repte per a l'Església. ¿Sabrà l'Església tenir-ho present per proclamar el missatge de Crist en la plenitud de la seva veritat?

Nosaltres constatem amb dolor que els homes i les dones s'han deixat guanyar pel dubte referent a l'Església. Nosaltres reafirmem a aquells i aquelles que tenen els seus compromisos missioners, especialment en direcció als més experimentats, que estan en la veritat. Nosaltres els acompanyem en els seus esforços apostòlics.

Que puguem en aquests esdeveniments percebre una crida per anar més enllà en la nostra voluntat de viure com a membres del cos de Crist, feliços i units per al servei de tothom.

VIVIR Y CELEBRAR «Cuaresma-Pascua»

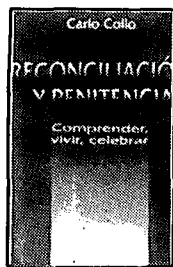
LIBROS

CONVIÉRTENOS A TI, SEÑOR
Cuaresma y Pascua de Jesús
M. J. Fernández Márquez
376 págs. 3ª edición. 1.775 ptas.

RECONCILIACIÓN Y PENITENCIA
Comprender, vivir, celebrar
Carlos C. 264 págs. 1.650 ptas.

HORA CERO.
La Pasión de Jesús.
Francisco de Mier. 240 págs.
1.400 ptas.

SALMOS EN EL DOLOR Y LA ALEGRÍA
Cuaresma y Pascua
Francisco Cerro Chaves.
312 págs. 1.600 ptas.

OTROS TÍTULOS DE INTERÉS:

SEMANA SANTA. A. Pardo. 5ª ed. 320 págs. 900 ptas.

CELEBRACIONES DE CUARESMA Y SEMANA SANTA. Joaquín Madurga. 1.562 págs. 1.625 ptas.

LA PASCUA DE JESÚS.
Vicente Serrano. 184 págs. 1.000 ptas.

UN NUEVO VIACRUCIS.
Juan Javier Flores. 80 págs. 475 ptas.

VIA CRUCIS DE LA JUSTICIA.
Leonardo Boff. 5ª ed. 176 págs. 950 ptas.

MÚSICA

VIA CRUCIS MEDITADO
Madre Teresa de Calcuta
Duración: 43' Casete: 700 ptas.

CANTOS DE PENITENCIA
Joaquín Madurga
Casete: 1.275 ptas. Foll.: 350 ptas.

CANTOS LITÚRGICOS DE S. SANTA
Francisco Palazón
Casete: 1.275 ptas. Foll.: 350 ptas.

¡HOSANNA!
Cantos Misterio Pascual.
J. Madurga
Casete: 1.275 ptas. Foll.: 350 ptas.

OTROS TÍTULOS DE INTERÉS:

CUARESMA 1, 2, 3. Liturgia de la misa (domingos)
Gregoriano. Casete: 1.100 ptas. c.u.

EL MISTERIO PASCUAL. Cantos de S. Santa y Pascua.
J. Madurga. C.: 1.275 ptas. C.D.: 2.100 ptas.

VEN, ESPÍRITU SANTO. Luis Alfredo. Casete: 1.275 ptas.

CONVIÉRTENOS A TI, SEÑOR. Vida y contemplación en Cuaresma-Pascua. Texto y locución: M.J. Fernández Márquez.
Estuche con tres casetes. 2.300 ptas.

VIA CRUCIS. Texto: Gerardo Diego. Casete: 700 ptas.

VÍDEOS

TRAS LAS HUELLAS DE JESÚS (VI)
La resurrección
Duración: 45'. Ptas.: 3.995

VIA CRUCIS VIA LUCIS
Muerte y resurrección de Jesús
Duración: 18'. Ptas.: 2.500

RENACIDOS DEL AGUA Y DEL ESPÍRITU
Sacramento del bautismo
Duración: 22'. Ptas.: 2.995

QUÉDATE CON NOSOTROS
Misterios gloriosos. P. Patrick Peyton
Duración: 100'. Ptas.: 4.500

OTROS TÍTULOS DE INTERÉS:

UN HOMBRE TIENE QUE MORIR
Misterios dolorosos. P. Patrick Peyton
Duración: 103'. Ptas.: 4.500

LA SÁBANA SANTA
Investigaciones científicas. Duración: 27'. Ptas.: 2.500

EL HIJO DEL HOMBRE
Vida de Jesús. Duración: 75'. Ptas.: 3.500

PROCESO A JESÚS
Sobre la obra de Diego Fabbri
Duración: 105'. Ptas.: 3.995

SAN PABLO

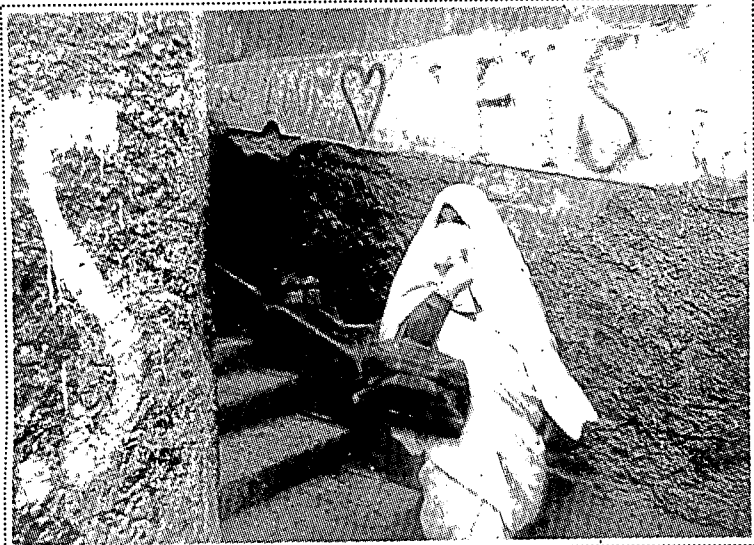
Otros libros, música o vídeos sobre Cuaresma-Pascua, los encontrará en:

Librería SAN PABLO. Vía Laietana, 38 - 08003 BARCELONA - Tel.: (93) 268 12 54 - Tel. y Fax: (93) 268 37 30
o bien dirigiéndose directamente a nuestra editorial:

SAN PABLO - Resina, 1 - 28021 MADRID - Tel.: (91) 798 74 26 / 27 - Fax: (91) 505 20 50

Mirador

El fonamentalisme islàmic sembla voler tornar a temps passats d'obscurantisme total. Les dones són les que més acusen el canvi amb el seu abillament...

Dos soldats txetxens contemplen desolats les runes de la seva ciutat Grozni, destruïda pels russos...

Oriol Camps

El món islàmic

Rarament arriben notícies del món islàmic que no siguin sota el signe de la violència. La constant incitació, pels mitjans que sigui, procedent de l'Iran (gairebé totes les dades coincideixen) dona fruit allí on menys es pensa. Ara mateix, la notícia ha vingut procedent del Pakistan, on han estat condemnats un pare i un fill cristians, amb el pretext o l'acusació que blasfemaren contra Mahoma... I sembla que no hi haurà més remei que executar-los, perquè el fet ha aixecat l'entusiasme de la massa islàmica que reclama «que es faci justícia»... una manera de veure la justícia en la qual ningú no hi pot estar d'acord, començant pels mateixos governs que així es veuen impossibilitats de trobar solucions que portin a la pau i al benestar dels seus pobles.

Quan Iàsser Arafat i Itzhak Rabin arribaren a un acord pel setembre del 1993 a Washington, havien necessàriament d'haver afluixat en els seus punts de vista respectius i així aconseguiren arribar a un inici de pau. Però ara sembla que tota la feina feta podria ser engegada a rodar, perquè els extremistes fan impossible qualsevol acord. Només faltava l'amenaça del dictador libí, Moammar el Gaddafi, d'expulsar tots els refugiats palestins (uns trenta mil) acollits a Líbia, desembarcant-los a Gafa i deixant-los abandonats a la frontera entre Israel i Egipte...

I no parlem d'Algèria, on cada dia el degoteig de sang es fa present. Ara ha estat el motí a una presó que ha causat la mort de

quatre guardians en mans dels detinguts primer, i després entre cent i dos-cents per la repressió... I es diu que les víctimes d'aquesta guerra entre el govern i els fonamentalistes ja són gairebé de trenta mil...

I el fet de Txetxènia, musulmana de creença, que, en la lluita per la seva independència, si ha de mantenir-se des de les muntanyes, ningú no sabrà quan li costarà en vides a la dominadora Rússia...

I només cal preguntar-se: ¿on gaudeix de tranquil·litat i benestar el món islàmic, des del Marroc a Filipines, des de Bòsnia al Sudan? Fins i tot allí on sembla haver-hi pau, la conxorxa interna desequilibra l'aparent benestar.

Les noves estretes de mà entre Arafat i Peres no aconsegueixen refer l'esperança en els acords de Washington, perduda per culpa dels extremistes d'una i altra banda

La maquinària electoral en marxa a França

Mentre el president Mitterrand va deixant que passin els seus últims mesos com a president, lluitant amb la malaltia que el va minant —ell mateix ha dit que si la malaltia li deixa complir el mandat...—, els partits polítics van nomenant els seus candidats al càrrec més desitjat: ser el francès número u! El partit socialista ja ha nomenat el seu home, Jospin, un ex-home de confiança de Mitterrand. La dreta francesa té massa aspirants al càrrec, però en aquests moments l'atenció se centra en dos: Balladur, l'actual

cap del govern, i Chirac, l'etern alcalde de París i etern candidat a la presidència que ja ha vist esfumar-se-li la il·lusió prou vegades. I sembla mentida que els prohoms-dretans no facin escarafalls per mantenir un joc brut a veure qui guanya... Els socialistes han estat més concrets, i això els podria fer aixecar de l'ensopiment després de la darrera derrota electoral. Jospin és un candidat que no ha trobat obstacles, després que Jacques Delors va renunciar a presentar-se i, a més és considerat un home recte i treballador havent-ho demostrat quan era ministre... Falta ja poc temps perquè comenci oficialment la campanya electoral. Mentrestant només se sent el brogit d'armes electorals esperant el moment de sortir a la palestra. Després, en un sol dia, el poble francès dirà que vol. Per molt clars que semblin, no es poden fer pronòstics.

La pau a Irlanda

Londres i Dublín han arribat a un acord sobre l'anomenada Irlanda del Nord. Dublín es compromet a modificar la Constitució irlandesa retirant la seva reclamació sobre els sis comtats del Nord de l'illa, i Londres esmenarà una llei de l'any 1920, data de la partició d'Irlanda, i ambdós governs reconeixen el dret de la població nord-irlandesa a decidir per majoria el seu futur polític. Tot fa creure que queda obert el camí de la sensatesa, malgrat que el líder unionista Ian Paisley ja ha mostrat el seu desacord i diu que, fatalment, l'acord és un camí sense retorn vers la Irlanda unida. Potser podríem dir que s'ha arribat al final d'un absurd.

Els nombrosos reptes de la Sud-àfrica democràtica

Miquel Àngel Codina

Recentment el president de Sud-àfrica, Nelson Mandela, en el discurs d'inauguració de la segona sessió del primer Parlament democràtic del seu país, davant diputats, senadors, membres del Govern i cos diplomàtic, va prometre actuar amb fermesa contra el crim, la corrupció i el racisme. El premi Nobel de la Pau del 1993 va fer un balanç positiu de l'acció del seu Govern al llarg dels seus nou mesos en el poder. Mandela sabia ben bé que, a curt termini, el seu mandat no seria gens fàcil ja que hi haurien entrebancs a dojo. Els reptes de la nova Sud-àfrica són encara nombrosos

i força complexos. Més de quatre dècades d'*apartheid* —el nefast sistema polític de discriminació racial que va originar que hi hagués a la societat sud-africana ciutadans de primera (blancs) i segona classe (negres)— ha deixat una nació dividida i saturada de problemes.

La xenofòbia va ser un dels grans temes del seu discurs presidencial. Nelson Mandela féu referència als incidents que van tenir lloc fa dues setmanes a Ruyterwacht, un suburbi situat a la perifèria de Ciutat del Cap, on un grup de neonazis blancs van atacar estudiants de raça negra. «Cal que els responsables d'aquests crims de racisme siguin detinguts de manera immediata», va manifestar Mandela, alhora que qualificava aquests fets esgarriuosos com «un

càncer que hem d'eradicar tots plegats».

La proposta de l'actual Govern d'unitat nacional es basa principalment en l'economia de mercat. Per tal de regenerar les múltiples distorsions que va provocar l'*apartheid*, es pretén estendre els principis democràtics tant a les estructures polítiques com a les econòmiques. El primer president sud-africà de raça negra també va reconèixer la millora global de la situació econòmica, l'èxit diplomàtic que ha suposat la integració de Sud-àfrica en les diferents organitzacions internacionals i, sobretot, el progressiu creixent interès dels inversors estrangers en el país. Un pas esperançador per a l'esdevenidor d'un poble que ressorgeix de les seves cendres.

Després de la fi de la Democràcia Cristiana italiana, ¿què hi ha dels altres partits europeus d'inspiració cristiana?

Les altres democràcies cristianes

Giann Baget Bozzo

(Il Regno)

No hi ha una història global de les democràcies cristianes, i encara menys de la relació entre aquestes i l'Església catòlica, tant a nivell doctrinal com a nivell polític i institucional. Aquesta absència és ja un problema. Les democràcies cristianes, que són un fenomen unitari, no han estat pensades com a tal: ni a nivell històric, ni a nivell polític, intern i internacional, ni a nivell teològic. No hi ha una teoria política ni una teologia de les democràcies cristianes. Aquestes són tan intel·lectualment mudes com políticament rellevants.

Sota certs aspectes, això és veritat, fins i tot, en els partits més propers a les democràcies cristianes, és a dir, els socialismes europeus. De tota manera aquests partits han desenvolupat una consciència teòrica molt més àmplia, han conegut un vertader debat ideològic. L'ecologisme, el problema militar, els conflictes en l'àrea del subdesenvolupament han suscitat un debat cultural a l'interior de les socialdemocràcies. Les socialdemocràcies han pensat la relació entre teoria i praxi i han arribat a ser la referència política més directa del debat de cultura política. Les democràcies cristianes han produït molts homes de govern, són una gran família política europea, han absorbit de fet les internacionals liberals i conservadores. Sembla significatiu, però, que això hagi succeït en silenci sobre tota qüestió de caràcter doctrinal.

La cultura catòlica en el fons

Potser la contribució més gran és l'oferta pel protestant bavarès Ludwig Erhard, als anys 50, autor de l'eslògan *economia social de mercat*, allò que Michel Albert ha anomenat després el *capitalisme renà*. Als demòcrata-cristians i als socialdemòcrates es pot fer remuntar la defensa del model social europeu com a contraposat al model social nord-americà. I el model EUA retorna com a model alternatiu a Europa, per exemple, amb Margaret Thatcher. Demòcrata-cristians i socialdemòcrates han procedit de manera conjunta. I si s'hagués d'indicar qui ha expressat millor, en la praxi, el model teòric demòcrata-cristià i socialdemòcrata, ens hem de referir al president de la Comissió Europea, Jacques Delors.

En efecte, havent de modelar les institucions i motivar les seves opcions, Delors ha construït un perfil teòric propi, que s'ha expressat en les seves dues creacions més significatives, el mercat comú europeu i la

carta social. Delors, catòlic i socialista, ens sembla una figura emblemàtica. El seu coratge teòric és a causa de la seva experiència socialista: va haver de reivindicar l'economia social de mercat contra el mite de l'estat propietari, la ideologia amb la qual François Mitterrand va arribar al poder el 1981.

Per existir en el Partit Socialista francès,

forma part de les virtuts morals, i en particular de la prudència. Es tracta, per tant, d'una valoració dels mitjans respecte a un fi, el bé comú. I, com és sabut, Tomàs segueix Aristòtil, el qual posa com a criteri de la virtut el fet de situar-se entre dos comportaments extrems respecte a aquesta.

Si considerem l'*economia social de mercat* o el *capitalisme renà*, notem que aques-

entre el socialisme de l'est i el capitalisme de l'oest.

Demòcrata-cristià i socialdemòcrata

A Europa ha existit un plexe socialdemòcrata-demòcrata-cristià que ha donat to a l'occident europeu i ha permès l'afirmació del temperament catòlic en política, sense que això signifiqués un augment de la influència catòlica en la cultura i en la societat. L'implícit catòlic ha tingut més èxit que el seu explícit.

Podem considerar com a major èxit del plexe demòcrata-cristià-socialdemòcrata la derrota en el partit conservador britànic de la senyora Thatcher, precisament com a conseqüència del contrast amb les institucions europees a què conduïa el nacionalisme i el liberalisme radical. No per casualitat els conservadors britànics s'han associat, desde llavors en el Parlament europeu amb el PPE, és a dir, amb el partit de la Internacional Democristiana. L'adhesió a Europa assumeix objectivament un significat catòlic, la qual cosa es veu en l'accentuació del protestantisme en la repulsa de la Unió Europea per part de Noruega, el país on set bisbes sobre nou, van refusar rebre Joan Pau II en el seu viatge a aquella nació.

Per motius històrics, l'afirmació democristiana a Europa està sempre vinculada a la formació d'un fort partit socialdemòcrata. És a dir, és necessari que el tarannà centrista del caràcter polític dels catòlics s'expressi també mitjançant un partit socialdemòcrata. A França el PS va estar influenciat en gran part per la cultura radical i per la d'esquerres. La vella Sflor de Lleó Blum i de Guy

Mollet va ser derrotada per De Gaulle: i va ser vençuda conjuntament amb la democràcia cristiana francesa el 1958. El PS francès és un fill del 68. És sobre la base del 68 que el partit reneix el 1974 a Epinay, amb una component laïcista i estatalista molt més gran que la Sflor. No per casualitat s'ha dit que Jacques Delors és l'únic socialdemòcrata en el partit de Mitterrand.

França no té ni una socialdemocràcia, ni una democràcia cristiana, sinó que ha acabat tenint dos partits nacionalistes, dins dels quals emergeixen impulsos neocentristes. A l'UDF francesa, el partit de Giscard d'Estaing, estan presents els demòcrata-cristi-

Rocco Buttiglione és l'actual secretari general de la Democràcia Cristiana a Itàlia, un partit amb una llarga tradició de govern que ara ha perdut protagonisme en la vida política

el catòlic social Delors va haver de convertir el PS al capitalisme renà; quant a catòlic i socialista, es va trobar també en la condició ideal per intervenir entre l'Alemanya demòcrata-cristiana i la França socialista. El pensament catòlic com a pensament polític, ha deixat d'existir, després que, amb Pius XII i amb el Concili Vaticà II, va ser acceptada plenament per l'Església la llibertat religiosa i, per tant, el conjunt dels drets de llibertat. Però, ¿és la política, des del punt de vista catòlic, principalment un pensament? ¿O la política com a sistema de pensament no és una característica de la modernitat, en la mesura en què tot el que és modern es diferencia de tot el que és catòlic?

En l'ordenació de sant Tomàs, la política

ta prospectiva es posa com a terme mitjà entre el capitalisme americà i el socialisme soviètic. Per als catòlics situar-se al mig i,

«La democràcia cristiana ha donat molts homes de govern, ha absorbit les internacionals liberal i conservadora. És significatiu que això hagi passat fent silenci sobre tota la qüestió de caràcter doctrinal»

per tant, al centre no ha estat l'efecte d'un pensament polític, sinó la conseqüència d'un temperament mortal, d'un caràcter.

Això explica l'èxit dels catòlics a Europa, país col·locat històricament al centre

ans de Pierre De Mahaignerie, actual ministre de Justícia, i al Parlament europeu els electes d'UDF, menys Giscard, se senten en el PPE. I el socialdemòcrata Delors era l'única possibilitat per al PS de vèncer les eleccions presidencials. Impulsos democristians compareixen en Eduard Balladur, per això el seu intent de subvenció directa a l'escola confessional, fet impossible per la protesta laica.

A Espanya el partit d'Aznar no ha estat reconegut per la Internacional democristiana, perquè va ser fundat per un ministre de Franco, Manuel Fraga. Els demòcrata-cristians reconeguts per la Internacional són presents en els governs autonòmics més importants com en el català (Convergència i Unió) i en el basc (el PNV). També a Espanya correspon l'existència d'un partit socialista fort, el PSOE, certament socialdemòcrata, tot i que, li falta un ala més laïcista i estatalista, la d'Alfonso Guerra. A Portugal, el plexe democristià socialdemocràtic està representat pel partit socialdemòcrata de Cavaco Silva, que es contraposa als socialdemòcrates de Mario Soares, el president de la República. A Bèlgica, Holanda i Luxemburg, la divisió entre democristians i socialdemòcrates domina l'escena política, mentre que estan gairebé absent els liberals, molt rellevants en la postguerra.

Èxit alemany, fracàs italià

També a Alemanya la divisió entre demòcrata-cristians i socialdemòcrates és políticament determinant. Encara més, l'Alemanya federal pot ser considerada el veritable punt fort de la combinació dels dos partits i la clau de l'edifici europeu. Alemanya va patir, amb el nazisme, el més gran desafiament a la cristiandat a l'Europa central. A Alemanya, la vinculació a la cristiandat és políticament forta i dominant. No obstant, la disminució de la influència de les Esglésies i el pes del dissentiment catòlic, és més gran que en altres Esglésies europees. El canceller Kohl és, potser, com Adenauer l'home decisiu en la història d'Alemanya i d'Europa, perquè ha sabut fer de mitjancer amb la Unió Soviètica fins a l'annexió de l'Alemanya de l'Est a l'Alemanya Federal. La unificació alemanya pot ser considerada el major èxit de la democràcia-cristiana en la història europea de la postguerra. Els socialdemòcrates han mostrat menys intuïció i temperament que el caràcter catòlic renà del canceller. També a Àustria funciona el compromís democràtic-cristià i socialdemòcrata, però la dreta empeny més fort que a Alemanya. Àustria, votant la dreta, vol confirmar la seva innocència del nazisme, i aquesta és, per tant la seva diferència amb Alemanya.

El cas italià mereix una nota a part, perquè és el primer cas en la història de la postguerra europea, en el qual una democràcia cristiana ve derrotada per l'emergència d'una dreta, com va succeir a França.

La tesi que la democràcia cristiana pot governar solament si existeix un fort partit socialdemòcrata, encaixa també a Itàlia: el drama de la DC italiana és que a Itàlia el pes històric i el paper de la socialdemocràcia ha

«La conjunció directa de fe i política en una forma política confessional sembla impossible. El temperament centrista dels catòlics, la seva intensa vocació per a la política segueix viva, però trobarà altres formes»

estat jugat pel PCI, un partit que no ha assumit mai la responsabilitat d'identificar-se amb el *capitalisme renà* en via de principi i, per tant, ha jugat la seva força en termes de mediacions, però no de responsabilitat. Així, hem tingut a Itàlia un catolicisme utòpic i crític, i un catolicisme democràtic, que reconeixia en el PCI la seva cultura legitimant.

El PSI va oscil·lar entre la condició d'una corrent subalterna del PCI, després de la DC, fins arribar a ser, com Craxi, hegemònic de la DC, sense oferir-li l'ajut social

d'un veritable partit socialdemòcrata. El PSI va donar a la DC una imatge de govern, però al final tots dos partits van tenir com a prospectiva la idea de crear l'aliança electoral permanent. La DC es va trobar desequilibrada a l'esquerra i incapaç de proposar-se per ella sola, com a força d'estat: és per això que les democràcies cristianes havien tingut la necessitat d'una forta socialdemocràcia. El PSI no tenia la força de la socialdemocràcia i el PCI no és un partit socialdemòcrata. És en aquesta clau que ha succeït la caiguda de la DC italiana i l'as-

censió de la dreta, en la qual, de tota manera, emergeixen forts components centristes. El PDS no accepta convertir-se en un partit socialdemòcrata, perquè manté encara un vincle electoral amb Rifondazione.

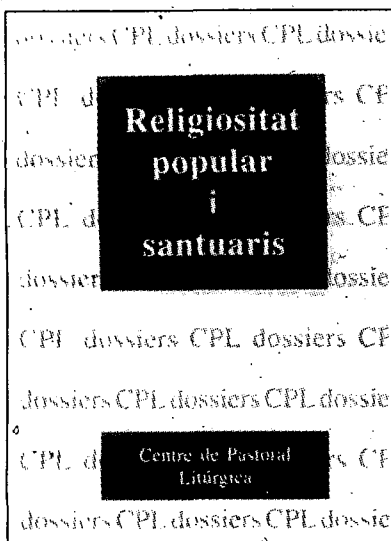
Fora d'Europa

Fora d'Europa la DC no ha tingut un èxit semblant. El Concili Vaticà II no oferia espai a la formació d'un partit cristià.

La democràcia cristiana ha nascut com a fenomen polític quan en l'Església la llibertat i la democràcia eren qüestions obertes. I a l'inici va tenir lloc el conflicte; sols cal pensar en Sillon de Marc Sagnier i en la democràcia-cristiana del senyor Romolo Murri. Des d'aleshores, la conjunció directa de fe i de política, en una forma política confessional, sembla impossible. El temperament centrista dels catòlics, la seva intensa vocació pel fet polític roman, però trobarà altres formes.

PUBLICACIONS CPL

NOVETATS

RELIGIOSITAT POPULAR I SANTUARIS

Preparat per Bernabé Dalmau, monjo de Montserrat

132 pàgs. 990 ptes.
Dossiers CPL, núm. 64

Estudis, orientació pastoral, documents i material. Sobre la realitat i la problemàtica actual de la religiositat popular i la seva incidència en la pastoral dels santuaris.

SANT PERE, DEIXEBLE DE JESÚS

Josep Aldazábal

72 pàgs. 575 ptes.
Col. Emaús, núm. 13.

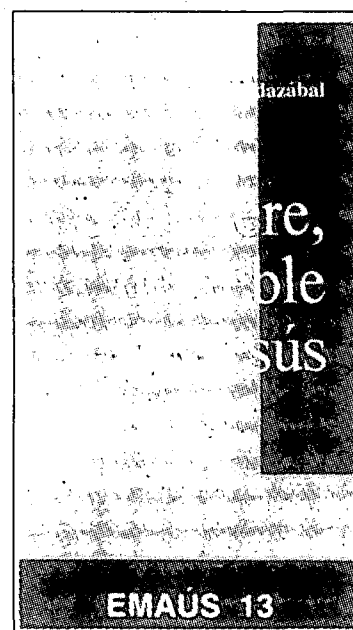
Pocs sants hi ha tan *atractius* com l'apòstol Pere. I que sentim tan a prop (humanament, cristianament). És el que ajuda a fer-nos reviure aquesta reflexió espiritual, ben propera al Nou Testament i a la vida de qualsevol cristià.

L'ORACIÓ DE MIGJORN

Preparat per Josep Urdeix

84 pàgs. 395 ptes.
Col. Celebrar, núm. 43.

A aquesta col·lecció ja s'havien publicat llibrets per a facilitar el rés comunitari de laudes i vespres. Ara es completa la sèrie amb aquesta tria de salms i altres textos per a facilitar el rés (a reunions, jornades, etc.) de l'hora migjorn (tèrcia, sexta, nona).

CPL Centre de Pastoral Litúrgica
Rivadeneyra, 6-7 - 08002 Barcelona
(Tel. 302 22 35 - Fax: 318 42 18)

Fernando Almansa, en la presentació de l'Anuari sobre l'Àfrica de la «Fundació per la Pau»

«La solidaritat comença amb els emigrants que viuen aquí»

Guillem Farré

BARCELONA.— Els sectors més durs del govern de Rwanda podrien haver estat els responsables de l'assassinat del president Habyarimana, l'abril de l'any passat, que va desencadenar la guerra interètnica entre hutus i tutsis, segons els indicis recollits per diverses investigacions, incloses les d'Amnistia Internacional.

El mòbil del magnicidi seria l'intent de frustrar les negociacions de pau entre el govern de l'ètnia hutu i els tutsis del Front Patriòtic Rwandès, actiu des del 1979. L'autoria de l'atemptat va ser atribuïda a la guerrilla, cosa que va desencadenar les neteges ètniques generalitzades.

El resultat ha estat mig milió de morts, tres milions de refugiats, rebrots de pesta, i un profund desig de revenja que, segons l'actual president, l'hutu moderat Faustin Twagiramungu, costarà molt de superar.

Aquest panorama és una mostra més dels 27 conflictes armats que afecten més de la meitat dels estats africans —54 en total— i que, de tant en tant, posen el continent negre en la primera plana de l'actualitat occidental. La resta del temps, l'Àfrica és la gran oblidada.

Precisament per pal·liar aquest desconeixement, la Fundació per la Pau ha dedicat l'Anuari del 1994 —que ha arribat a la 7a edició— al continent africà. «El volem donar a conèixer millor —explica Francesc

Francesc Cusi i Fernando Almansa (dreta) van destacar la necessitat de fer conèixer millor el continent africà

Gusi, un dels responsables de l'estudi— per saber quins problemes té, quina responsabilitat hi tenim, i com els podem ajudar».

El treball de la Fundació està format per quinze fitxes que, amb una voluntat pedagògica pràctica, recullen un llistat i col·locació dels països, una breu descripció de la situació de cada Estat i mapes culturals i lingüístics.

L'amenaça africana

Durant la presentació de l'Anuari, feta als nous locals que la Fundació va inaugurar fa uns mesos, Fernando Almansa, director de projectes d'Intermón i cooperador a Ghana, va assegurar que «l'integrisme i la immigració són conseqüències de la gran amenaça, que és la desesperança, la manca

d'il·lusió i de confiança en el seu destí».

Segons Almansa, «la poca atenció i l'exploatació del Nord provoquen un índex de pobresa elevadíssim, i una brutal degradació de l'ésser humà que té com a conseqüència els règims fonamentalistes». Pel que fa a la immigració, Gusi s'hi refereix dient que cal «començar la solidaritat amb l'Àfrica amb qui tenim més a la vora: els emigrants que tenim a casa nostra».

Precisament un apartat important de l'Anuari es dedica a aquest tema. Segons l'estudi, dels més de 10 milions de persones d'origen no europeu que hi ha a la UE, un 26% provenen de països africans, especialment del Magreb. A Catalunya la majoria dels immigrants són del Marroc —entre 25.000 i 30.000—, mentre que de l'Àfrica negra n'hi ha unes 10.000 persones. El punt de més concentració és Barcelona i el seu entorn.

Pel que fa al desenvolupament econòmic, l'Anuari de la Fundació per la Pau indica que des del 1960 la població s'ha doblat —560 milions d'habitants—, que més del 10% pateixen dependència alimentària, que la despesa militar és un 43 per cent de la salut i ensenyament juntes, i que el 54% de la població està sota límits de pobresa.

Per reconduir aquestes xifres, Almansa va reclamar un «compromís institucional i no sols sentimental».

Un document d'Intermon denuncia el silenci al voltant del tema

El negoci de les armes

Els països industrials posen els interessos econòmics que genera el seu comerç d'armament per davant dels criteris ètics i humanitaris o a favor de la pau.

Aquesta és la lamentable constatació a la qual s'arriba a partir de les dades aportades pel document *El negoci de les armes. La responsabilidad española*, que acaba d'editar Intermón dins la seva col·lecció *Documentos* (núm. 6). L'estudi, elaborat per la professora Tica Font (UNED), amb la supervisió d'Arcadi Oliveres, professor del departament d'Economia Aplicada de la UAB, subratlla a més «la responsabilitat política i ètica de tots els governs en el fet que el comerç d'armes eludeixi el control internacional mitjançant la falsificació de certificats o la seva ocultació rera aranzels genèrics».

Els més de cent-trenta conflictes armats, que han tingut lloc des del final de la II Guerra Mundial, han generat milers de víctimes mortals i riudes de població refugiada i desplaçada, però també s'han convertit en un bon negoci per als

països productors d'armament convencional, per al comerç del qual «no existeixen tractats internacionals» i el tràfic del qual «es troba envoltat d'un silenci moralment injustificable».

És significatiu, en aquest sentit, saber que «cinc dels sis principals països exportadors d'armes (els Estats Units, la Federació Russa, França, Alemanya, la Xina i Anglaterra) són membres permanents del Consell de Seguretat de les Nacions Unides» (tots els esmentats menys Alemanya), és a dir, tenen com a missió vetllar per la pau i la seguretat en el món i establir les accions comunes per fer respectar aquests principis.

«Espanya no es vol quedar enrere en el mercat de les armes», i la direcció general d'Armament i Material, dependent del Ministeri de Defensa, ha creat recentment l'Oficina de Promoció de Mercats i Ajudes, «amb la finalitat d'ajudar la indústria militar espanyola a trobar mercats a l'exterior».

De fet, i tal com posa en evidència el document elaborat per la professora Tica Font, des de la implantació de la democràcia fins als nostres dies «el govern espanyol ha afavorit l'exportació d'armament per rendibilitzar les inversions en la modernització de la indústria productora, i ho ha

fet ben sovint, amagant aquest comerç sota la classificació de matèria reservada».

La indústria d'armament espanyola és, majoritàriament, de caràcter estatal, raó per la qual queda clar que «la responsabilitat màxima de la política exportadora de la indústria d'armes és del govern». Però, el govern ha estat reaci a difondre les xifres d'aquest negoci, fins i tot, en el marc del Parlament, amb l'argument que aquesta informació perjudica les expectatives comercials de les indústries d'armament nacionals. A *El negocio de las armas. La responsabilidad española* es recullen declaracions de l'ex-ministre d'Indústria Luis Croissier i del mateix president del govern Felipe González en aquest sentit, i l'autora de l'estudi ofereix a més una detallada anàlisi de les dificultats a les quals s'enfronta qualsevol intent de quantificació de les exportacions d'armament espanyol en l'intricat teixit de partides aranzelàries, que gairebé sempre apleguen sense cap mena de diferenciació vehicles i components destinats tant a usos civils com a usos militars.

Malgrat les dificultats per obtenir totes les dades, els anuals del SIPRI (Institut de Recerca de la Pau Internacional, Estocolm) indiquen que «les exportacions espanyoles d'armes pesades van passar de 5 milions de dòlars, el 1975, a 371 milions de dòlars, el 1982», i, segons Vicenç Fisas, el valor de les exportacions el 1988 arribava als 828 milions de dòlars. En tot el període 1988-1992, estudiat en aquest document, les dades recollides pel SIPRI situen Espanya entre els tretze primers països exportadors d'armes del món. (Intermón)

Religió i reforma educativa

Josep Miró i Ardèvol

El debat sobre la naturalesa que ha de posseir la classe de Religió ha produït, a hores d'ara, un bon ventall d'arguments. La majoria d'ells ben convincents.

Voldria ara fer considerar el tema des d'una perspectiva complementària i diferent de les habituals. Fins ara tot el debat s'ha conduït a partir d'assumir plenament la LOGSE. És un enfoc realista i pràctic. Primer perquè la Reforma com a concepte és positiu. Segon perquè no seria gaire hàbil obrir fronts de discrepància en totes direccions. Dit això cal, però, introduir un segon nivell de reflexió que no preten modificar —ho reitero— sinó complementar l'anterior. És el següent: ¿la LOGSE tal com s'està aplicant en termes reals significarà una millora de l'ensenyament o pel contrari pot representar una fallida del sistema educatiu?

La interrogació neix de dos dubtes. El primer sorgeix del fet que la LOGSE va ser concebuda en un moment d'abundància de recursos públics i s'aplicarà en un període de retallada de la despesa de les administracions. La diferència és essencial perquè la LOGSE exigeix recursos materials i humans en quantitat i en qualitat.

Magnificència de la tècnica

El segon interrogant és de concepte. Els continguts de les noves àrees de coneixement subordinen clarament el camp de les humanitats: Filosofia, Història, Literatura, en benefici del coneixement tècnic. L'esquema sembla clar: el món, les professions, reclamen més coneixement tècnic i més especialització, però possiblement en el disseny curricular hi ha una ingènua magnificència de la tècnica. L'evolució de la realitat és massa ràpida, les exigències massa complexes, les opcions massa nombroses, com per poder pressuposar amb fonament que un ensenyament on desapareixen o queden molt mermats els fonaments del coneixement personal, pugui donar una resposta correcta.

La intel·ligència humana es caracteritza perquè no veu només coses, sinó també *successos*: No veu només lletres, *llegeix*, que no és ni molt menys el mateix. La persona necessita tenir esquemes d'assimilació i reconeixement i estar educat en el seu ús. Per aconseguir-ho, abans que això necessiti una altra cosa: autoidentificar-se. Ser. Sense subjecte no hi hauria reconeixement (conscient). L'educació és la formació del subjecte i la seva preparació per autodeter-

L'aplicació de la LOGSE comporta un increment dels recursos materials i humans que s'han de destinar a l'ensenyament

minar-se en esquemes d'assimilació i reconeixement dotats de capacitat d'inventar les seves pròpies finalitats (Marina, 1994). Aquesta podria ser una bona definició de la finalitat a assolir en tot procés educatiu.

El corollari és clar: en un món cada cop més complex, on l'individu s'enfronta amb multitud d'opcions, l'especialització tècnica exagerada i iniciada massa aviat pot crear éssers indefensos davant les exigències reals.

¿I en tot això que hi té a veure la classe de Religió? Molt.

Una identitat personal sòlida

L'educació de la intel·ligència per bastir un món tan complex com serà el del segle XXI exigeix de fet un fonament molt sòlid de creació d'identitat personal. Una identitat personal que, atenció, és necessàriament social, es configura i s'es-

tableix en relació als altres. Els altres que viuen en les mateixes comunitats naturals; la família en primer terme, la nació tot seguit. També en relació als nostres precedents, les nostres arrels col·lectives en la Història i, finalment la nostra projecció de futur. Això vol dir coneixement sobre la Filosofia, la Lògica, l'Ètica, la Llengua i la seva Literatura, la Història, etc., totes elles àrees del coneixement molt marginades en la LOGSE, però també vol dir especialment la Religió. ¿Com una persona de la nostra societat que vulgui assolir amb èxit el procés de autoidentificació pot entendre la pròpia Història, la forma de pensar al llarg del temps, la interpretació de les normes de conducta, la pròpia creació literària, si el factor transversal comú a totes elles des de fa XX segles en els aspectes fonamentals, el sistema religiós fonamentat en la Revelació, és ignorat? És absurd. Els últims 2000 anys d'His-

tòria són perfectament intel·ligibles si s'elimina el fet religiós. Difícil és des d'aquesta perspectiva, que insereix les seves arrels en el concepte actual d'intel·ligència, negar que serà difícil disposar de persones ben preparades. De fet la batalla contra la classe de Religió no és tant la batalla de la llibertat com un apriorisme ideològic d'un Estat militantment laicista.

Desvetllar el sentit religiós

La preocupació fonamental de l'Estat des de la perspectiva de promoure la preparació dels futurs ciutadans, hauria d'afavorir el sentit religiós, sense caure en el confessionalisme d'inclinar-se per una Església determinada. Hauria de contemplar la arreligiositat com una opció que el ciutadà té legítim dret a adoptar, però que no és considerada positiva en termes socials, i per tant no és estimulada des de les pròpies instàncies de l'Estat.

La Religió hauria de ser un coneixement generalitzat per tots els infants, als quals caldria educar i desvetllar el sentit religiós. Aquest procés podria tenir com a corollari, i per aquells que així ho desitgessin, una formulació final de caràcter confessional.

No estic plantejant una mena de classes d'Història de la Religió, ja que aquest és tot un altre tema, sinó una cosa més clara i específica: el desvetllament i educació de la dimensió religiosa de la persona, que significa el desenvolupament del sentit de la transcendència, l'existència d'un Déu únic, personal i creador, la concepció del sentit de la vida com un acte vinculat a Déu, la idea d'un Univers creat sense cap antagonisme amb el pensament científic, etc. Avui, com afirma Jean Guilton, no existeix conflicte entre l'oratori i el laboratori, entre Fe i pensament científic; al contrari, cada cop més l'harmonia entre ambdós apareix amb més força.

També en aquest terreny els cristians hem de tenir la capacitat intel·lectual de superar les rèmores que encara perduren de la modernitat. És falsa, rotundament falsa la identificació entre pensament científic i materialisme filosòfic. La Tradició pot articular-se més bé amb les grans respostes i interrogants del pensament científic actual que no les restes de la modernitat.

En definitiva el que vull dir és que també en aquest camp, el de l'ensenyament els cristians haurien de ser capaços de passar d'una actitud de defensa, d'uns illots, uns enclaus, les classes de Religió, a formular concepcions obertes dirigides a servir tothom i elaborades a partir de la nostra realitat, és a dir del discerniment que aporta aquesta formidable combinació que és Fe i Tradició (amb majúscula i singular naturalment).

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

NOMÉS 340 MISSIONERS REBEN CATALUNYA CRISTIANA A TOT EL MÓN. LA RESTA, ESPEREN UN PADRI.

☐ P. VICTOR GANDOL
C.P. 23
74000 GOIANIA (GO)
BRASIL 25.584 Ptes.

☐ CLAUDIA CARRILLO CASTRO
APARTADO POSTAL 248
2010 ZAPOTE
COSTA RICA 25 584 Ptes

☐ M. TERESA MOR
SANTIAGO ESTERO
LA BANDA
ARGENTINA 25 584 Ptes.

☐ CONCEPCIÓN BOLADERAS
13 CHITRAUJAN SOCIETY
NARANPURA-AHMEDABAD 380013
INDIA

(Marqueu amb una "x" el missioner que desitgeu apadrinar)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P. Tel.

L'import el faré efectiu mitjançant: ☐ xec que adjunto ☐ qir postal

☐ Domiciliació segons la següent autorització:

Banc / Caixa Oficina

[illegible]

Senyor director, li prego que atengui, amb càrrec al meu compte / a la meua llibreta, els rebuts que li presentarà «CATALUNYA CRISTIANA»

Signatura:

CATALUNYA CRISTIANA c/. Puiggari, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88 - Fax: 490 20 35

*Que en són de variades, Senyor, les
vostres obres, i totes les heu fetes amb
saviesa. La terra és plena de les vostres
criatures.*

(Salm 103,24)

FRANCESC NICOLAU

**Professor de la Facultat
Eclesiàstica de Filosofia
de Catalunya**

___ Els elements que ___ componen el cosmos

30. *El reconeixement dels elements com a elements*

Fins a principis del s. XVIII la doctrina dels quatre elements, o dels set si afegim el mercuri, sofre i sal, havia estat admesa per la majoria dels estudiosos, i els nous metalls que s'havien anat trobant (platí, cobalt, níquel,...) o no metalls (fòsfor, clor) eren tinguts per substàncies compostes. **Robert Boyle** (1627-1691) en el seu escrit *El químic escèptic* de 1661 ja havia posat en dubte les nocions heretades dels grecs i dels alquimistes, però ell mateix encara creu que l'or era un compost, i per això va persuadir el rei Carles II d'Anglaterra que en tornés a prohibir la fabricació per un *si de cas*. També **Isaac Newton** (1642-1727) creia en la composició del metall preciós. No és fins al final del s. XVIII que s'acabarà veient diferent la cosa i els cossos simples descoberts fins ara ja seran tinguts per elements. Això s'anà

elaborant al llarg del segle fins a culminar en l'obra del pare de la química moderna, Antoine L. Lavoisier:

Primers reconeixements

-El químic alemany **Andreas Sigimund Marggraff** (1709-1782), c17èlèbre per la troballa que la remolatxa conté sucre, va ser potser el primer a afirmar rodonament que el zinc és un element: el 1746 va aconseguir preparar aquest metall en estat molt pur i en va descriure les propietats. Tant és així que hi ha historiadors que el consideren el descobridor del zinc, per haver-lo aïllat pur i tenir-lo per cos simple.

El bismut ja va ser tractat com un element per **Johann Heinrich Pott** (1692-1777), que en va descriure les propietats físiques després d'aïllar-lo curosament.

Quan es van descobrir el cobalt i el níquel foren considerats com uns probables compostos de ferro i arsènic. Però el 1780 **Torbern Olof Bergman** (1735-1784), 17ineralogista suec de Katrineberg (Västmanland), molt benemèrit de la ciència química per haver-ne estat un gran professor, va demostrar que no contenien gens d'arsènic i que calia considerar-los autèntics elements nous. I el mateix reafirmà del bismut, després de Pott, descrivint-ne les propietats químiques. Bergman és qui més va animar Scheele en les seves descobertes i l'ajudà amb els seus coneixements teòrics. També fou mestre de Gahn, el descobridor del manganès.

Lavoisier fa una classificació general dels elements

El geni d'Antoine Laurent Lavoisier (1743-1794) hi va veure clar: s'ha de considerar com element tota substància no descomponible químicament en altres substàncies. Bandejà la idea del flogist com equivocada; és un element inexistent. I en el seu *Traité élémentaire de chimie* de 1789 fa una classificació de tots els elements que componen el món. N'hi posa 33, dividits en quatre grups: els *metalls*, cossos oxidables i acidificables: 17 (or, plata, coure, ferro, estany, plom, mercuri, zinc, arsènic, bismut, antimoni, platí, cobalt, níquel, manganès, molibdè i tungstè); *substàncies «comunes a tots els regnes»*: 5 (llum, calòric, oxígen, azot i hidrogen); les *no metal·liques però oxidables*: 6 (sofre,

fòsfor, carboni, radical muriàtic, radical fluòric i radical boràcic); i *terroses*: 5 (calc, magnèsia, barita, argila i sílice).

Com pot veure el lector hi ha una diferència molt gran respecte de l'antiga concepció. Amb molt bon encert posa com elements totes les substàncies que fins ara no s'han pogut descompondre, cosa que no vol dir que necessàriament ho hagin de ser. Potser més endavant es podrà veure que alguna és composta, però per fer avançar la ciència s'ha de partir d'aquest nou enfocament. I té raó. Dels elements dels grecs no en resta res: l'aire s'ha convertit en oxigen, azot i hidrogen; el foc en llum i calòric; l'aigua és un compost d'oxigen i hidrogen; i la terra és una barreja de molts elements: els metàl·lics i no metàl·lics.

Però no tot és perfecte en l'esquema lavoisieria: posa dos elements que no ho són: la llum, que només és energia electromagnètica, i el calòric. Aquest element havia estat postulat per **Joseph Black** (1728-1799) per explicar la propagació de la calor: quan dos cossos de diferent temperatura es posen en contacte passa calor de l'un a l'altre i això vol dir que hi ha un fluid imponderable, que podem anomenar *calòric* que és un element de la naturalesa i ho impregna tot. Aquesta concepció va ser abandonada el 1799 quan **Benjamin Th. Rumford** (1753-1814) va exposar raonadament la teoria que la calor no és més que moviment i no una substància sense pes. Però en temps de Lavoisier tothom acceptava la teoria del calòric. De les altres substàncies que Lavoisier posa com elements només hem de notar que el radical muriàtic era el clor, el radical fluorhídric era l'àcid fluorhídric (descobert també per Scheele, com el clor) del qual s'aïllarà el fluor, i del radical boràcic se'n traurà el bor. Les substàncies terroses eren totes compostes certament, però de cada una d'elles també se n'extraurà un element nou: de la calç el calci, de la magnèsia el magnesi, de la barita el bari, de l'argila l'alumini i de la sílice el silici. No anava gens equivocat el nostre home quan va considerar que aquestes substàncies no eren compostes dels altres elements de la llista sinó que contenien un element nou.

Però 33 elements són molts. I més es complicarà la cosa quan se'n vagin descobrint de nous. Aviat es veurà la necessitat de fer una classificació que tingui en compte la gradació de les seves propietats químiques. Però això encara trigarà a dur-se a cap més d'un segle i mig. No avancem esdeveniments.

CATALUNYA i CRISTIANA

Puiggarí 5-7
08014 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 16 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació del l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant; no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça

Població D.P. Província..... Tel.

☐ Se subscriu a "**CATALUNYA CRISTIANA**" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.
☐ " " " " " " " " semestral (26 números) de 4.940 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària

(en aquest cas empleueu l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

Data.....

 Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agência.....

Adreça.....

Sensors

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avis, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "**CATALUNYA CRISTIANA**" amb càrrec al meu *compte corrent*/llibreta

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

Data.....

Signatura del titular del compte //llibreta

El doctor Ramon Roca-Puig publica «L'Anàfora de Barcelona», que ens posa en contacte amb l'Església dels orígens

La missa més antiga fins ara coneguda

Josep-Rafael Carreras de Nadal

El Dr. Ramon Roca-Puig, eminent papiròleg català conegut internacionalment per la seva tasca científica, acaba de publicar la seva obra més important. Es tracta de l'*Anàfora o Missa de Barcelona*. Hi ha treballat llargues dècades des del començament de la seva activitat papiròlogica. Finalment ha vist la llum⁽¹⁾.

De fet, a partir de l'any 1979, el Dr. Roca-Puig ja havia anat donant a conèixer diversos fragments i aspectes d'aquesta *Anàfora*: la «Litúrgia Angèlica», les dues *Epiclesis*, l'*Anamnesi*, i alguns altres textos litúrgics que l'acompanyen en l'anomenat «Còdex Miscel·lani» de Barcelona, com «l'Oració després de la comunió», «l'Exorcisme de l'oli dels malalts» etc., amb publicacions rigorosament anyals.

Ara, per primer cop, la publica sencera en el grec original i en versió catalana, acompanyada d'un nou estudi global, amb el títol *Anàfora de Barcelona i altres pregàries*, en una pulcra edició que inclou la reproducció a color en set làmines dels *Papyri barcinonenses* (Papirs barcelonins) Inv. 145b-157b que contenen l'*Anàfora* i altres textos litúrgics.

També es troba en curs de publicació en el segon volum de la nova edició de *Prex eucarística* (1a. edició, Friburg, 1968), recull de les pregàries eucarístiques més antigues preparada per A. Hänggi i altres especialistes dels textos cristians més primitius, caracteritzat pel seu rigor científic i l'únic existent pel seu caràcter exhaustiu en el món cristià.

A frec de l'edat apostòlica

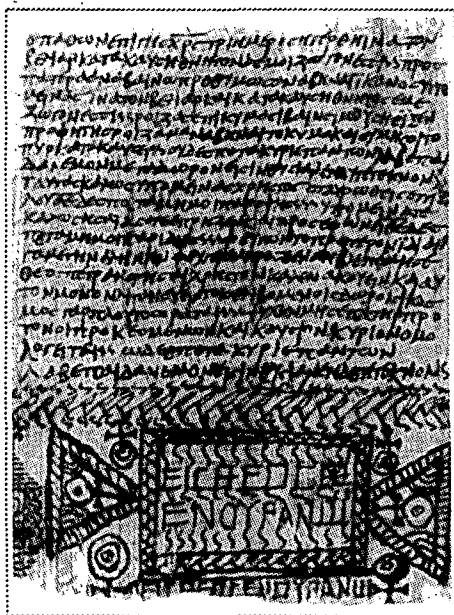
Es pot copsar l'excel·lència d'aquesta publicació, ja que ens trobem amb l'*Anàfora o Missa més antiga fins ara coneguda*. Objecte d'estudi aprofundit i minuciós de part del Dr. Roca-Puig, el seu contingut ens posa en contacte amb diversos camps de la vida eclesial de l'Església dels orígens, com el litúrgic, teològic i cultural, d'on ve, la seva extraordinària importància.

En efecte, es tracta de la litúrgia eucarística de l'Església de Roma del s.II i, ben possiblement d'inicis d'aquest segle. És a dir, som a tocar el s.I i, per consegüent, podem acostar-nos a un text litúrgic i anafòric que fa ressonar en la ment i en el cor dels cristians d'avui, la mateixa pregària eucarística de l'Església, «probablement del final dels temps apostòlics o, en tot cas, del període immediat posterior, o sigui, de l'època postapostòlica».

Així, la datació del papir del s.III, ens duu a individuar un *cànon* o missa anterior al considerat actualment més antic, el de la *Traditio Apostolica* d'Hipòlit.

L'estudi de les més importants «Anàfores» descobertes en relació amb la de Barcelona

La descoberta d'*Anàfores* antigues ha estat un fet relativament recent, ja que s'ha produït en el nostre segle. L'any 1909 es realitza la primera trobada important, la del Papir Der-Balizeh, actualment conservat a Oxford, que va revelar aspectes desconeguts de la missa primitiva. Posteriorment les descobertes papiròlogiques referents al tema de l'*Anàfora* es van prodigar. Tanmateix, pel que fa a la de Barcelona, cal esmentar el pergamí de Lovaina que conté la versió copta de l'original grec de l'*Anàfora* barcelonina. El papiròleg belga L. Th. Lefort la va publicar el 1940. Nogensmenys, no s'ha conservat completa, encara que no hi falta la part central del *Cànon* i ha constituït una gran ajuda per a l'estudi del Papir de Barcelona. Encara en relació amb la qüestió anafòrica, han estat importantíssims els fragments del pergamí descobert en les excavacions fetes a l'església de Sunarti al Sudan. Aquests fragments, llegits per C. Detlef G. Müller, que va descobrir el seu caràcter eucarístic, pertanyen probablement a una *Anàfora*.

fora inconneguda. Però el més impressionant és que permeten constatar la persistència en el s.X de l'*Epiclesi* consecratòria o invocació a l'Esperit Sant sobre els dons del pa i del vi, anterior al relat de la institució eucarística. Coincideix, doncs, en això amb l'*Anàfora de Barcelona*, i l'estudi dels fragments de Sunarti ha estat de gran utilitat per a la investigació d'aquella. D'aquests estudis i relacions, se'n pot concloure l'accentuada singularitat i originalitat del *Anàfora de Barcelona*.

¿«L'Anàfora de Barcelona» admesa a la celebració de l'eucaristia?

El legítim desig de poder emprar en l'eucaristia els *Cànon*s més antics i més propers als temps apostòlics (que ha dut, d'acord

amb l'esperit i la direcció assenyalats pel Vaticà II, a l'ús de l'actual *Cànon* núm.

2), haurà de portar lògicament a autoritzar també, algun dia, aquesta recent publicada *Anàfora de Barcelona* en la missa romana. L'autor ho subratlla en el *Pròleg*, fent-se ressò del suggeriment del gran escrutador dels textos cristians més arcaics, el bisbe A. Hänggi. Aleshores, en un temps no llunyà, l'*Anàfora de Barcelona*, degudament adaptada i prèvia l'aprovació de la suprema autoritat del Papa, seria admesa a la celebració de l'eucaristia a les esglésies d'arreu del món, i el tresor de la primigènia pregària eucarística, posat a l'abast del poble de Déu. Espermetria, així, que aquests s'abeurés a una font antiquíssima de la vida de fe cristiana d'acord amb el conegut axioma *lex credendi, lex orandi*, posat que la pregària litúrgica ens ensenya allò que l'Església creu, i contribuiria a restaurar la litúrgia de l'Església catòlica, fressant un camí ecumènic d'unitat de fe i de caritat per a tots els qui invoquen Crist.

L'expressió de la fe en «L'Anàfora de Barcelona»

Als especialistes tocarà esbrinar aquests elements que obren noves perspectives en la investigació de la fe professada i de les seves expressions en la primera comunitat cristiana. Entre altres aspectes posats de relleu pel Dr. Roca-Puig sobta, per exemple, el tenor de l'*Anamnesi* (és a dir, memorial, record), o sigui, de l'oració immediatament posterior al relat de la institució, la qual exposa la naturalesa de la celebració.

En general, en les altres *Anàfores* conegudes, l'*Anamnesi* es limita a rememorar l'acció redemptora de Crist amb al·lusions a la passió, mort i resurrecció. Però, és molt notable, en aquest aspecte, l'*Anàfora de Barcelona*, que reflecteix «una teologia més propera als orígens del cristianisme».

En primer lloc, reafirma la *continuitat* de la doctrina referent a l'eucaristia, ja que *identifica* l'acte realitzat aleshores per Crist al Cenacle, amb allò que ara es realitza. El text, en efecte, diu «nosaltres fem això mateix».

En segon lloc, l'*Anamnesi*, i aquí rau la seva originalitat, explica la celebració eucarística com una commemoració de forma global de «tota l'obra de Crist que anomena *sant misteri*». Així, doncs, Jesucrist és presentat *no solament* com a *Redemptor* o *Salvador* de la humanitat. Apareix, igualment, com a *Rei* i com a *Mestre*, posat que es diu textualment «havent-nos reunit, fem la commemoració del sant misteri del Mestre, el Rei o el Salvador nostre Jesucrist».

Amb aquesta triple funció de Rei, Mestre i Salvador, l'*Anàfora de Barcelona* determina i caracteritza la figura i la missió de Crist

El Dr. Ramon Roca-Puig

commemorades en la celebració de l'Eucaristia, no reduïda, per tant, a l'aspecte purament redemptor. Hi apareix, també, la vinculació a la doctrina tradicional sobre el sacerdoti de Crist participat tant pels ministres ordenats com per tots els fidels, amb el seu triple poder de santificació, govern i magisteri.

La tendència manifestada a l'*Anàfora de Barcelona* a destacar les característiques oposades d'humiliació i passió, però també de glòria i d'exaltació, i els aspectes propis de la Redempció, però així mateix de la Reialesa i del mestratge de Crist, sembla ser un element propi de la litúrgia i de les formulacions de la fe més antigues.

Una contribució a la coneixença del cristianisme dels orígens

La transcendència que la publicació de l'*Anàfora de Barcelona*, havia de tenir, feia dir al papiròleg Paul Mertens, que constitueix «un treball exemplar i apassionant com tots els altres de l'autor» i felicitava el Dr. Roca-Puig per la qualitat científica. Per altra part, un altre dels més cèlebres papiròlegs contemporanis, Colin H. Roberts, ha afirmat que el *Còdex de Barcelona* serà segurament un dels més notables i importants papirs mai publicats, per la seva contribució a la història de la cultura.

La dedicació del Dr. Roca-Puig a una tasca extremament rigorosa i exigent i les seves aportacions gràcies a la treballosa identificació dels papirs, farà possible sens dubte «una coneixença més profunda» de la litúrgia eucarística i, de retop, de la qual podem anomenar «teologia contemporània de l'època postapostòlica». I no és el darrer mèrit dels seus estudis, la presentació de textos que, «a partir de les formes pròpies del Cristianisme dels orígens», testimonien la continuïtat i evidencien la fonamentació del culte públic i de la pietat catòlica, de la litúrgia i de l'expressió de la fe.

La seva obra, per altra banda, purament científica i exclusivament d'investigació, revesteix uns mèrits reconeguts per la comunitat científica internacional que el *col·loquen en un lloc capdavanter de la ciència papiròlogica actual*. La Generalitat de Catalunya els va reconèixer també atorgant-li la Medalla d'Or el 1993 i la publicació de l'*Anàfora de Barcelona* els acaba de confirmar.

(1) *Anàfora* equival pràcticament al *Cànon* de la missa llatina (els orientals hi inclouen el *Prefaci*) i, per extensió, a missa o celebració eucarística.

10 anys de concerts d'orgue a la Prioral de Sant Pere de Reus

C.C.

La Prioral de St. Pere, de Reus, tenia orgue almenys des de l'època barroca. L'Instrument construït per Andreu Bergueró l'any 11706 va funcionar fins l'any 1936. Fou destruït durant la guerra civil. L'orgue actual va ser obra del taller *Órganos de Nuestra Señora de Montserrat* de Collbató i instal·lat a la Prioral el 1960, gràcies a una important col·laboració econòmica dels reusencs.

Els últims anys es va anar deteriorant, la qual cosa va fer necessària una important reparació, impulsada per l'organista Josep M. Mas Bonet.

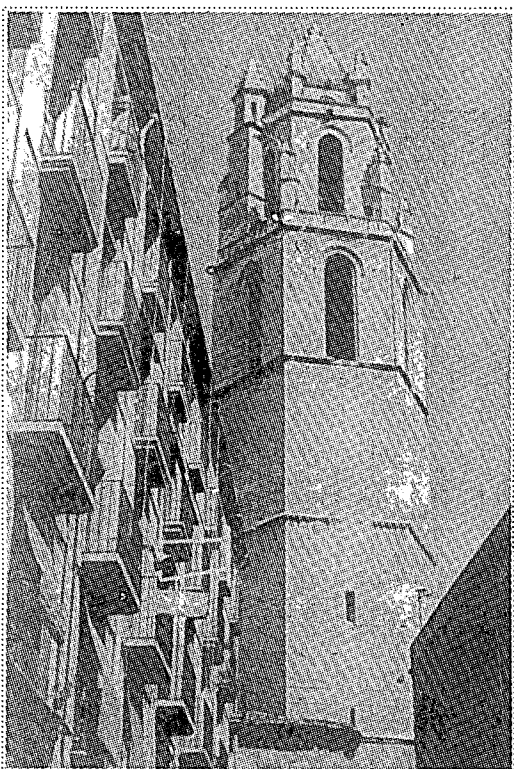
Aquell mateix any 1985, l'esmentat organista va començar a organitzar dos cicles d'orgue: un a la primavera i l'altre a la tardor. Gràcies al suport de l'àrea de Cultura de l'Ajuntament i a la bona disposició del Sr. Prior, que ho ha permès, s'han pogut continuar els cicles sense interrupció fins avui, de manera que podem comptar un total de 64 concerts celebrats. Hi han participat organistes, intèrprets d'altres instruments i cantants d'alt nivell i de fama internacional. Els més joves també tot sovint hi han participat.

A més dels músics del nostre país i de l'Estat Espanyol, entre els quals cal comptar la majoria de catedràtics d'orgue, hi han tocat organistes d'Alemanya, Suïssa, Itàlia, Bèlgica, França, Holanda, Japó i Uruguai. Hem pogut sentir-hi també titulars dels orgues de les Catedrals de Sevilla, Sant Sebastià, Berna, Brussel·les, Bourges i Notre-Dame de París entre altres.

Per celebrar aquest aniversari, tindran un relleu especial els cicles de 1995. El concert inaugural

serà el diumenge, 12 de març, a dos quarts de 8 del vespre, a càrrec de Montserrat Torrent, Catedràtica emèrita del Conservatori Superior Municipal de Música de Barcelona i concertista de fama mundial.

D'altres 7 concerts, on col·laboraran solistes instrumentals i una orquestra de joves instrumentistes, s'aniran realitzant en el decurs de l'any i s'anunciaran oportunament.

El dia 12 de març comença un cicle de concerts a Reus amb la presència de destacats músics del país

En aquell temps...

Poema d'amor

P-J Ynaraja

capellà de la Llobeta

Una marroquina que em visita m'explica «ja t'ho vaig dir, la meua germana es va casar l'hivern passat, aquest estiu quan vagin al Marroc celebraran el casament». I penso en relats antics. I penso en les coses que canviarien, suposo que per bé, si entre nosaltres comencéssim i donéssim més importància al compromís, deixant la festa per més tard. ¿És el camp matrimonial un dels sectors en els quals a l'Església li manca sentit profètic i es deixa arrossegar per costums frívols?

Les nostres noces només duren unes hores: una tarda o un capvespre i fins a trenc d'alba. Poca cosa s'hi pot fer, segurament només dinar, beure i ballar. Però quan la celebració dura gairebé una setmana, hi ha temps per a tot. Des d'escriure i recitar poesies, fins a convertir l'aigua en vi. Però avui correspon només parlar de versos. ¿Quin estil es cultiva en aquestes ocasions? Donc comunament els epitalamis, que són procaces al·lusions a situacions més o menys eròtiques, i, segons diuen, de dubtós bon gust. Una cosa així com en un acomiadament de solter de la nostra època, segons diuen. Però no sempre passa això. Hom pot viure el moment en plenitud i ser sublim. És qüestió de qualitat espiritual. La Bíblia ha recollit un poema escènic d'aquest tipus. El Càntic per excel·lència.

Fer un petó, en un poble on es creu que l'esperit humà rau en l'alè, rebre un petó és una cosa més que un plaer, és rebre el millor que hi ha en l'altre.

Mirar-se, parlar, somniar. Molt propers, suaument agafats, per poder dormir somniant que se somnia.

Sola està l'enamorada, dormitant. Plàcidament imagina el seu estimat al seu costat. Però no hi és. S'espanta, surt prompte a cercar-lo. Pregunta als guàrdies però no espera la seva resposta. Corre i quan el troba se l'endú per no perdre'l mai més.

Quina noia més bonica, té els ulls grans que s'endevinen rera el vel, els cabells una mica arrissats, les dents blanques que es veuen quan alegrement somriu, els llavis ben dibuixats, el coll esvelt que adornen cadenes i penjolls, pits suaument moldejats...

El seu encant és tan gran que l'estimat sols desitja tenir-la sempre al seu costat. La desitja i vol tenir-la a prop seu, imagina i sent en el seu interior el perfum dels seus vestits, la fragància de la seva pell.

Ell és a prop de la casa de l'estimada que és a punt d'anar a dormir. Vo és el moment adequat perquè hi entri o ¿si que ho és? S'estremeixen les seves entranyes, s'immobilitzen els seus membres. Continua el silenci. L'estimat decebut se'n va...

La trobada

L'enamorada pretén corregir el seu error i surt corrent a buscar-lo. Pregunta, han de saber qui és ell. És ros, d'ulls negres, de pòmuls marcats, de barba espessa, els seus braços són robustos, el seu cos és segur, les seves cames fermes columnes. Se'n va anar però està segura que no ha fugit. Amb tota seguretat es trobaran, ja que ella és per a ell, i ell no pot viure sense ella.

La trobada és un concert d'alegries i lloances, de plaers i de goigs, de mirades i de satisfacció per elles. Aquesta trobada sens dubte serà la definitiva. Oh, si fossin germans, i la gent els hi tingués! com podrien abraçar-se en públic sense que es tornessin vermells!

Com n'és de gran, l'amor! És tan gran, que val la pena morir per ell, és tan gran, que supera en valor a totes les riqueses, de manera que qui vulgués comprar-lo rebria a canvi el menyspreu.

He pretès resumir el Càntic dels Càntics per estimular a què el llegeixin a la Bíblia. La bellesa de les seves imatges competeix amb la descripció d'un candor i d'un amor senzill i primitiu.

És tan bonic el llibre, que és lectura escollida tant pel jueu fidel com dels místic cristià. Fra Luis va captar les ires de la Santa Inquisició perquè els seus contemporanis poguessin llegir el càntic en la seva pròpia llengua.

Lector amic i segurament desconegut, et proposo que si estàs enamorat escriguis amb tinta indeleble, en fina cartulina, amb lletra elegant, sense atendre a numerets de versets, però sí distribuït en belles pàgines, aquest excel·lent càntic, per regalar-lo a l'ésser estimat. Si no tens edat per aquestes coses, també pots oferir-lo als teus fills, als teus néts, als teus amics. Jo ho he fet més d'una vegada.

I si vols, després d'haver-lo llegit i gaudit, aplica'l a l'amor de Déu pel seu Poble, al de Crist per la seva Església. El teu goig serà encara més gran, és qüestió de capacitat d'intuïció i d'apreciació mística.

La Sardana i la Dansa

El pubillatge d'Encamp

Josep Ventura

S'ha fet pública la programació dels actes amb els quals Encamp festejarà el seu nomenament com a Ciutat Pubilla de la Sardana 1995, el dia 29 d'abril proper. La tarda del divendres, 28 de febrer, els actes comencen a La Seu d'Urgell, amb l'arribada de la Caravana de La Flama de la Sardana, que es farà baixar pel canal olímpic.

El dissabte, al matí, la Caravana sortirà de La Seu d'Urgell, camí d'Andorra, per fer un recorregut per les diverses Parròquies. A la tarda, a la plaça Arinsols, hi haurà una audició de sardanes per la cobla Pare Manyanet i l'arribada de la Caravana. A continuació, a la sala d'actes de La Valireta, es proclamarà Encamp com a Ciutat Pubilla de la Sardana 1995. S'imposarà la clau de la ciutat al Clauer, es llegirà la Lliçó magistral i es farà el concert de música clàssica pel Trio Troballa. Al vespre, a l'edifici del Comú es descobrirà la placa commemorativa, s'inaugurarà l'exposició de medalles, claus i fotografies, i hi haurà ballada de sardanes amb la cobla La Selvatana. A la nit, a la sala de festes Complex, ball de nit per l'orquestra La Selvatana.

El diumenge, dia 30, la festa començarà amb repic de campanes i la missa del sardanista a l'església de Santa Eulàlia. Seguirà una cercavila i el descobriment de la placa del carrer Ciutat Pubilla de la Sardana. A continuació, a la plaça Arinsols, s'inaugurarà el monument a la sardana, es donaran a conèixer els premis de la Diada de la Sardana, es llegirà un Missatge al món sardanista i s'anunciarà la propera Ciutat Pubilla. Tot seguit, a la sala d'actes del Complex, hi haurà un concert amb les cobles La Selvatana i Els Lluïsos. A la tarda, a la plaça dels Arinsols, es farà una doble audició de sardanes amb les cobles del concert, que acabarà amb un correfoc dels Diables de Reus. A la nit, a la sala de festes Complex, es farà el fi de festa amb l'orquestra La Selvatana.

Llibres

La lucidesa i finor d'esperit de Pau López

F.P.

Aquest llibre presenta una selecció dels darrers articles que va publicar el pedagog Pau López Castellote al nostre setmanari. Es tracta de recordar un bon amic i contribuir, d'aquesta manera, a la seva tasca de donar als altres tot allò que ell havia rebut.

Pau López va ser un home coherent i afable que va portar la seva coherència en el testimoniatge i en la vivència de la seva fe, fins a la darrera etapa de la seva vida.

La seva activitat com a docent, com a conferenciant, com a autor de llibres i de molts articles va ser incansable. Tota aquesta activitat, que va ser molt dinàmica, tenia un tret comú: la seva voluntat de servir l'Església des de la fidelitat al Magisteri i de transmetre aquest Magisteri als seus alumnes, als seus lectors, a les famílies, als amics.

L'escola, la família, la fe, la persona humana, i, fruit de la seva experiència, el sofriment i la proximitat de la mort eren els seus temes preferents tal com va quedar reflectit en les seves col·laboracions a *Catalunya Cristiana*.

Pau López Castellote.
Hi ha una joventut que espera.
Editorial Balmes.

La memòria col·lectiva

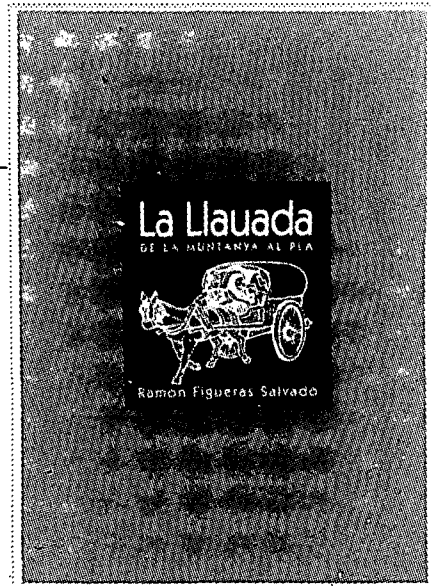
Ramon Figueras.
La Llauada.
Edicions Raima.

G.P.

En Ramon Figueras, que va néixer al barri de la Ribera de Barcelona, ens ha volgut apropar amb aquest llibre a les arrels del nostre país, fent un recorregut pel pas del temps amb un tarannà obert i profund. La seva obra fa una defensa del comarcalisme, enfrontat a vegades al fenomen grandiloqüent de les grans ciutats.

És un llibre de coses viscudes, una narració planera de vides i fets encara relativament recents, amb un llenguatge planer. L'autor hi ha encabit una munió de frases fetes, rondalles, adagis i dites populars d'ús corrent, o que ho foren fa només una generació.

L'autor creu que val la pena que tots plegats fem un esforç per mantenir la nostra memòria col·lectiva i que per aconseguir-ho cal sumar esforços. «Que mai no ens requi, com a cert personatge històric —diu l'autor—, el fet de no haver omplert un bocí de paper qualsevol per tal d'assabentar els qui el seguien dels fets que ell aprengué dels seus antecessors».

I CONCURS DE DIBUIX CATALUNYA + CRISTIANA

El setmanari *Catalunya Cristiana* convida els nens i nenes de totes les escoles públiques i privades, a participar en el I Concurs de Dibuix *Catalunya Cristiana*. Aquesta convocatòria està destinada a desvetllar l'interès per la dimensió religiosa de la persona, el coneixement de Jesucrist i de la vida de l'Església.

Bases del concurs

- Tots els nens i nenes que vulguin participar ho faran amb un sol dibuix que hauran d'enviar abans del dia 20 de juny de 1995 a: Fundació Catalunya Cristiana, c/ Puiggarí, 5-7 de Barcelona, codi postal 08014. A la part posterior del dibuix s'indicaran totes les dades del participant: nom i dos cognoms, adreça, telèfon, curs d'EGB o primària que cursa i el nom i l'adreça de l'escola on va. Els dibuixos no seran retornats ni es mantindrà correspondència amb els seus autors, llevat de la decisió del jurat que es comunicarà als guanyadors. Tots els concursants rebran un diploma, dibuixat per Pilarín Bayés, que acreditarà la seva participació.

- Els dibuixos han de ser enviats per correu, sense doblegar, y hauran de tenir la mida d'una làmina Din A4. El tema serà: *La tasca dels missioners arreu del món*. Mitjançant aquest concurs, *Catalunya Cristiana* vol acostar els nens i nenes de tot Catalunya al coneixement de la vida de l'Església arreu del món. L'estímul i consell que pares i mestres aportin serà cabdal per als nens concursants, tant per a la confecció del dibuix com per l'aprofundiment que els infants facin dins tota la problemàtica, i també la joia, del món missioner.

- El jurat estarà format per: President d'Honor: Sr. Bisbe Joan Carrera. Membres: Mn. Jordi Jorba, delegat diocesà de Missions de l'Arquebisbat

de Barcelona; Mn. Manuel Valls i Serra, director de *Catalunya Cristiana*; Sra. Pilarín Bayés, dibuixant, col·laboradora d'aquest setmanari; Sr. Antoni Picas, investigador d'art; i Mn. Ventura Farrando, professor d'EGB i diaca permanent. El veredict de d'aquest jurat serà inapel·lable. Només per causes de força major, *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de canviar la composició del jurat.

- Els noms dels guanyadors es publicaran al setmanari al llarg del mes d'octubre, i el diumenge 24 de novembre de 1995 es farà el lliurament de premis als locals de *Catalunya Cristiana*, en presència del jurat i representants del Patronat de la Fundació. D'aquest acte es farà un ampli reportatge que es publicarà al setmanari.

- Hi haurà tres categories de premis per cada un dels vuit cursos d'EGB o primària. Els premis consistiran en lots de llibres adients a cada edat que s'especificaran el proper mes d'abril. També hi haurà premi a les tres escoles amb més alumnes participants.

Per a més informació adreceu-vos a:
DEPARTAMENT DE PUBLICITAT, PROMOCIÓ I PROPAGANDA
Puiggarí, 5-7. 08014 BARCELONA
Tel. 490 59 88

Cinema

Vania en la calle 42

Vanya on 42nd Street

Director: Louis Malle. Intèrprets: Wallace Shawn, Brooke Smith, Julianne Moore, Larry Pine.

P.A. Urbina

(Aceprensa)

La magistral obra de teatre del rus Anton Chejov *Tío Vania* va néixer l'any 1895, i avui reapareix amb el vigor del que és nou i permanent, privatiu del que és clàssic. El guionista David Mamet l'ha llegit com un clàssic i l'ha traduït com el que és, alliberant-la de localismes i d'inevitables presències del XIX. El director teatral, André Gregory, format junt amb el polonès Grotowski, va dur a escena en un teatre abandonat del carrer 42 neoyorquí aquesta experiència teatral sense vestuari ni decorats, en la pura nuesa de la paraula intemporal, amb uns actors que no actuen, viuen; els espectadors, a propòsit sempre molt pocs, són situats junt amb els personatges, a casa seva.

El director francès Louis Malle, espectador invitat a aquesta minoritària experiència, iniciada l'any 1991, encisat per aquesta *Vania* tan actual i veraç, la filma amb un estrany mestratge, d'acord amb la perfecta unitat amb Chejov, Gregory, el seus actors i tot el seu equip.

Les càmares de cinema han aconseguit fer a vegades d'espectador que hauria pogut aixecar-se de la seva butaca i, com si no existís la quarta paret entrar dins la pantalla i conivir amb els personatges, a vegades mirant-los de lluny, o seient-se al seu costat, o mirar als ulls la reacció d'un personatge davant les paraules de l'altre, el color, la música, els sorolls... Plans-seqüències gairebé inadvertides, mig, primers i primeríssims plans, contraplans... les càmares viuen intensament *Tío Vania*, amb senzillesa, amb espontaneïtat.

Veus d'Església

Crònica televisiva

La transcendència del treball conciliar

Miquel Àngel Codina

Periodista

Des de la capella —transformada en sala conciliar per a les sessions de treball, a ritme quinzenal, durant els caps de setmana— del Centre Borja de Sant Cugat del Vallès, el programa religiós del Canal 33 *Signes dels Temps* va emetre recentment un interessant monogràfic sobre el Concili Provincial Tarraconense. «Trobada eclesial que neix de la voluntat de créixer en la fe», va ser l'acurada definició del mot *concili* que es va donar en el reportatge. L'espai, presentat per l'Ester Romero, una magnífica comunicadora a anys-llum de l'ampli ventall de presentadors de tres i no res que apareixen avui dia a la petita pantalla, va constar de sis blocs *Concili, ¿què és?*, *Concili, ¿com es fa?*, *Concili, ¿qui el fa?*, *Concili i la fe*, *Concili i l'acció* i *Concili i l'Evangeli* foren les diferents seccions, amb breus introduccions a càrrec de Josep M. Pont, en què es va dividir el programa.

Mons. Carles Soler i Perdigó, secretari general del Concili, va enumerar els quatre grans objectius d'aquest esdeveniment històric per a l'Església catalana: «Renovar i mobilitzar totes les energies i tota la capacitat d'acció de les nostres diòcesis a la llum de l'Evangeli; aconseguir que tots els cristians, personalment i col·lectivament, s'animin a seguir Jesús i es comprometin a construir l'Església i a ser testimonis compromesos al servei del nostre poble; fer arribar l'anunci de la Bona Nova fidelment i de manera entenedora als homes i dones del nostre temps i, finalment, potenciar la coordinació de l'activitat pastoral de les diòcesis catalanes i la comunió de tots els seus membres».

El Concili Provincial Tarraconense va ser inaugurat el passat 21 de gener i es clausurà el 4 de juny d'enguany, festa de Pentecosta. «S'ha volgut emmarcar tot el Concili —i l'expressió màxima fou l'obertura a Tarragona— dins un ambient de pregària, ja que el Concili no és tan sols una obra humana sinó que esperem que hi hagi l'ajut de l'Esperit Sant», va manifestar Mn. Joan Pujol, secretari adjunt de l'oficina d'informació del Concili. 238 anys després de convocar-se el darrer concili a casa nostra, s'acaba d'encendre una nova flama amb esperit de conversió, renovació, esperança i unitat.

TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 04.00 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 10.30 *Últimas preguntas*.

Diumenge 11.00 *La Missa*: amb la participació del Cor Impromptu de Barcelona (Barcelonès, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Daniel Antolí; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

12.00 *Pueblo de Dios*.

CANAL 33

Divendres 16.30 *Signes dels temps*: Aquesta setmana entrevista a Guillem Carbonell i Sen, llicenciat en Ciències Polítiques, estudiant de Direcció d'Empreses i objector de consciència; (director: Josep-Maria Pont).

El programa té diverses seccions com a elements de referència per a l'entrevista. *7 dies d'Església*: recull setmanal d'algunes notícies de l'Església i de les diòcesis catalanes; *Signes d'identitat*: presenta la persona entrevistada; *Signes de vida*: explora allò que ajuda a donar sentit a la vida, en forma d'aficions; *Signes d'actualitat*: demana l'opinió sobre un fet important esdevingut darrerament; *Signes d'Església*: proposa una notícia eclesial de la darrera setmana; *Signes de fe*: reporta el testimoniatge creient de la persona; *Signes d'acció*: presenta la vida i el treball del convidat; *Signes de veritat*: permet conèixer com interpreta l'entrevistat l'Evangeli del diumenge.

Dissabte 12.50 *Signes dels temps*: (repetició).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 03/03 22.45 *Creure, avui*: Un dia al seminari. Tasques dels seminaristes. La parròquia de Montserrat. Conversa amb Mn. Joan Sabater Tria; (director: Ramon Safont-Tria).

DI 06/03 15.00 *Creure, avui*: (repetició).

Dv 10/03 22.45 *Creure, avui*: Els refugiats. Informatiu i Agenda; (director: Ramon Safont-Tria).

RÀDIO

FUNDACIÓ MISSATGE
HUMÀ I CRISTIA

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:
de 07.00 a 22.00h.: Cada quart d'hora, butlletins d'informació general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i 21.30.

00.30 *Dietari de música i músics.*

00.35 *Ràdio Vaticana.*

00.55 *Espurna d'alba.*

Dilluns

22.00 *Diàleg Església.*

00.00 *Sons i ressons.*

Dimarts

22.00 *Versió original.*

00.00 *Novetats a cau d'orella.*

Dimecres

22.00 *Els veïns de l'escala.*

22.30 *Conversa amb la ciència.*

23.00 *Panorama cultural.*

00.00 *Nit d'estels.*

Dijous

23.00 *La família per dins i per fora.*

00.00 *Deliciosament instrumental.*

Divendres

22.00 *Set dies a l'Església*

23.00 *Mots encreuats:* Diàleg amb diferents convidats sobre qüestions d'interès general. A través de les diverses opinions, s'intenta oferir a l'oient elements per a la formació del seu propi criteri.

Dissabte

00.00 *Estels de colors.*

Diumenge

19.00 *Eucaristia.*

20.00 *Música religiosa contemporània.*

20.30 *Cant Gregorià.*

21.00 *Música del Nou Món.*

23.00 *Edició especial (Musical).*

00.00 *Estel de Colors.*

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge

09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

10.00 *La música religiosa: A Sermon, A Narrative and A Prayer, cantata, de Stravinski; Stabat Mater, per a soprano, cor i orquestra, de Poulenc.*

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 *Paraules de vida:* conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal.*

21.00 *El Espejo.*

Diumenge

08.30 *Letra y música:* de temes religiosos.

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós. 10.00 *Iglesia es noticia:* informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

22.00 *La linterna de la Iglesia.*

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

14.00 *Avui és el teu dia:* informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

22.05 *Objectiu, l'home:* el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista: amb un personatge d'actualitat; fets i notícies amb valors humans; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7)

Divendres

De 20.00 a 20.30h. *La punta:* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins:* programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia:* entrevista de caràcter humanístico-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

Diumenge

09.30 *Reflexió:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL (OM 882)

Diumenge

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós a

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Radio, i també:

Alforja Ràdio (FM 104.3) diumenge 09.00h.

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.20h.

Cadena Cope-Reus (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) dissabte 12h.

Ràdio La Canonja (FM 102.3) divendres 20h.

L'Esplugu FM Ràdio (FM 107.4) dissabte.

Ràdio Falset (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h.

Ràdio El Morell (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h.

Ràdio Montblanc (107.0) diumenge, a partir de les 11 h.

Ràdio Santa Coloma de Queralt (FM 107.5) dissabte 13h.

Ràdio Sant Pere i Sant Pau (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h.

Ràdio La Vilella Alta (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: Cadena Cope-Reus (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *A la ribera del Jordà* (reflexions escrites per Miquel Àngel Ferrés), *La Veu dels Joves* (comentaris de Jaume Reixach), *Notícies i El significat de l'Evangeli* (amb Pere Carreras). Algunes d'aquestes seccions canvien segons l'època de l'any. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cope Figueres-la Jonquera (AM 1269-FM 88.0) diumenge 9.35h.

Ona Jove Riudellots (FM 104.0) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 10.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 9.00h.

Ràdio Begur (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Grup Girona (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.05h

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 107.9) diumenge 9.00h.

Ràdio les Planes (FM 107.9) diumenge 9.30h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.15h.

Ràdio Salt (FM 97.7) diumenge 9.00h.

Ràdio Sant Joan (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Shalom Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 9.30h.

Ràdio Gironès-Atena Cassà (FM 92.8) dissabte 19.30h

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació. Presenta: Josep Maria Pont. L'emeten:

Ona Jove Riudellots (dissabte 17.05h). Ràdio Arenys de Mar

(diuenges 9.15h). Ràdio Banyoles (dissabte 9.30h). Ràdio

Begur (diuenge 9.30h). Ràdio Besalú (diuenge 11.30h).

Ràdio la Vall (dimecres 21.00h). Ràdio les Planes (dissabte

17.00h). Ràdio Palafrugell (dimarts 14.30h). Ràdio Sant Joan

(dimecres 20.00h).

EL CAFÉ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes de la música lleugera, grups inoblidables i les grans cançons romàntiques. La música es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

RÀDIO SALUD (FM 89.1)

Dissabte

De 07 a 09h. *Rosari:* meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, heroics del segle-XX, etc.

Diumenge

De 07.30 a 09.00h. *Pregària* parcial de Laudes, presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marià, etc.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

20.40 *Rosari:* en llatí des del Vaticà.

22.10 *Noticiari.*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Cafè i pastes:* informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Ona Jove Riudellots (dissabte 15.00h). Ràdio Arenys de Mar (dissabte 19.00h). Ràdio Arenys de Munt (divendres 9.00h). Ràdio Banyoles (dissabte 10.00h). Ràdio Begur (per determinar). Ràdio Besalú (diuenge 12.00h). Ràdio la Vall (diuenge 14.30h). Ràdio les Planes (dissabte 17.00h.) Ràdio Palafrugell (dijous 21.00h). Ràdio Sant Joan (dilluns 21.30h). Ràdio Santa Coloma (per determinar). Ràdio Sarrià de Ter (divendres 22.00h).

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai presentat pel Bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon i Rovira. Periodicitat setmanal amb 5 minuts de durada. L'emeten:

Ràdio Calella (FM 107.9) diumenge 11.00h.

Ràdio Malgrat de Mar (FM 107.4) diumenge 11.10h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

Ràdio Vilafant (FM 107.3) diumenge 9.15h.

PUNT DE TROBADA: Programa magazine setmanal de 55 minuts de durada, que compta amb temes d'actualitat cristiana, social i humana amb diverses seccions. Presenten: Carles Sánchez i Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cadena Cope Figueres-la Jonquera (dilluns 21.05h.)

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Sùria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full "Vida diocesana").

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet FM107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Nueva Vinaròs (FM 98.2) dissabte 22.30h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (

A la Mare de Déu de Montserrat

Estimada Mare de Déu: Un dia, quan era encara més petit del que sóc ara, estant de colònies lluny de casa, volia escriure a la meua mare. Tant que me l'estimo i no sabia com començar, ni què dir-li!

Sempre li he parlat cara a cara, i lluny del seu costat, em costava posar en aquell paper que tenia al davant, allò que tenia al cor endins.

Trobava a faltar aquell somriure seu i aquella mirada dels seus ulls que, abans que jo obrís la boca, llegien dins meu allò que jo hauria volgut dir. Ara, mirava al voltant meu, i em sentia sol i desemparat.

Tot i que, de vegades, la faig enfadar una mica, aleshores vaig adonar-me de com me l'estimava. A mi em sembla que les mares són les persones del món que més estimen i que més es fan estimar.

Després de molt donar-hi voltes, vaig escriure: Marona meva, t'estimo molt! Va ser la primera vegada que em vaig enyorar i que vaig plorar.

Avui, estimada Mare de Déu de Montserrat, em passa igual. Lluny de casa teva, no sé què dir-te ni com començar. Voldria ser escolanet o monjo, per estar sempre ben a prop teu. Però...

Una cosa sí vull dir-te en nom de totes les Eixerides i de tots els Eixerits de Catalunya: Mare de Déu de Montserrat, t'estimem molt! Et demano especialment per totes les «Montserrat».

Cordialment.

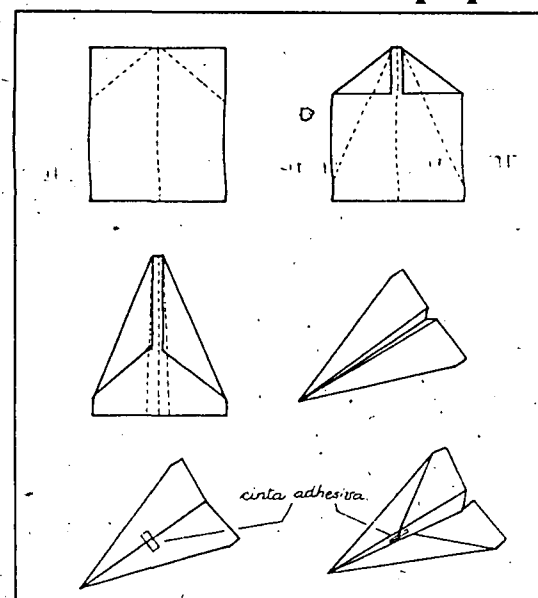
L'Eixerit

S'Àvia Corema, com li diuen els menorquins, o Sa Jaia-Serrada, com l'anomenen a Mallorca, és una vella xaruga, arrugada i amb cara de pomes agres. Mort el Carnestoltes, passats aquests dies de gresca i de xivarri, en vénen uns altres de repòs i abstinència. Per això la Vella Quaresma porta un bacallà a la mà i un cistell amb peixos i verdures. I té set peus: Un per cada setmana que dura el temps quaresmal. Antigament la gent de casa nostra feia aquest ninot de paper retallat, el penjaven al menjador i cada diumenge, després de missa, li arrencaven un peu. Quan arribava el Diumenge de Rams ja no n'hi quedava cap.

JOAN

Com es fa un avió de paper

En Joan i en Quim

EN PAU

Petits anuncis

VARIS

RESIDÈNCIA 3a edat amb jardí i terrasses. Hab. ind. i col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar, assistència mèdico-sanitària, permanents o temporal. Tel. 450 39 30.

LIQUIDO estoc de miralls artesans de llautó envellit. T. 321 42 43.

SEGELLS COL·LECCIÓ valoro i compro, pago al comptat, passo a domicili. Te. 357 83 94.

SRA. amb cotxe s'ofereix 2 o 3 tardes a la setmana per a fer gestions o encàrrecs. Tel. 237 74 34.

LLOGO local Gràcia, 30 m². T. 458 64 51 - 207 10 07.

HAB. i dret a cuina a Sra. mitjana edat, catòlica i pract. a canvi pet. serveis. Tracte fam. Tel. 453 14 41.

ORGUE electrònic Johannus vengut bon preu. 2 teclats de 5 octaves i pedaler, 30 teclcs, 30 registres. Propi temple i estudi. T. 284 23 96.

VENC «Cambio 16», anys 77-82. Tel. 203 50 61.

VENC rotllos pianola, perfecte estat. Tel. 203 50 61.

DISA us ofereix servei assistencial a domicili, 3a. edat, 24 h. al dia, 7 dies a la setmana. Tel. 454 63 00. Urgències: 908 94 20 89.

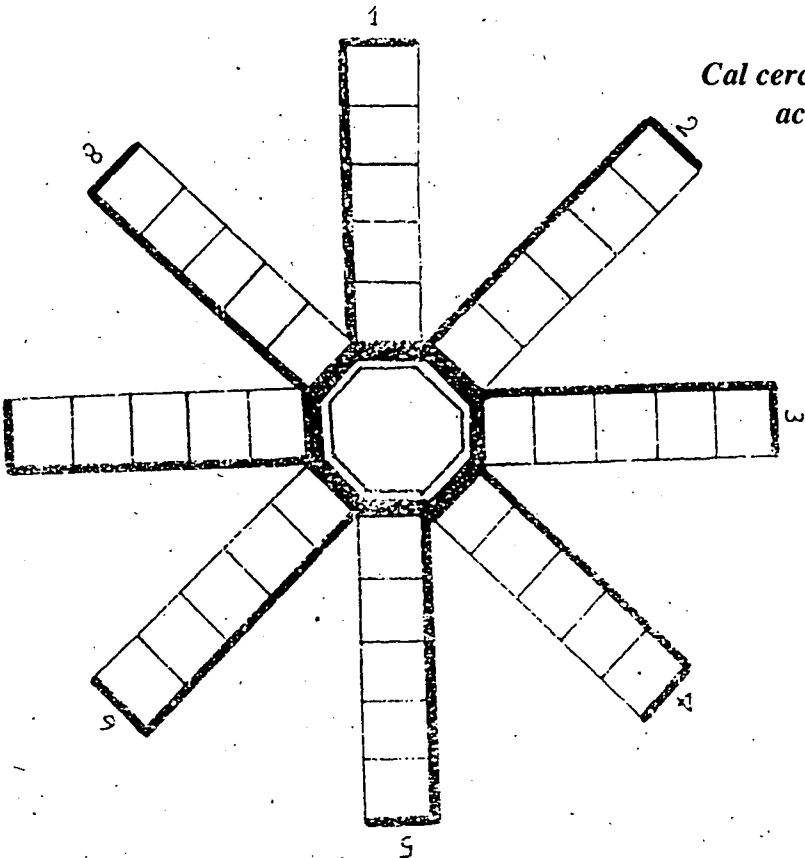
ENCREUATS

Passatemps

per Rosa Collell

L'ESTEL

Cal cercar vuit paraules que acabin amb la mateixa lletra a la casella central, i que formin també un nom amb les seves inicials.

Entre les inicials: Sense cap tara, amb perfecció.

- 1. Xuclada del fum d'una pipa o cigar.
- 2. Infecció piogènica de la pell.
- 3. Línia.
- 4. Fila.
- 5. Apreci.
- 6. Cognom del literat autor de «Pequeñeces».
- 7. Instrument músic i principal per a cobla.
- 8. Vasta planura erma.

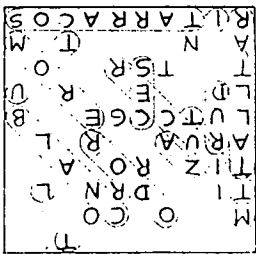
Solució:

Entre les inicials: Perfecta.
Lletra central: A.
1. Pipada. 2. Escuma. 3. Ratlla. 4. Fileria. 5. Estima. 6. Coloma. 7. Tenora. 8. Estepa.

SOPA DE LLETRES
per Montserrat Albert

BUSCAR EL NOM D'11
MENES DE PA

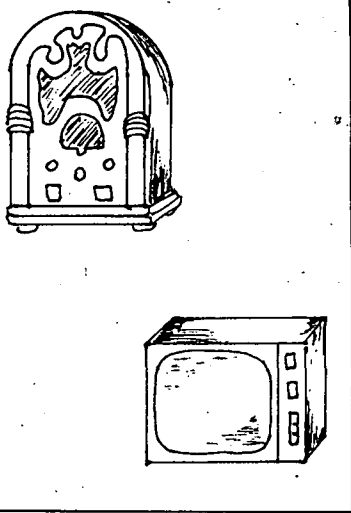
L L U I S A I T E G
M A G O L C O A S O
T I U C D R N S L L
T I Z I R O P A E U
A R U A I I R I L I
L U T C C G E S A B
L D Z O E I G R G U
T A U T S R O V O C
A Z N G O L L T L M
R I T A R R A C O S

Tou. Torral. Socarrat. Integral. Azim.
Rodó. Blanc. Dur. Moré. Ralliat. Sec.

JEROGLÍFIC
per Núria Albert

COM LES SABATES

Solució al 805

C; A; L; A; IX
calaix

FILATÈLIA
per Enric Graupera

FREDERIC GONZÁLEZ,
capellà i escriptor

L'Equador, a l'any 1944 i en motiu del primer Centenari del naixement d'aquest sacerdot li dedicà una sèrie de segells amb la numeració Yvert 425/428. Segells assequibles.

Sacerdot i escriptor equatorià, va néixer a Quito el 1845. Féu els estudis a la seva ciutat nadiua, entrant després a la Companyia de Jesús, de la qual en sortí després. Exercí diferents càrrecs eclesiàstics, entre ells el de canonge, ardiaca, bisbe de Ibarra i arquebisbe de Quito. Va pertànyer a diferents societats científiques del seu país i de l'estranger. Va deixar moltes publicacions i una infinitat de sermons, discursos, oracions fúnebres, i manifestes, produccions que revelen la seva erudició enciclopèdica.

Un Sol Món, Un Projecte Comú

Un 20% de la població mundial no té accés a l'aigua potable!

Mans Unides lluita contra tot això!

Finançant al Tercer Món, a més d'altres projectes: Excavacions de pous, canalització d'aigües, regatges, programes de reforestació, etc.

COL·LABORA AMB

Mans Unides

DONATIUS: a "La Caixa" cte. nº 3291-2500049778 o per ServiCaixa

Directe al Tercer Món

ESCACS

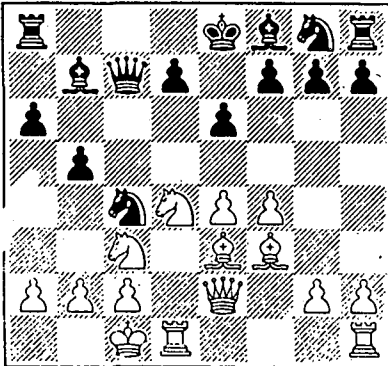
per Jaume Mora

Diagrama 575

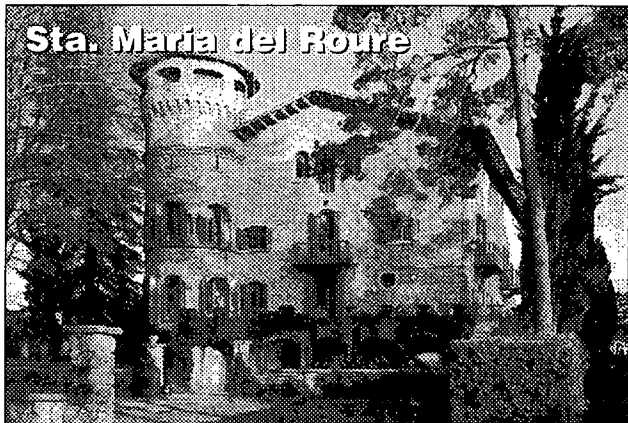
Blancs juguen i guanyen
La primera jugada la veiem tots, però, ¿i la segona?

Solució al diagrama 574

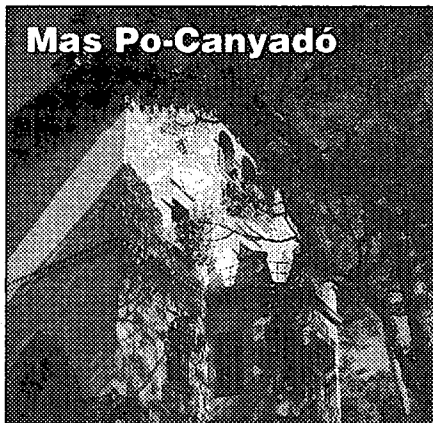
1 AxPC+ RxA, 2 D4D+ R3T, 3 A3A 1-0
(1... TxA, 2 T8R+ C1A, 3 TxT)

Més de 100 Cases de Colònies per a centres d'esplai, agrupaments escoltes, escoles, grups parroquials, moviments,...

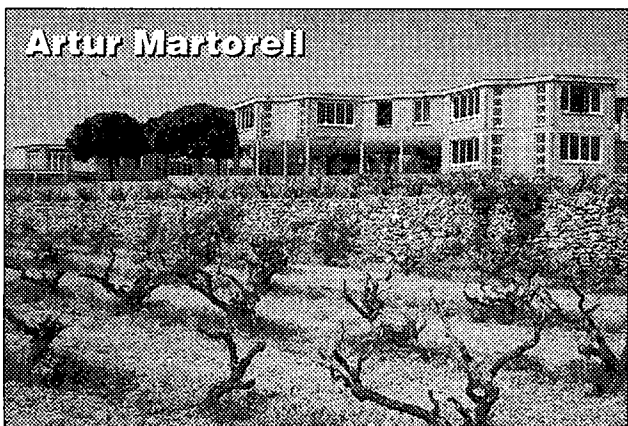

Cantonigròs (Osona)

Sant Fost, de Campsentelles (Vallès Oriental)

- **Entitat sense afany de lucre. Preus molt ajustats. Cases amb i sense pensió.**
- **Reserva informatitzada instantània.**
- **Cases per a l'estiu, caps de setmanes i convivències escolars.**

Calafell (Baix Penedès)

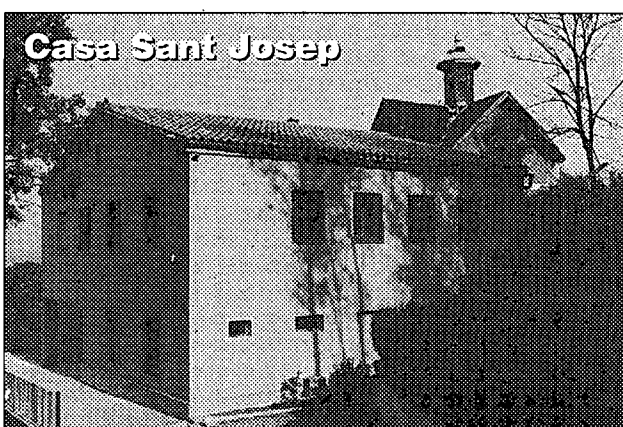
La Pobla de Lillet (Berguedà)

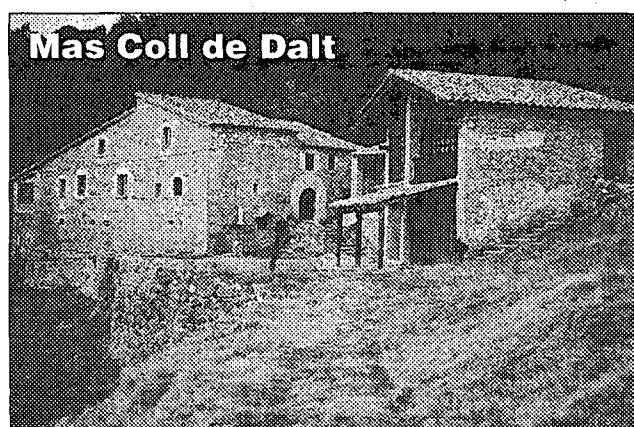
Malloïca

Avinyó (Moianès - El Bages)

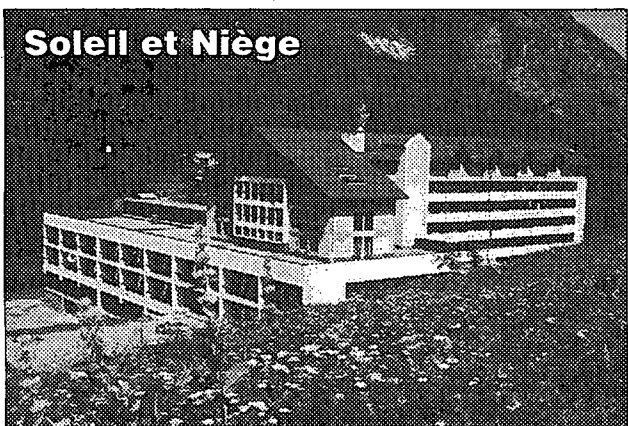

Sant Cugat del Vallès (Vallès Occidental)

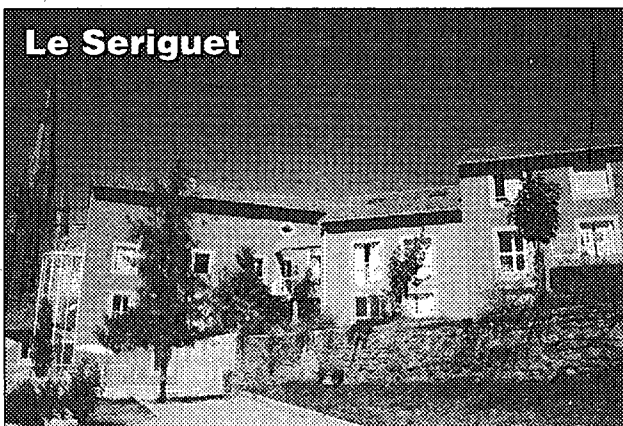

Sant Feliu de Pallerols (Garrotxa)

I per als grups d'adolescents.....

Alps Francesos

Belmont-Sur-Rance (Sud de França)

Pics d'Europa

Euskadi

Informació i Reserves
(93) 430 16 06

afinant

Llindar

Les dues «C» de Josep Espar i Ticó

Manuel Valls i Serra
 director

Ara farà un any que Josep Espar i Ticó va escriure *Amb C de Catalunya. Memòries d'una conversió al catalanisme (1936-1963)*. Durant aquest temps, cada vegada que coincidía amb ell, en el meu ja rutinari trajecte matinal Rambla Catalunya amunt, sempre em preguntava somrient: «¿Encara no has llegit el meu llibre?»: I cada vegada, enrogint una mica la cara, li havia de contestar que no. Doncs bé, ara, quan aquest llibre m'ha vingut finalment a les mans, confesso que l'he llegit, de dalt a baix, gairebé sense deturar-me. Amb entusiasme i apassionament al mateix temps. El que conta aquest llibre és un segment de la nostra història recent que, per molts motius, esdevé un segment paradigmàtic. Per comprendre els nostres actuals problemes, ens cal remuntar-nos als esdeveniments que, amb tanta gràcia com agudesia, ens explica en el seu llibre Josep Espar.

El fil conductor de la seva narració és la lenta i progressiva recuperació de la catalanitat per part d'un adolescent de la burgesia catòlica catalana, a qui un fet tan colpidor com l'assassinat del seu pare, el 4 de setembre de 1936, el col·locà automàticament al costat dels futurs vencedors d'aquella guerra. Era tant el que van sofrir famílies com la d'Espar i Ticó, que la nova situació política s'acceptà, en un primer moment, sense cap rèplica ni contestació. La presa de consciència sobre la seva catalani-

tat, el redescobriment de la pròpia llengua i de la pròpia història, la voluntat d'afirmació com a catalans, el recobriment de la identitat perduda, havien de ser un procés lent i fins perillós, per causa de la repressió.

Calia, doncs, començar de nou. Calia tornar a començar. Noms com els d'en Joan Sales i en Raimon Galí es troben, entre d'altres, al davant d'aquella represa. «D'una Catalunya derrotada havíem de configurar una esperança de recobriment i una anàlisi del que calia perquè aquest recobriment fos possible. Calia, de bell antuvi, tancar files, assumir col·lectivament la derrota: tots havíem estat derrotats, els dos bàndols de la guerra civil. La derrota havia estat Catalunya i això s'havia de dir ben fort», escriu Josep Espar. Així sorgí el moviment de CC, Cristians catalans, o també, Crist i Catalunya.

CC fou un moviment de joves cristians, decidits a viure i a proclamar ben alt aquests dos ideals: el seguiment de Jesucrist i la construcció del nostre poble. En paraules d'en Raimon Galí: «no anem a muntar ni un programa polític, ni una ideologia, ni un sistema. Inten-tem ensenyar a pensar i a conduir-se les noves generacions davant els pri-

mers problemes: els de la vida i la mort, del cel i la terra, de la fidelitat, de la solidaritat i del servei. En definitiva, intentem enfrontar els homes a una realitat que els sobrepuja, a una realitat mística, a la sola realitat autèntica que hi ha en aquest món. I és que l'home es deu a quelcom que està per damunt d'ell mateix».

Aquells joves, entre els quals hi havia en Josep Espar i Ticó i també en Jordi Pujol, llegien Péguy, Saint-Exupéry, Bergson, Camus. Per a aquells joves la paraula *fidelitat* era una paraula sagrada. Estimaven la raó, però sense ser racionalistes. D'altra banda, no tenien por d'obrir-se al misteri. I la noció de *persona* era al centre de tot. Tots bategaven a l'uníson per uns mateixos ideals... fins que al 1961 el marxisme començà a fer estralls. Les rutes a Montserrat deixaren de ser pelegrinatges. *Les anàlisis de la realitat* ofegaren l'ideal cristià. El marxisme, es presentava seductorament com la gran novetat, sense fisures, constructiu, racional, elaborat, científic. La resta apareixia com una enganyifa. Pura alienació.

«Tots els esdeveniments s'expliquen per la dinàmica social, per les relacions entre els grups i les classes». Una

generació, doncs, enderiada, obsessi-onada amb la sociologia. El resultat fou que un veritable rentat de cervells acabà esquarterant aquell moviment cristià català. Les sigles CC passaren a significar només Comunitat Catalana, fins que al cap de poc temps, aquesta es convertí en Força Socialista Federal de Catalunya. En Pep Espar explica amb tristesa aquest procés, per bé que es mostra en tot moment respectuós per aquells que en varen ser els principals protagonistes. Perquè ell, amb uns quants supervivents més, no solament no abandonà mai aquells ideals de joventut, sinó que anys després d'aquesta ensulsiada els reprendria, amb l'ajut de Mn. Ballarín, a través del GEN.

Des dels anys 60 es pot dir que no hi ha hagut iniciativa o projecte a favor de Catalunya que en Pep Espar no hi hagi estat ficat amb imaginació i tenacitat. El llibre està teixit d'anècdotes i d'entremaliadures que al lector d'avui li resultaran, sens dubte, divertides, però que revelen la seva gosadia i el seu amor per Catalunya, arriscant en multitud d'ocasions fins la pròpia pell. No hi podien mancar, en l'epíleg, aquests mots de Mn. Ballarín, el qual confessa no escriure'ls engegat pel gran afecte que li té: «El Pep és un bé de Déu. Just. No en parla gaire, creu més en Déu que en Catalunya. Té l'ànima de pare-nostre. Tot i passar pels jesuïtes, ha conservat la llibertat cristiana dels medievals, un arravatament per Déu tan arravatat i el cor de roure que ni se li coneix. No en puc dir més. Jo sí que l'hi conec».

Josep Espar i Ticó,
a la dreta,
 acompanyat del científic
 Joan Oró (1991)

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Identitat i renovació (1)

A l'hora de parlar d'evangelització, es produeix una diferència subtil entre persones que utilitzen la mateixa paraula. Per a uns, es tracta sobretot de fer arribar el missatge de salvació que anuncia l'Església, al més gran nombre possible d'homes i de dones. Altres, en canvi, posen l'accent principal en un canvi eclesial que facilités a la gent d'avui l'acceptació d'aquell missatge. Neixen, així, el que podríem anomenar discurs de la identitat i discurs de l'adaptació. Solen pugnar entre ells sense declaracions expresse, amb subratllats i amb referències implícites, potser perquè, en el fons, es necessiten mútuament... ¿Són posicions incompatibles o bé complementàries?

Hi ha un terreny comú a totes dues: el de la referència a l'Evangeli, com a principi d'identitat irrenunciable, i de la voluntat de fer-lo proper i entenedor en el temps present.

Però sovint el dinamisme d'aquesta voluntat va més enllà de qüestions de llenguatge i d'estil. Més enllà també de la correcció d'errors i de defectes. Arriba al requeriment de canvis importants en la disciplina i en la moral, sobretot en qüestions relacionades amb la sexualitat. I encara més enllà... ¿On és la frontera de l'adaptació? S'experimenta com una seducció del món secular i una certa al·lèrgia a la realitat eclesial, que pot derivar en complex d'inferioritat. Aleshores el discurs de l'adaptació se separa, òbviament, del de la identitat.

També s'arriba a la mateixa separació, és clar, quan el discurs de la identitat es radicalitza fins al punt d'estendre aquesta a qüestions secundàries. En general, però, els qui es deixen anar per aquest pendís no solen parlar d'identitat. Fan servir el llenguatge de l'integritat. ¿On és la frontera entre les coses secundàries i les coses substancials?

La clau del problema ens la dona Joan Pau II. Quan parla

¿On és la frontera de l'adaptació? S'experimenta com una seducció del món secular i una certa al·lèrgia a la realitat eclesial, que pot derivar en complex d'inferioritat

de la nova evangelització, Joan Pau II postula dues condicions imprescindibles per a dur-la a terme: l'autoevangelització i un nou ardor.

La primera significa reforma, en una línia de conversió. En dona exemple ell mateix en la carta apostòlica *Tertio millennio adveniente* en fer seves aquestes paraules del Vaticà II: «L'Església, abraçant en el seu si els pecadors, és alhora santa i sempre necessita purificació». I ho concreta amb una àmplia referència als pecats de l'Església «que han fet mal a la unitat», al «consentiment amb mètodes d'intolerància i fins i tot de violència», i a «la responsabilitat dels cristians en els mals del nostre temps» (números 34, 35 i 36).

La segona, el nou ardor ens treu d'actituds de càlcul, de recel, de dubte, i ens crida a prioritzar la confessió joiosa del nucli de la fe: «L'Església també afirma que sota les mutacions, hi ha moltes coses que no canvien, les quals tenen la seva base darrera en el Crist, que és ahir i avui i el mateix pel segles» (Ibidem, 59).

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Sir 11,7-11

Sir és la manera moderna de citar el llibre veterotestamentari de l'Eclesiàstic, denominació llatina —mencionada ja per sant Cebrià— i que, segurament, assenyala l'ús que en feia l'Església, en contraposició a la Sinagoga. Sàpiga el lector que el cànon jueu de les Escripures no conté aquest escrit. En grec, el llibre porta el títol de *Saviesa de Jesús Ben (fill) Sira*. Aquesta obra inspirada és un vertader art de viure, superat per l'Evangeli, encara que possiblement no està massa lluny d'aquest en molts dels seus passatges.

Dies enrere el fullejava, perquè uns educadors em demanaren uns mots sobre com educar el valor de la sinceritat en un món on tot es judica per les aparences. L'autor inspirat, en la citació de dalt de tot, escriu així: «El pobre que és savi manté el cap ben alt/ i s'asseu enmig dels grans./ No lloïs cap home per la seva bellesa/ ni en menyspreïs cap pel seu aspecte./ Petits entre els qui volen és l'abella./ però el seu fruit és el més dolç de tots./ No et vanagloriïs dels vestits que portes/ ni t'enorgulleixis quan t'honorin./ perquè les obres del Senyor són admirables./ però queden amagades als ulls dels homes./ Molts reietons han acabat seient a terra./ mentre un desconegut es posa al front la diadema./ Molts poderosos han estat durament humiliats./ i homes il·lustres han caigut a les mans d'altri».

L'anterior reflexió sapiencial m'ha fet pensar que la vanitat, el judicar i valorar només les aparences, és la gran i perenne temptació de totes les èpoques. I que tots som cridats a mirar més endins de les persones i les coses, és a dir, a tenir un punt de mira que abasti la verdadera realitat, el que hi ha sota l'embolcall de les aparences. La mirada del cristià s'ha d'assemblar a la de Déu. Ell «no té en compte el mateix que l'home. L'home mira l'exterior, Jahvè té en compte el cor» (1S 16,7).

Impromptu

Oriol Camps

No fer res...

Ens sentim temptats moltes vegades a inhibir-nos de tot, a no fer res, a contemplar l'horitzó sense ganes de descobrir-hi res, perquè ens ha envaït un avoriment que no sabem com superar.

I potser ens caldria fer amb el pensament una mica de marxa enrere i mirar què és allò que ens ha dut a l'avoriment. Si només trobem càrrecs pels altres, és que potser som incapaços de mirar-nos a nosaltres mateixos per por de veure la part de culpa que ens correspon. Perquè és segur que no tot és culpa dels altres. Que d'errors tothom en comet només que és molt difícil reconèixer els propis.

Com deia J. L. Martín Descalzo, a Déu li deuen preocupar molt menys els errors que els homes puguem cometre lluitant, que l'error que cometem no lluitant. Potser que hi penséssim una mica abans de decidir una inhibició, i potser arribarem a la conclusió que no és possible inhibir-nos.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

SEAT l'ha vessat

La notícia ha estat poc difosa entre nosaltres. L'Església evangèlica de la ciutat d'Stade (Alemanya) ha llançat crítiques severes contra una de les últimes campanyes publicitàries de la firma espanyola *Seat*. Tant ha estat així, que s'ha vist obligada a retirar-la, no fos cas que perdés clients espanyols i alemanys.

L'ofensiva esventada de la fàbrica d'automòbils utilitzava un passatge del Parenostre per captar l'atenció del consumidor. A la imatge d'un model *Ibiza* s'hi afegia la frase «... i no perneu que caiguem en la temptació...» Tot i ser ambigua la intenció del reclam, no pot negar-se que fereix el sentiments religiosos del cristià, per veure involucrat una norma de moral evangèlica amb un intent comercial d'eficàcia per un producte de consum.

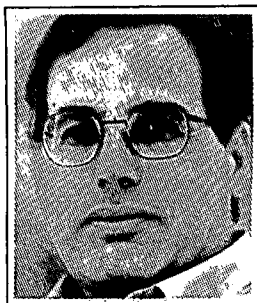
No sabem si s'havia pensat allargar el text i completar-lo amb «ans deslliureu-nos de qualsevol mal...» Quan no hi ha respecte i responsabilitat, pot imaginar-se qualsevol frivolitat. Posats a dir, potser hauria estat més procedent aquesta última frase de la

pregària, atès que els cristians tenen el bon costum d'iniciar els seus viatges amb el rès del Parenostre, i acabant dient «allibereu-nos de qualsevol mal.» Justament és amb el cotxe —i no està exclòs forçosament l'*Ibiza* flamant de *Seat*— que es produeixen més accidents en les carreteres, alguns mortals.

Però no acaba aquí la sucrosa notícia. La resposta oficial de *Seat* ha estat concisa, tot i que també desafortunada en el text: «No volem ferir tabús religiosos i, per tant, no continuarem amb aquests tipus de publicitat».

Cal agrair el propòsit d'esmena, però no calia qualificar de *tabús* —interdicció convencional basada en prejudicis socials— allò que pels creients és un principi d'ètica moral.

Ves per on! Per haver ridiculitzat aquests *tabús* s'ha perdut aquella ètica que havien proscrit alguns dels nostres governants, i que ara, reclamant-la als altres, hi han faltat greument ells amb casos més que presumptes de corrupció.

JAUME REIXACH

Capellà i escriptor

Enyorat Passolini

L'esquerra marxista es va sentir traïda i la dreta creient va considerar *Il vangelo secondo Mateo* com una intrusió. Catòlics i comunistes varen dir pestes de Passolini: «És una serp i es mossega la cua».

Fa una trentena d'anys que la controvertida pel·lícula de Passolini es va estrenar al Lido de Venècia, a la vint-i-quatre Mostra de Cinema Internacional. El fet en si va ser una bufetada que va deixar atònits creients i no creients. A priori, uns i altres refusaren el projecte amb la mateixa vehemència. La hipocresia no és privativa de cap credo.

El projecte del famós film de Passolini va néixer a Assís, concretament l'any 1962, el mateix any que el Concili Vaticà II obria les seves portes. Ni el lloc ni l'any, doncs, no podien ser més premonitoris. El vent de l'Esperit bufava per totes bandes. El film, tot i que ningú no hi volgué apostar ni un duro, va aconseguir un èxit immediat i total.

Més tard vàrem saber que Passolini havia decidit filmar l'evangeli de Mateu després d'haver-se'n llegit d'una tirada, durant una nit d'insomni mentre era hoste de Lucio Settimio, director de la ciutatella *Pro Civitate Christiana*. El paral·lelisme amb la conversió d'Ignasi de Loiola és evident. Ignasi va sentir la crida de Déu mentre llegia el *Flos sanctorum* en un hospital de Pamplona, convallescent d'un tret a la cama. Succeïa aquest fet l'any 1521. Aquest mateix any, Martí Luter es retirava al castell alemany de Wartburg a covar la seva crisi de fe. Els camins de la gràcia de Déu són imprevisibles, i a vegades ofereixen coincidències sorprenents.

«Vull filmar l'evangeli de Mateu —diuen que va dir Passolini— Mateu és el més revolucionari de tots els evangelistes. És, de llarg, el més realista».

El primer pas, una vegada presa la decisió, va ser anar-se'n a Terra Santa. Volgué veure amb els seus propis ulls els llocs on Jesús havia viscut. De tornada, va enllestir el guió sense gaire esforç. Triar els intèrprets, també va ser-li fàcil: els principals serien tots amics seus. El problema era escollir qui faria de Jesús. Finalment es decidí per Enric Irazoqui, un estudiant espanyol que residia a Roma i que era pràcticament un desconegut. La resta de comparses els va triar entre gent del carrer. Cares anònimes. I la major part de les escenes foren filmades en els llocs més pobres del sud d'Itàlia. Va cercar en tot moment l'autenticitat.

El resultat ja el sabem. Avui tothom està d'acord que *Il vangelo secondo Mateo* és una de les millors pel·lícules que s'han fet sobre Jesús. Probablement, la més honesta. Però preferim oblidar els grans recels que va despertar en el seu moment. Entre la jerarquia eclesiàstica, únicament el papa Joan XXIII va donar mostres d'entusiasme. Va creure en la bondat del projecte, a pesar de les reticències dels qui l'envoltaven. Alguns d'ells, de mentalitat oberta.

Passolini no es tenia a si mateix per creient. No es considerava catòlic. Però va saber apropar-se a Jesús amb la cara alta. I ens va presentar un Jesús que també ens mirava a la cara. I ens amollava l'evangeli. L'impacte del film va ser absolut. Avui pagaríem el que fos per trobar un altre Passolini que sabés oferir-nos una nova actualització de la vida de Jesús. Un altre Passolini que ens fes sentir el petó de Judes —una de les millors escenes del film— com una bufetada a la cara. De quan en quan, es necessita que una veu profètica —tant se val si profeta laic o religiós!— ens tregui la mandra. I ens obligui a mirar Jesús cara a cara. Com en el film de l'enyorat Passolini.

JORDI BASSAS I RIBALTA

Escriptor i teòleg

El Papa presumit

Ni tan sols els seus detractors més acèrrims poden negar la importància que el cos humà té per al teòleg Karol Wojtyla, avui papa Joan Pau II. «El significat esponsal del cos», aquesta és la seva expressió favorita en gairebé totes les seves al·locucions verbals i escrites, quan tracta sobre el tema de la sexualitat.

Els detractors atribuiran a Joan Pau II una mena d'obsessió puritanista i retrògrada; com una nostàlgia d'altres èpoques (¿quines?) ja feliçment superades. Els pietosos aduladors ho interpretaran com a profètics advertiments contra un món corromput per la luxúria i el relaxament d'uns costums que han perdut la puresa d'altres èpoques (¿quines?).

Però, ni uns ni altres han copsat res del «significat esponsal del cos», com a ell li agrada tant de repetir. Una doctrina sobre el cos, producte de llargues reflexions filosòfiques i teològiques entorn de la persona humana (sobretot el personalisme dialògic del jueu Martin Buber), però producte també de la seva pròpia trajectòria personal. Cosa no gens estranya per a un home que va passar la primera joventut en el món del teatre, que després de treballar a les mines, i que sempre ha estat un esportista convençut.

Karol Wojtyla sempre ha estat el jove presumit del quatre escènic. Això no ho fa perdre l'edat, ni el solí pontifici: mal aniria. Per això connecta de forma tan sorprenent amb les masses de joves vagi on vagi, i encara que no siguin de l'Opus, senyors detractors! Però el jove presumit, un cop esdevingut teòleg i més tard pastor de l'Església, ha anat descobrint les virtuts que s'amaguen al rerafons del defecte aparent de la presumpció: valoració del gest, sentit de l'harmonia del propi cos, consciència de l'impacte sobre els altres —tot plegat força palès en la seva peculiar pastoral.

Quan ell recorda que fora del matrimoni la sexualitat perd tot el seu sentit, no ho fa com qui recita un codi après de doctrina moral, sinó com qui parla amb l'apassionament de la pròpia experiència. El seu llenguatge no és el del purità inhibidor i inhibidor, sinó el de l'humanista apassionat i apassionador. Els seus elogis a les nuses recuperades de la Capella Sixtina no semblaven pas concessions a la galeria, sinó expressions entusiastes i sinceres de l'artista que sempre ha tingut per instrument el propi cos, com en els seus anys joves d'actor.

Ell considera el cos massa important per ser profanat en la parada dels mercaders de carn de consum; i la donació mútua dels cossos, massa divina per reduir-la a simple anècdota. Qui consideri tot això una simple restauració de prejudicis antics, que es preguntin, abans, si és capaç de copsar la bellesa onsevulla que aparegui. Perquè l'ètica de Joan Pau II va tan lligada a l'estètica, com la seva venerable persona a la d'aquell jove presumit de Cracòvia, que deuria deixar el cor ferit d'alguna noia per seguir més d'aprop les petges de l'Amic i Amat.

Respir

Miquel Estradé

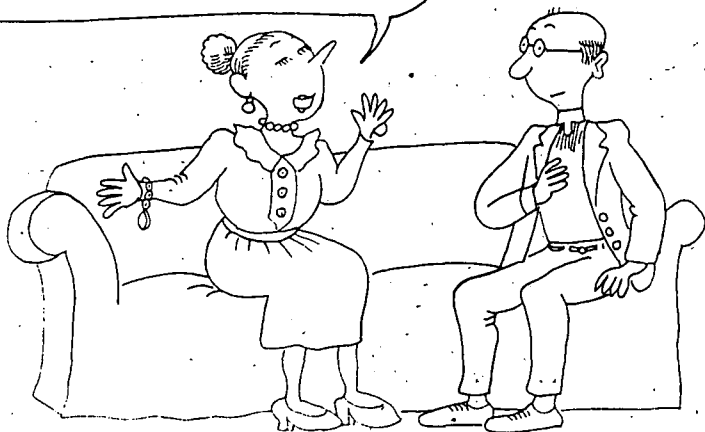
¿On la devia sentir?

«Nen, dona la mà al papa!». Ho vaig sentir, però ni em vaig girar; ho devia trobar natural: que un nen petit doni la mà al pare no ha d'estranyar ningú. Al cap d'una estona: «T'he dit que em donis la mà!». Ja és prou, però tampoc no em vaig girar: també em devia semblar natural que el nen refusés d'agafar la mà del pare; és qüestió d'afirmar-se, ¿oi? Una altra estoneta, i: «¿vols fer el favor de donar-me la mà?». Més que les paraules, va ser el to que no em va agradar gens. I mireu com són les coses, tampoc no em vaig girar! Però, murri de mi! vaig frenar el pas i vaig deixar que m'avancés la parella pare/fill. Potser vaig pecar de malpensat, però pels posats que els vaig veure em va semblar que allò acabaria malament: o domesticació absurda, o rebel·lió amb trencadissa. El nen ja no era tampoc tan nen, i el pare, què voleu que us digui, el vaig trobar massa pare! Em va saber greu no recordar on havia sentit no feia gaire una frase semblant en un context de pregària: «De la mà de...».

Acudit

EL MEU MARIT OBSERVA
FIDELMENT LA QUARESMA...
LI AGRADEN ELS LLAGOSTINS!

AH, JA!

Els Germans de Sant Joan de Déu d'una gran popularitat i estima

Francesc Gamissans

BREUS NOTES HISTÒRIQUES

Juan Ciudad Duarte (sant Joan de Déu), va néixer el 1495, a Montemor-o-Novo (Portugal). A l'edat de vuit anys es va establir a Oropesa (Toledo), va treballar com a pastor durant 18 anys a casa de Francisco Cid Mayoral.

El 1523 s'allistà a l'exèrcit i participa en la guerra contra Francesc I, a Fuenterrabia. Torna al seu ofici de pastor a Oropesa i s'inscriu novament en la campanya de Carles V contra els turcs.

El 1535 treballa a les fortificacions de Ceuta ajuda a el seu salari. Amb una família d'un noble portuguès exiliat. Es fa venedor de llibres a Gibraltar, ofici que continua després a Granada.

En el sermó predicat per sant Joan d'Àvila, el 20 de gener de 1538, es produeix la seva conversió i la seva enfervorida opció pels pobres i pels malalts. Aleshores es va esdevenir la fundació del seu primer hospital

a Granada en aquestes dades.

Treballa incansablement per millorar la situació dels malalts i dels pobres, durant un període de 12 anys, i mor a Granada, el 8 de març de 1550.

Trets de la seva personalitat

Els elements més rellevants de la seva personalitat van ser:

—Sensible enfront el patiment dels altres:

- L'home necessitat és l'expressió de la seva vida.

- No pot quedar impassible davant la desgràcia de l'home a qui considera el seu proïsme.

- Se sent implicat davant qualsevol necessitat.

—El seu lliurament incondicional:

- Sap que no pot arreglar els problemes de tota la gent, no obstant s'esforça per arribar al major nombre de necessitats i de persones.

- La riquesa del seu cor s'expressa en la universalitat i en la diversitat de situacions en les quals es troba per servir al necessitat de qualsevol condició.

Dades clau del sant

Mor el 8 de març de 1550, a Granada. És beatificat per Urbà VIII, el 1630; canonitzat per Alexandre VIII, el 16 d'octubre de 1690; declarat patró d'hospitals i malalts, per Lleó XIII, l'any 1886; patró de infermers/es i de les seves associacions, pel papa Pius XI, el 1930; co-patró de Granada, Pius XII el 1940. El sant és declarat, a Espanya, patró del cos de bombers el 1953.

L'orde hospitalari

A la mort de Joan de Déu la seva obra va ser continuada pels seus companys. E va estendre per Espanya, Itàlia i altres nacions d'Europa i d'una manera especial per Amèrica.

Va ser reconegut com a orde religiós pel papa Pius V i el 1611 es divideix, jurídicament, en dues congregacions: l'espanyola i la italiana.

Després d'un extens període d'activitats paral·leles d'Espanya i Itàlia, amb expansió per altres països d'Europa i d'Amèrica, l'orde, a causa dels esdeveniments polítics,

desapareix d'Espanya.

La restauració a Espanya comença amb la fundació del primer hospital de Sant Joan de Déu a Barcelona l'any 1867, i es va portar a terme pel beat Benito Menni, religiós hospitalari, que va venir d'Itàlia.

Actualitat de l'orde en el món

Actualment l'orde hospitalari dels Germans de Sant Joan de Déu és present:

- Als cinc continents.
- Amb un total de 1.450 Germans professors.
- A 225 centres.
- A 45 països.
- Amb un total de 45.000 col·laboradors.

Els Germans de Sant Joan de Déu, juntament amb els col·laboradors, estan compromesos a servir a les persones que pateixen: centres mèdico-quirúrgics, centres de rehabilitació, centres de psiquiàtrics, centres d'assistència geriàtrica, centres d'educació especial, albergs per a transeüants, centres de sida, centres per a drogodependents.

—Els ideals dels Germans de Sant Joan de Déu prometen a vetllar perquè es respectin sempre els drets de la persona: a néixer, a viure decorosament, a ser guarits en la seva malaltia, a morir amb dignitat. La persona malalta o necessitada constitueix el seu centre d'interès.

Col·laboren amb altres institucions interessades com ells en la promoció d'una vida més digna, contribuir a la millora de la societat pública.

Els Germans treballen en hospitals i centres propis. A més, col·laboren amb l'assistència de cada país, en la prestació dels serveis necessaris als ciutadans.

A Espanya, avui

Des de la restauració de l'orde hospitalari a Espanya, l'any 1867, la seva expansió ha estat constant. Les estadístiques realitzades l'any 1993, sobre les dades generals de l'orde hospitalari a Espanya són les següents: nombre de centres, 225; nombre total de llocs, 8.670; nombre de col·laboradors (treballadors), 5.743.

Aquest any l'orde hospitalari dels Germans de Sant Joan de Déu celebren el V Centenari del Naixement del seu fundador (1495-1995).

És difícil presentar d'una forma sintètica tota la vivència i la riquesa que s'ha acumulat al llarg de la història dels Germans de Sant Joan de Déu, i que volen continuar desenvolupant amb la finalitat d'oferir un servei veritable a la nostra societat. En tot cas, la celebració del centenari és una invitació a què ens sentim tots solidàriament units en un projecte que, si bé es va iniciar ara fa uns quants segles, actualment continua vigent i es construeix en la mesura en què tots ens varem implicar a fer-ho realitat.

Aquestes pàgines són un petit ajut per compartir els ideals i els valors que configura tota mena d'hospitalitat.

A Catalunya, com arreu del món, els Germans de Sant Joan de Déu tenen una gran popularitat i estima. Aquí tothom els coneix, tothom hi acut en moments difícils, mentre molts ciutadans col·laboren en el voluntariat o amb una aportació econòmica generosa per a l'obra hospitalària dels Germans, una de les institucions assistencials i socials més rellevants que té l'Església.

Durant l'any centenari, C.C. publicarà comentaris, cròniques i notes sobre els diversos actes que s'aniran celebrant. Com a preludi o encapçalament, oferim ara una visió global sobre sant Joan de Déu, el fundador, sobre el seu carisma i la seva obra, així com la presència dels seus fills a Espanya, particularment a Catalunya.

eu gaudeixen

PRESENCIA A CATALUNYA

Barcelona: Hospital Materno-Infantil

És el primer hospital de l'orde a Espanya, després de la seva restauració i el primer hospital pediàtric.

Va tenir la seva primera situació al carrer Muntaner. L'any el 1881 va passar a la Diagonal, en el popularment conegut Asil on s'atenien nens malalts poliomièlitis o escrofulosos.

En la dècada dels anys 60 s'intueix la conveniència de disposar d'un centre més desenvolupat i d'acord amb les noves necessitats assistencials de la població materno-infanto-juvenil.

L'esmentada institució es fa realitat el 1973 amb la inauguració del nou hospital. S'hi desenvolupen totes les especialitats de pediatria (des dels 0 als 18 anys), d'obstetrícia-ginecologia, en règim d'internat, i també de consultes externes, hospitals de dia (d'oncologia i psiquiatria), urgències i rehabilitació.

L'hospital d'alt nivell assistencial, integrat a la xarxa sanitària d'utilització pública de Catalunya, concertat amb el Servei Català de la Salut, té caràcter universitari i està vinculat a la Universitat de Barcelona.

Desenvolupa el seu treball una comunitat de Germans i també una de religioses de Santa Maria de Leuca. S'ha anat creant una Associació de Voluntaris, que actualment, compta amb uns dos-cents membres. La seva tasca s'integra al centre i hi col·laboren amb els equips assistencials. A més, brinden un servei complementari d'indubtable valor a l'hora d'oferir una qualificada i humanitzada qualitat assistencial.

Des de finals de 1991 compta amb la primera Unitat de Cures Pal·liatives Pediàtriques d'Espanya.

Al març de 1992 es va arribar a un acord amb la conselleria de Sanitat de la Generalitat de Catalunya i amb l'Hospital Clínic de Barcelona, mitjançant el qual es produirà la progressiva integració dels Serveis de Pediatria i Cirurgia Pediàtrica que estarà situat a l'Hospital Sant Joan de Déu.

Hi treballen 850 persones. Hi ha una obra benèfica-social que administra els recursos dels ciutadans de tot Catalunya, que sempre han donat suport a la tasca dels Germans de Sant Joan de Déu. Amb ells es presta assistència als malalts acompanyats que no tenen recursos, i se subvenciona part del pressupost de l'alberg (descriu més endavant).

De l'Hospital va néixer l'any 1962 l'Escola d'Infermeria Sant

El prestigiós i acreditat Hospital de Sant Joan de Déu de Barcelona

Joan de Déu. En l'actualitat és inscrita a la Universitat de Barcelona.

Barcelona: alberg Sant Joan de Déu

Fundat el 1979, amb capacitat per a 75 albergats, es treballa en col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona amb atenció als transeünts.

El Centre es defineix per la seva orientació a la reintegració d'aquestes persones a la societat mitjançant l'esforç de la recerca de treball, i la canalització de recursos i suport personal dels acompanyats.

La primavera de 1992 es posa en funcionament una Unitat de Cures Pal·liatives per a malalts afectats de sida en fase terminal, que té una capacitat per a deu llits i per als pacients que no tenen el suport familiar adequat.

Com a fet singular s'ha aconseguit la participació en l'assistència de persones de diferents congregacions religioses, a més a més dels Germans que integren la comunitat que hi ha al centre. La plantilla està formada per 13 persones. També hi ha, un grup de voluntaris que col·laboren amb els diferents professionals en el funcionament del centre.

Sant Boi de Llobregat: serveis de salut mental

Sorgeix d'un hospital fundat pel Dr. Antoni Pujadas el 1853. El 1895 se'n fa càrrec el P. Benito Menni a qui acompanyen sengles comunitats de Germans de Sant Joan de Déu i de Germanes Hospitalàries del Sagrat Cor.

Actualment, viu un procés de profunda transformació iniciat ja en la dècada dels 80 i que cristal·litza en l'actual Pla Assistencial.

Atén a tota la població que li pertany en el seu sector corresponent, i és una de les pioneres en la tasca de la transformació de l'assistència psiquiàtrica a Catalunya.

La Institució està formada per tres centres d'assistència primària, un hospital de dia, dos centres de

dia i un conjunt d'unitats d'hospitalització i residència situades a Sant Boi. Aquest darrer està organitzat en tres àrees específiques: psiquiatria, psicogeriatría i disminuïts psíquics.

Dins d'aquesta institució viu i treballa una comunitat de Germans. En el conjunt de serveis treballen 350 persones. Igualment s'ha anat desenvolupant una Associació de Voluntaris que col·labora en activitats assistencials complementàries.

Manresa: Hospital General

L'Hospital Sant Joan de Déu de Manresa va ser fundat el 1932, orientat a atendre nens amb problemes d'ortopèdia, en especial de tuberculosi òssia i seqüeles de poliomièlitis. Aquest centre cobria les seves despeses mitjançant l'almoina, i la seva capacitat era de 30 llits.

Als anys 60 s'hi fa una profunda transformació amb la qual cosa passa a ser un Hospital que compta amb els serveis de pediatria, ortopèdia, cirurgia general i medicina interna.

Les autoritats de Manresa, a mitjans de 1980, van plantejar una reordenació sanitària —donada l'abundància de recursos de la comarca—, i la van orientar a què de l'Hospital Sant Joan de Déu i de l'Hospital de Sant Andreu, sortís un Hospital General (Sant Joan de Déu), mentre que l'altre es destinés a l'atenció de malalts crònics (Sant Andreu).

Serà al març de 1993 quan definitivament s'inauguri el nou recinte hospitalari, amb una capacitat superior a 250 llits i amb una orientació i dotació d'hospital general comarcal.

Hi ha la presència d'una Comunitat de Germans que hi viuen i hi treballen.

La plantilla del centre la constitueixen 495 persones.

Almacelles: centre assistencial

Es va fundar com a colònia agrícola per a deficients mentals adults i va iniciar la seva tasca el 24 d'abril de 1965.

En els darrers anys s'ha impulsat en profunditat la part assistencial. Aquest fet ha provocat moltes reformes, tant arquitectòniques com organitzatives, a fi i efecte d'oferir una assistència més qualificada als 120 residents que, actualment, atén el centre.

Els equips assistencials es troben estructurats en tres àrees: residència, llar-residència, centre ocupacional (servei de dia), i centre d'atenció especialitzada. Al centre hi viu i hi treballa una comunitat de Germans. La plantilla laboral compta amb 42 persones.

Sant Vicenç dels Horts: comunitat de Germans

Aquesta Comunitat es va crear el 1977 en un barri marginat de Sant Vicenç dels Horts, a prop de Barcelona, que va créixer com a conseqüència de la forta immigració d'aquests anys. Era un barri amb notables problemes i mancances: desàrrelament de la gent, escasses o nul·les infraestructures, escassetat de serveis, etc.

Avui la situació ha canviat, han millorat els recursos i un important sector de la població ha aconseguit una estabilitat. No obstant, encara hi ha necessitats i han aparegut nous grups marginals, com és el cas de l'important col·lectiu d'emigrants magribins.

La Comunitat de Germans del barri pretén ser una presència d'estil senzill i acollidor, oberta a afavorir les relacions frateres i la vida de fe. La seva missió es desenvolupa en quatre dimensions: treball en d'altres realitats de la província; presència i servei al barri (dispensari, atenció domiciliària, població marroquí...); comunitat formativa (escolàstic) i comunitat d'acollida. A aquest centre hi poden acudir tots els joves que vulguin orientar la seva vocació al carisma hospitalari de Sant Joan de Déu. L'adreça és: Lugo, 28. Telf: (93) 656 31 51 - 08620 Sant Vicenç dels Horts (Barcelona).

El carisma hospitalari dels Germans de Sant Joan de Déu revesteix diverses formes

Cartes

♦ TV3 falseja la vida de la comarca «Terra Alta»

Sr. Director

Els sacerdots de la Terra Alta ens sentim decebuts pel tracte donat als nostres pobles i a la nostra gent. Per això ens sentim moralment i pastoralment obligats a fer-vos arribar aquesta *Carta Oberta* al programa de TV3, 30 minuts, titulat *Però la terra tira*, dedicat a la nostra comarca i emès el passat diumenge, 19 de febrer.

Som molts els fills de la Terra Alta que una vegada més ens sentim dolguts i molestos per la forma i manera de com hem estat tractats a través d'un mitjà de comunicació, que certament havia creat una expectativa.

De dins estant, tenim la impressió que alguns programes es fan molt alegrement, i sense coneixement de la realitat. Veniu de les ciutats i heu de fer quelcom d'impactant que sigui *notícia*, que porti morbo o produeixi una baixa sensació. És veritat que en el reportatge es parla de costums folklòrics que volen reflectir la riquesa cultural de la comarca, però l'imatge que es desprèn, és d'una comarca

pobra, depauperada i primària. Sembla que parlar de la nostra terra i dels nostres pobles comporti ressaltar situacions o aspectes negatius que hi són, com en tot col·lectiu. En un passat forem notícia per la crueltat d'una guerra civil, avui pel foc de l'estiu passat, i demà... per qualsevol succés negatiu. Sembla com si en el nostre món rural únicament és noticable tot allò que és negatiu.

¿Per què no parlar tot allò que és bo i positiu que hi ha en nosaltres? Són molts els aspectes. En els nostres pobles es troben els cascs urbans medievals que són l'admiració dels visitants, en canvi a TV3 s'ignora; ¿per què no es parla de la qualitat excel·lent dels nostres vins, olis, fruites, ametlles, avellanes, etc., com de les transformacions que tenen lloc als nostres camps? ¿Per què no es tracta de les transformacions realitzades en els nostres pobles a nivell d'edificis públics, privats i religiosos en els últims anys? ¿Per què no de les activitats humanes, culturals i religioses que, per pròpia iniciativa dels terraltins, es porten a terme? Això que s'aconsegueix a base d'esforç, sacrifici i empena, i que és el nostre orgull, s'ignora.

Se'ns diu que som la comarca

més pobra de Catalunya. No coneixem cap jove (noi/noia) que a l'edat de casar-se no ho faci per necessitat econòmica, ni per falta de pis o casa; ¿es pot dir el mateix al cinturó industrial o a les grans ciutats? Hi ha possibilitat de treball tant per a les dones com per als homes al camp, a la petita indústria, a la confecció, en els diferents serveis o a casa; ¿es pot dir el mateix en els nuclis grans de població? És veritat que tenim poca indústria, i en voldríem més, però amb el nostre treball al camp, en la confecció, en la construcció o en la petita indústria anem vivint dignament. Som pobres en infraestructures, això sí. Necessitem unes millors vies de comunicació, centres de dia per a la gent gran, un hospital comarcal, un altre institut d'ensenyament secundari, però tot això no tan sols depèn de nosaltres i de la nostra pròpia iniciativa, sinó de les administracions públiques.

Els qui coneixen la Terra Alta, suposem que haureu quedat tan decebuts com que els qui hi vivim. Una vegada més se'ns ha donat una visió molt mediatitzada. Hi ha, amb tot, un aspecte positiu a través d'aquests comunicats. Ens féu més crítics i acuts davant les informacions dels mitjans comunicació.

Algú ja li ha trobat un complement al títol del programa. Si la realitat que es desprèn de la informació rebuda fos la que ha donat TV3, el títol *Però la terra tira* s'hauria de completar amb el següent: *Però la terra tira... a buscar una altra terra*. Ens sentim orgullosos dels nostres pobles, de la nostra gent i del nostre camp. I si vivim aquí no és per resignació, sinó perquè estíem i ens sentim satisfets de la nostra vida rural.

Des d'aquí volem fer una crida a la gent que encara no coneixeu la Terra Alta, la nostra terra. Gaudireu d'una natura, d'unes poblacions i d'una gent que, encara que formin part de la Catalunya desconeguda, no en quedareu decebuts de la vostra visita.

Mn. Blai Ruiz, rector de Bot i Caseres; Mn. Josep Fontanet, rector de Corbera; Mn. Joan Antoni Ballester, rector d'Arnes i d'Horta; Mn. Ramon Gonell, rector de La Fatarella; Mn. Josep Maria Valle, rector de Vilalba i la Pobla; Mn. Manel Martí, rector del Pinell; Mn. Redento Conesa, rector de Gandesa; Mn. Ramon Font, rector de Batea i Arxiprestat de la Terra Alta.

♦ Sobre el cas del bisbe Gaillot

Sr. Director

Felicitem al director de

Catalunya Cristiana Mn. Manuel Valls pel *Llindar* que comentava la desagradable notícia sobre el bisbe J. Gaillot de França, fet que els catòlics que estíem l'Església ens ha dolgut profundament, al mateix temps que hem sentit una fraternal caritat pel bisbe francès.

Altres comentaris i fets sobre el cas Gaillot, publicats en setmanes successives, no han seguit el mateix estil de seny i equanimitat del *Llindar* que comentem, i donen la impressió de voler predisposar el lector contra el criteri de Roma.

No és el primer cas que ens adonem que algun col·laborador de *Catalunya Cristiana* exposa criteris divergents al Papa. Estil que ens causa dolor i enuig als lectors que volem ser fidels a la unitat de doctrina i govern que emana del Vaticà.

FRANCESC PICAS

La Jonquera

N. de la R.— Aquesta i altres cartes semblants que hem rebut, confonen l'opinió amb la informació. CC s'ha pronunciat i ha opinat sobre l'afer, i avui justament publica els Documents de la Congregació dels Bisbes, adreçat a l'episcopat francès, la nota del Consell Permanent de la Conferència Episcopal de França, i altres de la jerarquia, més o menys oficials. Periodísticament no podia fer cas omís d'un ventall representatiu d'opinions d'altres bisbes, teòlegs i col·lectius de laics cristians, sense que això signifiqui una adhesió.

♦ Consideracions sobre Ràdio Estel

Sr. Director

A l'edició del 16 de febrer, publiquen dues cartes que es refereixen a *Ràdio Estel*. L'una mostra durament la seva decepció per la seva programació. L'altra expressa la seva satisfacció pels seus continguts. ¿Quina posició és la que pot expressar millor els sentiments dels seus oients? Jo diria que la majoria es mouen en un terme mitjà.

Curiosament, els qui n'han quedat més enganxats són els qui menys l'esperaven, i en canvi els qui s'havien imaginat moltes coses de caire religiós n'han restat desil·lusionats. Sobre el primer punt he de dir que tinc present algunes manifestacions espontànies de persones no-practicants que m'han explicat que per casualitat un dia van sintonitzar aquesta Emissora i els va agradar (especialment la música) i la tenen sintonitzada a casa o al cotxe. Per altra part, persones fervorosament cristianes em diuen que no poden aguantar-la més

de deu minuts i només la sintonitzen a unes hores determinades. I el seu rebuig és principalment per l'*abús* de certs estils musicals...

Llavors, ¿com ho hem de fer per a contentar a tothom? Reflexionant sobre el que diu la segona carta que una emissora no és un temple on hi abundin Misses i rosaris, sí que s'hauria de distingir entre una emissora *corrent* i una altra declaradament confessional, animada i protegida per un Arquebisbat en perspectives d'extendre's a la resta de les diòcesis catalanes. Naturalment que *Ràdio Estel* no s'amaga pas del seu caràcter confessional i en uns moments determinats, enmig de diferents tipus de música en què es basa la Ràdio-fòrmula no deixa de proclamar el missatge humà i cristià inspirat en la seva Fundació. Podria ser, doncs, ¿un problema de detalls? Per exemple, jo vaig trucar a l'Emissora, un dia, per preguntar si la música catalana, no entrava a la Ràdio-fòrmula. I és perquè no havia tingut ocasió de sentir res pel que fa això. Se'm va respondre que ja hi hauria un espai un dia a la setmana de *mitja hora* de duració (a les 12 de la nit). Llavors em vaig revoltar i al noi que em va atendre (molt amablement, per cert) li vaig fer saber com em sonava a almoïna aquell fet, i que m'atrevia a formular un prec: que després de la salutació matinal que a través de la meravellosa veu de na M. Matilde Almendros s'inicia el programa diari, ressoni la melodia d'una *sardana que no faria mal a ningú*, i demostraria que estem sintonitzant una emissora cristiana i catalana.

JOAN SOLÉ

Estel Oient núm. 10.426.

Gavà

♦ Aclaració de Càritas de Barcelona

Sr. Director

En la informació apareguda a *Catalunya Cristiana* el 9 de febrer passat hi ha una dada que Jordi Mercader m'atribueix i que cal precisar. En la nostra conversa jo vaig donar la xifra de 5 milions de pessetes (no 5.000 milions) com a exemple del cost econòmic d'un treball social concret amb 5 famílies, el qual incidia en 25 persones. D'alguna manera volia mostrar que destinar els recursos econòmics suficients, quan realment hi ha un pla de treball rigorós és, en definitiva, prevenir situacions de marginació, que a la llarga suposarien despeses socials molt més elevades.

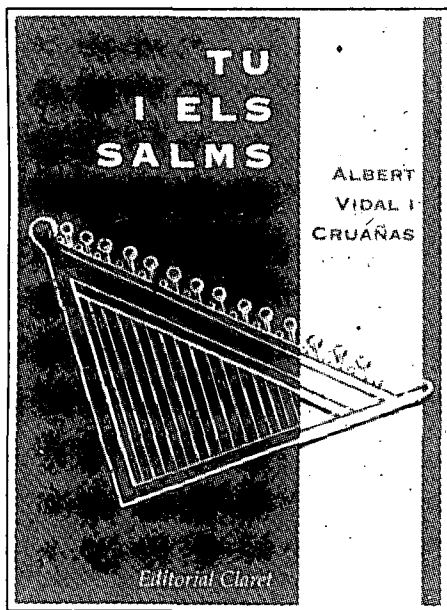
PILAR MALLA I ESCOFET

Directora de Càritas.

Barcelona

Editorial Claret

Roger de Llúria 5 - 08010 Barcelona - Tel. (93) 301 08 87 Fax (93) 317 48 30

ALBERT VIDAL I CRUAÑAS

TU I ELS SALMS

Col. Els daus. 140. 128 pàgs.

«Digue'm com pregues i et diré qui ets». És un proverbi antic que diu com la pregària conforma la persona. El llibre *Tu i els Salms* del Dr. Albert Vidal i Cruañas, canonge lectoral de la Seu de Girona, professor de Sagrada Escriptura del Seminari Diocesà durant molts anys, i ara de l'Institut Diocesà de Teologia, et descobrirà una mina d'oració que et farà progressivament cristià. Si a mesura que, conduït per ell, t'hi endinses amb intel·ligència, si procures seguir l'itinerari amb el cor, aniràs estructurant el seu interior segons l'«home bíblic», el creient genuí que té la seva plenitud en el Crist.

(Del pròleg de Jaume Camprodon, bisbe de Girona)

Meditacions conciliars. La penitència

Pere Tena

bisbe auxiliar de Barcelona

Després del Concili, penitència

El papa Pau VI fou un home d'intuïcions profundes de la vida de l'Església, no sempre prou compreses en el temps que li tocà de viure. Algú digué, amb prou raó, que era un «home de signes».

Una d'aquestes intuïcions fou la de preparar, quan encara el Concili Vaticà II estava en la quarta i última sessió, la Constitució *Poenitemini* sobre la doctrina i les normes de la penitència. Aquesta Constitució fou publicada just acabat el Concili, amb data de 17 de febrer del 1966.

El més important d'aquell text no eren les disposicions concretes —encara que, com succeeix tantes vegades, fou l'única part que es va comentar— sinó la doctrina i les motivacions del Papa. Heus aquí els primers paràgrafs:

«Convertiu-vos i creieu l'Evangeli!» Ens sembla que cal repetir aquestes paraules del Senyor avui, en el moment en què, acabat el Concili Vaticà II, l'Església continua el seu camí amb un pas més decidit. Entre els

greus i urgents problemes que es plantegen a la nostra sol·licitud pastoral, es troba, i no pas en darrer lloc, el de recordar als nostres fills —i a tots els homes religiosos del nostre temps— el significat i la importància de la penitència. Ens mou a fer-ho la visió més rica i profunda de la naturalesa de l'Església i de les seves relacions amb el món, coses que l'Assemblea ecumènica ens ha mostrat aquests anys.

Durant el Concili, l'Església, meditant amb més profunditat el seu misteri, ha examinat la seva naturalesa, i ha escrutat els seus elements humans i divins, visibles i invisibles, temporals i eterns. Aprofundint, primer de tot, en el lligam que la uneix a Crist i a la seva obra salvífica, ha subratllat especialment que tots els seus membres estan cridats a participar en l'obra de Crist, i, en conseqüència, a participar en la seva expiació; d'altra banda, ha pres consciència més clara que, tot i essent per designi de Déu santa i irrepreensible, és defectible en els seus membres i necessita constantment convertir-se i renovar-se...

Per aquests motius volem repetir avui als nostres fills les paraules de Pere en el seu primer discurs després de Pentecosta: Con-

vertiu-vos... perquè siguin perdonats els vostres pecats...!»

Una veu no assimilada

Uns anys més tard, l'aleshores professor i teòleg Walter Kasper —ara bisbe de Stuttgart— deia amb tota claredat en una conferència que no hi ha res tan esvaït en l'Església dels nostres dies com el sentit de la penitència. No entraré pas a discutir aquesta afirmació. Però sí que estic convençut que la veu de Pau VI no fou escoltada en aquell moment, o, si més no, no fou assimilada per l'Església en la seva gran majoria.

La reacció més freqüent en aquella època era la d'una gran eufòria reformadora. Qui sap si, sense adonar-nos-en, estàvem en una nova forma de triomfalisme, després d'haver blasmat tant del triomfalisme eclesiàstic en els anys del Concili!... El Papa ens cridava a progressar vers la profunditat, cap endins. Però la intenció predominant era anar endavant, deixant enrera allò «d'abans», sense acabar d'aturar-nos prou en el discerniment. Penso que cal dir-ho clarament: no ens aturarem a practicar la penitència tal com Pau VI ens la proposava.

Per això és amb tota la raó i oportunitat que,

trenta anys després, un altre successor de Pere, el papa Joan Pau II, ens proposa altra vegada el desafiament de la penitència:

«Al llindar del nou mil·lenni els cristians han de posar-se humilment davant del Senyor per preguntar-se sobre les responsabilitats que ells també tenen en relació amb els mals del nostre temps. S'imposa als fills de l'Església una verificació: ¿en quina mesura també ells són afectats per l'atmosfera de secularisme i de relativisme ètic? ¿I quina part de responsabilitat han de reconèixer en la davallada creixent de la religió, per no haver mostrar el rostre genuí de Déu, a causa dels defectes de la seva vida religiosa, moral i social... De fet, no es pot negar que la vida espiritual travessa en molts cristians un moment d'incertesa que afecta no solament la vida moral, sinó fins i tot l'oració i la mateixa integritat teològica de la fe...» (Carta Apostòlica *Tertio millennio adveniente*, n. 36).

En començar la Quaresma, i en el context d'una nova experiència conciliar en les nostres diòcesis catalanes, la veu de Pau VI i la de Joan Pau II es converteixen en una crida plena d'actualitat. «Tant de bo que avui sentíssim la seva veu! No enduriu els vostres cors!» (Salm 94).

Lectures Bíbliques

Diumenge 1r de Quaresma

Lectura primera Dt 26:4-10

Professió de fe del poble escollit

Lectura del llibre del Deuteronomi

Moisès digué al poble: «El sacerdot rebrà de les teves mans la cistella on portes les primícies dels fruits de la terra, i la deixarà davant l'altar del Senyor, el teu Déu. Després, a la presència del Senyor, el teu Déu, declararàs: "El meu pare era un arameu errant que baixà amb poca gent a l'Egipte per viure-hi com a foraster. Allà es convertiren en un gran poble, fort i nombrós. Els egipcis ens maltractaren, ens oprimiren i ens imposaren una feina dura. Llavors vam cridar al Senyor, Déu dels nostres pares, i ell escoltà el nostre clam i tingué en compte la nostra opressió i el nostre treball forçat. El Senyor ens va fer sortir d'Egipte amb mà forta i amb braç poderós, enmig de senyals, de prodigis i d'un gran pànic, ens va introduir en aquest lloc i ens va donar aquest país que regalima llet i mel. Per això he portat aquestes primícies dels fruits de la terra que vós, Senyor, m'heu donat".

Després deixa aquells fruits davant el Senyor, el teu Déu, i adora'l».

Salm responsorial 90:1-2, 10-11, 12-13, 14-15 (R.: 15b)

Tu que vius a recer de l'Altíssim
i passes la nit a l'ombra del Totpoderós,
digues al Senyor, «Sou la muralla on m'emparo,
el meu Déu, en qui confio».

R.: Estigueu vora meu en els perills, Senyor.

No et passarà res de mal,
ni s'acostarà a casa teva cap desgràcia,
perquè ha donat ordre als seus àngels
de guardar-te en els camins. **R.**

Et duran a les palmes de les mans
perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres,
trepitjaràs lleopards i escurçons,
passaràs sobre lleons i serpents. **R.**

Ja que ell s'ha fet tan meu, jo el salvaré;
el protegiré perquè coneix el meu nom.
Sempre que m'invoqui, l'escoltaré,
estaré vora d'ell en els perills,
el salvaré, i tothom l'estimarà. **R.**

Lectura segona Rm 10:8-13

Professió de fe del qui creu en Jesucrist

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

¿Què diu l'Escriptura, germans? «Tens la paraula molt a prop teu; la tens als llavis i al cor». Aquesta «paraula» és la fe que proclamem: si amb els «llavis» reconeixes que Jesús és el Senyor i creus de «cor» que Déu l'ha ressuscitat d'entre els morts, seràs salvat, perquè la fe que ens fa justos la portem al cor, i la professió de fe que ens duu a la salvació la tenim als llavis. Diu l'Escriptura: «Cap dels qui creuen que ell no serà defraudat». Aquí no hi ha cap diferència entre jueus i no jueus: uns i altres tenen el mateix Senyor, que enriqueix tots els qui l'invoquen, perquè «tothom qui invocarà el nom del Senyor serà salvat».

Vers abans de l'Evangeli Mt 4:4b

L'home no viu només de pa;
viu de tota paraula que surt de la boca de Déu.

Evangeli Lc 4:1-13

L'Esperit Sant el conduïa pel desert, i era temptat

Lectura de l'Evangeli segons sant Lluc

En aquell temps, Jesús, ple de l'Esperit Sant, se'n tornà del Jordà, i durant quaranta dies l'Esperit el conduïa pel desert, i era temptat pel diable. Durant aquells dies no menjava res i a la fi quedà extenuat de fam. El diable li digué: «Si ets Fill de Déu, digues a aquesta pedra que es torni pa». Jesús li va respondre: «Diu l'Escriptura que l'home no viu només de pa». Després el diable se l'endugué amunt, li ensenyà en un instant tots els reialmes de la terra i li digué: «Et puc donar tot aquest poder i la glòria d'aquests reialmes; tot m'ha estat confiat a mi, i ho dono a qui jo vull; adora'm i tot serà teu». Jesús li respongué: «L'Escriptura diu: "Adora el Senyor, el teu Déu, dona culte a ell tot sol"». Després el conduí a Jerusalem, el deixà dalt la cornisa del temple i li digué: «Si ets Fill de Déu, tira't daltabaix des d'aquí; l'Escriptura diu que "ha donat ordre als seus àngels de guardar-te" i que "et duran a les palmes de les mans, perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres"». Jesús li respongué: «Diu l'Escriptura: "No temptis el Senyor, el teu Déu"».

Esgotades les diverses temptacions, el diable s'allunyà d'ell, esperant que arribés l'oportunitat.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: C; ferial: I)

SETMANA 1ª DE QUARESMA
(salteri: setmana 1)

MARÇ

5. **Diumenge 1 de Quaresma.** Lectures: Deuteronomi 26:4-10 / Salm 90 / Romans 10:8-13 / Lluc 4:1-13.
ALTRES CELEBRACIONS: Nra. Sra. d'Àfrica, Sts. Adrià i Focas, mrs.; Teòfil b.; Geràsím, anac.; Joan Josep de la Creu, franciscà.
6. **Dilluns.** Fèria. Lectures: Levític 19:1-2, 11-18 / Salm 18 / Mateu 25:31-46. BARCELONA I TARRAGONA: Es pot celebrar *Sant Oleguer*.
ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Víctor i Victori, mrs.; Sta. Coleta, vg.
7. **Dimarts.** Fèria. Lectures: Isaïes 55:10-11 / Salm 33 / Mateu: 6:7-15. (Es pot commemorar: *Sta. Perpètua i Sta. Felicitat*).
ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Gaudiós, b.; Eubul, mr.; i Sta. Teresa Margarida Redi, vg.
Festa Major: A Santa Perpètua de Mogoda.
8. **Dimecres.** Fèria. Lectures: Jonàs 3:1-10 / Salm 50 / Lluc 11:29-32. Es pot commemorar: *St. Joan de Déu, fdr.* TARRAGONA: Aniv. òbit bisbe Benjamín de Arriba.
ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Julià, arq.; Veremon, ab.; Filemó i Arià, mrs.; Sta. Aurelia de Niza.
9. **Dijous.** Fèria. Lectures: Ester 14:13-5.12-14 / Salm 137 / Mateu 7:7-12. (Es pot commemorar: *Sta. Francesca Romana*). BARCELONA: Es pot commemorar: *St. Pacià b.*
ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Gregori, b.; Dagobert, rei; Dña. Caterina de Bolònia, vg.
10. **Divendres.** Fèria. Lectures: Ezequiel 18:21-28 / Salm 129 / Mateu 5:20-26. *Dia de penitència. Abstinència de carn.*
ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Melitó, Codrat, Dionisi i Caius, mrs.; Macari, b.; Simplici, p.; Atal, ab.; Sta. Berenni, mr.
11. **Dissabte.** Fèria. Lectures: Deuteronomi 26:16-19 / Salm 118 / Mateu 5:43-48.
ALTRES CELEBRACIONS: Sts. Eulogi, prev. mr.; Sofroni i Eutimi, bs.; Sta. Aurea de Villavelayo, (Oria), mr.

Estima i rebràs el Regne

Sant Anselm

Carta 112, a Hug el reclus

El qui mereixi regnar en el regne del cel, veurà realitzar-se tot el que desitgi al cel i a la terra, i no passarà res que no li agradi. L'amor que unirà Déu amb els qui hi habiten, i a aquests entre ells, serà tan gran que tots s'estimaran com a ells mateixos i estimaran Déu més que a ells mateixos. Per això ningú no voldrà res més que el que Déu vol; el que hom vulgui tots ho voldran, i la voluntat de tots serà la voluntat de Déu... Tots junts com un sol home seran reis amb Déu, perquè tots voldran la mateixa cosa i es farà la seva voluntat. Aquest és el bé que Déu declara posar a la venda.

Si algú pregunta el preu, li respondré: No necessita cap moneda de la terra el qui ofereix un Regne en el cel. Ningú no pot donar a Déu el que li pertany, ja que són seves totes les coses que hi ha. Però, Déu no concedeix un bé tan gran sense posar cap condició: no l'atorga a qui no ho aprecia. Per tant, és veritat que Déu no necessita les teves riqueses, però no pot donar un bé tan gran a qui no es preocupa d'estimar-lo. Només exigeix amor, i sense ell no té motiu per donar-ne. Estima, doncs, i rebràs el Regne. Estima i el posseiràs.

Regnar al cel és estar íntimament unit a Déu i a tots els sants amb una sola voluntat, i exercir tots junts un sol i únic poder. Estima Déu més que a tu mateix i ja comences a posseir el que tindràs perfectament al cel. Posa't d'acord amb

La Bíblia a l'abast

La tradició és essencialment vida

(Dt 26:4-11)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

El credo d'Israel

Enfilem el camí dels diumenges de quaresma amb una lectura bíblica de gran interès: la professió de fe del poble escollit. Israel tenia el seu credo. Era la formulació de la seva convicció íntima de fe. L'havia anat formant al llarg del temps. Però sobretot l'havia viscut. Per això era —i és— l'expressió d'uns fets històrics que Israel havia mirat amb ulls de fe, i, després de reflexionar-hi i de descobrir-hi la presència salvadora de Déu, els deia, els proclamava. Era la seva història. També era la seva fe, l'expressió d'allò que creia. I com que tant la història com la fe no s'encantaven en un passat perdut, sinó que omplien el present i es projectaven cap al futur, el credo d'Israel era essencialment tradició viva. El passat fàctic lliurava al present les vivències del poble, perquè aquest, rebent-les i enriquint-les amb la seva experiència i la seva meditació, les passés al seu torn al poble de demà. És la *traditio*, el lliurament de la vida en viu. Per això el credo no era un enfilall de conceptes intel·lectuals, ideològics, sinó la proclamació del fil conductor de la història, que Israel havia sabut descobrir en els fets del poble: l'acció de Déu en la vida dels homes.

Jahveh és el Déu que salva

La fe és un do actual de Déu. Es viu en el present. És ara, que se'ns dona i és ara que demana resposta. Però ve d'antic. Arrela en la comunitat que de cap manera no és improvisació. Per això Israel pot dir: «El Senyor ens va introduir en aquest lloc i ens va donar aquest país que regalima llet i mel» (v. 9). És l'avui de la vida creient, que exigeix un compromís i una actitud d'avui: «Per això he portat aquestes primícies dels fruits de la terra que vós, Senyor, m'heu donat» (v. 10a). Podria haver dit: aquesta terra l'he guanyada jo amb la meua lluita i amb el meu esforç. I hauria estat veritat també, perquè aquella terra era un país de conquesta, ocupat i mantingut amb pactes i amb força. A la llum de la fe, però, l'acció de l'home es

veu acompanyada de l'acció de Déu, fins al punt que s'interpreta que és Déu mateix qui actua a través i en el seu poble. La qual cosa no vol dir que Déu justifiqui i menys encara s'identifiqui amb els mètodes i procediments emprats pels homes, ni que siguin els del seu poble. Simplement vol dir que la terra i el seu fruit pertanyen al Senyor. Israel n'és únicament el masover. «Després deixa aquells fruits davant el Senyor, el teu Déu i adora'l» (v. 10b).

Ara Israel, des de la seva resposta actual de fe, es cruta el passat en recerca de l'arrel de la seva identitat. Aquí també sap descobrir-hi la dimensió històrica de l'acció de Déu. Israel es proclama fill de Jacob: «El meu pare era un arameu errant que baixà amb poca gent a l'Egipte per viure-hi com a foraster» (v. 5). L'origen humà és d'una humilitat profunda. Però Déu l'havia escollit. Ell era Israel. Ara Israel som nosaltres, «un gran poble, fort i nombrós» (v. 5b), eixit d'ell. És el poble humiliat pels poderosos, acollit per Déu —«ell escoltà el nostre clam i tingué en compte la nostra opressió i el nostre treball forçat» (v. 7)— i objecte de la seva acció prodigiosa: l'Èxode: «El Senyor ens va fer sortir d'Egipte» (v. 8). Aquesta frase és la formulació del credo més antic d'Israel: Jahveh és el Déu que salva. I ho fa sense teories. Simplement fent-ho, actuant en el cor mateix de mal i en el temps oportú. És la teologia en acció, sense paraules. Primer el fet. És el que urgeix de debò. Després vindrà la reflexió sobre el fet. Finalment la paraula intentarà expressar la fe del poble. Tot al revés del que solem fer nosaltres.

La història, revelació de Déu

Israel se sent fill de la història. La fe li fa descobrir que la seva història és també història de la salvació de Déu. És la història reveladora, o si ho preferiu, és la revelació històrica de la relació de Déu amb el poble. En el seu credo, Israel proclama la presència de Déu que salva en tots els seus estadis: el temps dels Patriarques, el de l'Èxode, el de l'entrada a la Terra Promesa, el de la possessió actual de l'heretat dels pares i de les promeses de Déu. És la tradició dinàmica, essencialment viva, del poble que viu avui, gràcies a estar arrelat en l'ahir.

Déu i amb els homes —per tal que aquests no s'apartin de Déu— i comences ja a regnar amb Déu i amb tots els sants. Ja que en la mesura en què estiguis ara d'acord amb la voluntat de Déu i dels homes, Déu i tots els Sants es conformaran amb la teua. Per tant, si vols ser rei en el cel, estima Déu i els homes com cal, i mereixeràs ser el que desitges.

Però no podràs posseir perfectament aquest amor si no buides el teu cor de qualsevol altre amor... Per això, els que tenen el seu cor ple d'amor de Déu i del proïsme, no volen més que el que volen Déu o els homes, amb tal que no s'oposin a la voluntat de Déu. Per això són fidels a la pregària, parlen del cel i se'n recorden, perquè és agradable per a ells desitjar Déu, parlar i sentir-ne parlar i pensar en qui estimen. Per això també se'n alegren amb el qui està alegre, ploren amb el qui sofreix, es compadeixen dels desgraciats i fan almoïna als pobres, perquè estimen els altres homes com a ells mateixos... D'aquesta manera «Tota la Llei i els Profetes vénen d'aquests dos manaments de l'amor» (Mt 22,40).